



Ankom: 2022-04-19 Ärende: KS.2021.41 Handling: 1171165

Årsredovisning 2021 för Gislaveds kommun



Gislaveds kommun, 332 80 Gislaved
Telefon: 0371-810 00, kontaktcenter
E-post: kommunen@gislaved.se
Webb: gislaved.se

© Gislaveds kommun 2022
Omslag: Vecteezy.com

Innehåll

INLEDNING	4	EKONOMISK REDOVISNING	49
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4	Resultaträkning	49
Det kommunala uppdraget	6	Kassaflödesanalys	50
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7	Balansräkning	51
Översikt över verksamhetens utveckling	7	Noter	52
Den kommunala koncernen	8	Affärsdrivande verksamhet – vatten och avlopp årsredovisning	66
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10	Resultaträkning	67
Befolkningsutveckling	10	Balansräkning	67
Omvärldsanalys	11	Noter	68
Hållbar utveckling	15	Redovisningsprinciper	70
Händelser av väsentlig betydelse	16	Ord och begrepp	72
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	17	VERKSAMHETSBERÄTTELSE	73
Vision	17	Nämnder	73
Värdegrund	17	Barn- och utbildningsnämnden	73
Styrmodell	17	Bygg- och miljönämnden	74
Årets interna kontroll	18	Fastighet- och servicenämnden	75
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	18	Fritid- och folkhälsonämnden	76
Kommunfullmäktiges grunduppdrag	18	Kommunstyrelsen	77
Kritiska kvalitetsfaktorer	21	Kulturnämnden	78
Mål	27	Räddningsnämnden	79
Uppdrag	30	Socialnämnden	80
Sammanfattning kvalitet och målluppfyllnad	33	Tekniska nämnden	81
Finansiell analys	34	Överförmyndarnämnden	82
Balanskravsresultat	40	Koncernbolag och stiftelser	83
Sammantagen bedömning av kommunens resultat och effekter av verksamheten	40	Gislaveds Kommunhus AB	83
Väsentliga personalförhållanden	41	AB Gislavedshus	85
Sjukfrånvaro	41	Enter Gislaved AB	86
Förväntad utveckling	43	Gislaved Energi Koncern AB	87
DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING	45	Gisletorp Lokaler AB	88
Driftredovisning (verksamheten)	45	Stiftelsen Isabergstoppen	89
Investeringsredovisning	47	Stiftelsen Torghuset	90

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Ett år av lärdom och utveckling

Precis som efter 2020, kan vi blicka tillbaka på ett lite annorlunda år som på många sätt präglats av coronapandemin. Jag tror inte att någon av oss där i början av pandemin, kunde föreställa sig hur länge eller i vilken utsträckning vi alla skulle påverkas av coronaviruset. Det har varit en prövande tid för såväl arbetsplatser som privatpersoner. Men en sak är säker – vi har lärt oss otroligt mycket.

I kommunen har vi tvingats ställa om och tänka nytt och det hade aldrig gått utan alla fantastiska medarbetare. Jag är stolt över deras anpassningsförmåga och vilja att utvecklas. Tack vare dem har vi kunnat fortsätta det viktiga arbetet vi gör varje dag för våra invånare.

Även vi politiker har fått anpassa vårt arbetssätt. Under 2020 ställde vi bland annat om till digitala möten och sammanträden vilket vi har fortsatt med även i år. Trots att det varit en stor omställning så har det också effektiviserat vårt arbete i många fall. Att exempelvis medborgardialoger och samråd ställt om till digitala möten har ökat tillgängligheten och möjliggjort att fler kunnat delta, vilket i sin tur förbättrar demokratin.

Tack till alla er som varit delaktiga i att vi under omständigheterna, lyckats utföra vårt arbete på ett bra sätt.

Utvecklade arbetssätt och nya satsningar

Till följd av pandemin har vi snabbt fått en ökad digital mognad vilket ger nya möjligheter och verktyg för framtiden. Inom flera verksamheter har medarbetarna exempelvis haft möjligheten till arbete helt eller delvis på distans, vilket vi framöver kommer fortsätta erbjuda i den mån det fungerar för respektive verksamhet. Nya riktlinjer för distansarbete bidrar till att göra kommunen till en attraktiv arbetsplats även utanför kommunens och länets gränser. Det breddar möjligheten att hitta nya medarbetare med rätt kompetenser.

En negativ effekt av pandemin och att vi tvingats hålla distans till varandra är att fler blivit isolerade och ensamma. Framöver kommer vårt arbete med psykisk ohälsa och trygghet därför att ha ännu större betydelse. Under 2021 har vi bland annat skrivit under ett medborgarlöfte om ökad närvaro på utsatta områden i kommunen och utökat fältverksamheten med en person. I december togs även ett beslut om en utbildningssatsning för alla medarbetare inom suicidpreventivt arbete. Det känns mycket positivt att medarbetarna kommer få ökad kunskap om psykisk ohälsa och att vi tillsammans kan fortsätta arbetet mot en ökad trygghetskänsla i kommunen.

Inom organisationen är det en del förändringar på gång. I början av året fick kommundirektören i uppdrag av kommunfullmäktige att genomföra en översyn av förvaltningsorganisationen och ta fram ett förslag på en ny organisation. Denna skulle matcha den nya nämndorganisationen som gäller från och med 1 januari 2023. Projektet inleddes med att interna arbetsgrupper fick kartlägga nuläget. Sedan påbörjades en analys av vad som eventuellt behöver förändras och i så fall hur. I oktober när vår nya kommundirektör Stefan Eglinger började sin tjänst, fick han ta över ledningen av det förändringsarbete som påbörjats. Jag känner mig trygg med att han kommer fatta bra beslut för politiken, medarbetarna och våra invånare, både när det gäller översynen, i hans roll som kommundirektör och vd i Gislaveds Kommunhus AB.

Kommunkoncernens sammanställda resultat för 2021 blev 148 mnkr varav kommunens resultat var 117,2 mnkr vilket är 65 mnkr bättre än budgeterat. Avvikelsen mot budget för kommunen kan till största del förklaras av att skatteintäkterna blev bättre än prognosen från SKR samt att kommunen har fått statsbidrag och sjukersättning kopplat till pandemin som verksamheterna enbart delvis har kunnat disponera. En följd av pandemin har varit att många kostnader blivit lägre än prognos, bland annat personal- och verksamhetskostnader. Vissa verksamheter har inte kunnat bedrivas som vanligt och har tvingats göra anpassningar som inneburit lägre kostnader. Det har också varit svårare att rekrytera ny personal inom vissa funktioner vilket minskat personalkostnaden. Summerat så har vi ett mycket starkt resultat för 2021 vilket ger goda förutsättningar för att fortsätta utveckla kommunen och göra de investeringar som behövs.

Vi har mycket på gång i kommunens orter framöver. Vi arbetar ständigt för att öka kommunens attraktivitet och för att fler ska vilja och kunna bosätta sig här. Visionen är att vi ska skapa hållbara bostäder i attraktiva områden med naturliga mötesplatser och vackra omgivningar. Detta ser vi exempel på i de pågående projekten Mötesplatsen vid Nissan och Bro till bro.

Förutom nya bostäder planeras det också för fler nya förskolor och idrottsanläggningar. I Smålandsstenar pågår arbetet med att bygga en ny huvudgata som ska underlätta för industri- och trafiken och avlasta samhället från onödigt trafik. Haghultsleden som vägen heter, kommer på sikt förbättra boendemiljön för invånarna med mindre buller och vibrationer samt minskade mängder avgaser.

Det här har också hänt under året

- En finsk avdelning öppnade på Vitsippans vård- och omsorgsboende i Gislaved under hösten.
- Rådet för hållbar utveckling har startat – en ny samarbetsform kring frågor som rör folkhälsa, trygghet, miljö och klimat.
- En analys av socialnämnden har gjorts på uppdrag av kommunstyrelsen. Rapporten har omhändertagits och vi har kommit fram till hur medlen ska fördelas.
- Under året har arbetslösheten minskat till 5,8 procent. Sammantaget har kommunen nu en lägre arbetslöshet än före pandemin tog fart.
- Arbetet med att ta fram en äldreomsorgsplan har påbörjats. I den kommer vi ta ett större grepp för att hitta en fungerande helhet.
- Kommunen hamnade på andra plats i 2021 års tillväxtsindex för Jönköpings län enligt kreditupplysningsföretaget Syna.
- Arbetet med att implementera och införa ett nytt verksamhetssystem för hr har påbörjats. Det nya hr-systemet börjar användas i februari 2022.
- En strategi för hållbar utveckling har tagits fram. Den ligger till grund för vad invånare, företag, föreningar och politiker måste göra för att vi gemensamt ska kunna skapa ett hållbart samhälle.



Vi har alla hjälpts åt

Det jag tar med mig från året är att vi klarar mer än vad vi tror. De senaste två åren har gett oss många nya utmaningar som vi tvingats lösa genom förändringar och anpassningar. Vi har alla hjälpts åt, såväl medarbetare och politiker som näringsliv och invånare. Tack för er samarbetsvilja och hårda arbete.

Jag har en förhoppning om att vi snart kan återgå lite mer till det normala. Även om jag tror att många av våra nya digitala arbetssätt är här för att stanna så ser jag fram emot att få träffa er alla personligen igen.

Carina Johansson (C), kommunstyrelsens ordförande



Det kommunala uppdraget

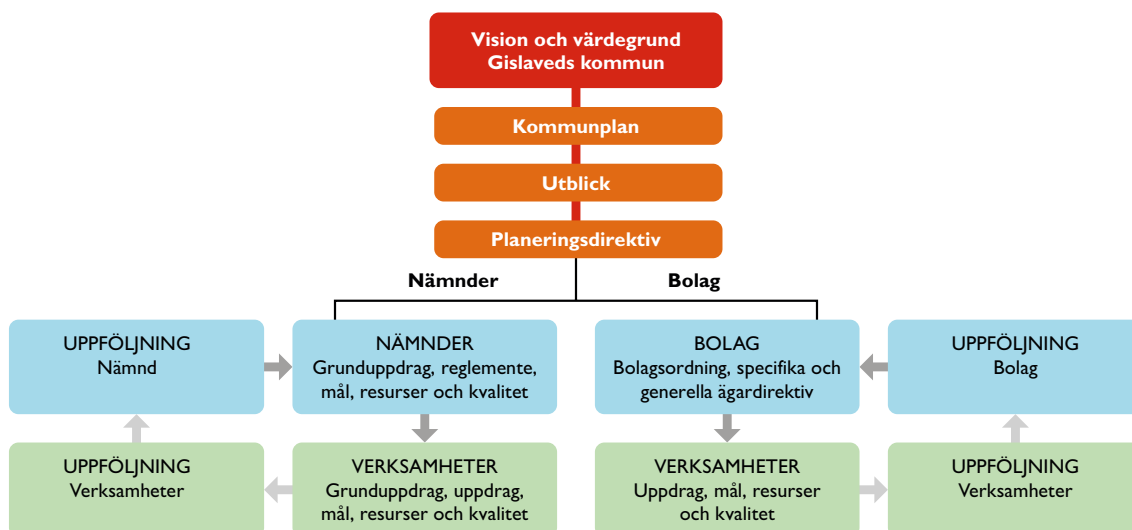
Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Detta innebär att de ska sköta ekonomin på ett ansvarsfullt sätt:

- För **verksamheten** ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- För **ekonomin** ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- För **personalfrågor** ska det anges personalpolitiska mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen ska arbeta för att nå visionen utifrån vad som anges i de prioriterade målområdena. För de prioriterade områdena anges mål för att förtydliga kommunfullmäktiges intentioner om vad som för verksamheten är god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande målområden genom bland annat operativa styrgrupper, nämndernas uppföljning samt samhälle-, demokrati- och arbetsgivarfrågor, är de som utgör grunden för kommunfullmäktiges uppföljning.

Kommunfullmäktige följer upp planeringsdirektivet fyra gånger per år. Vid delår och årsredovisningen görs en mer omfattande uppföljning.



Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Coronapandemin har påverkat kommunkoncernens verksamhet även under 2021. Inom de flesta verksamheter har omställningar gjorts för att hantera restriktioner, vilket har lett till nya sätt att bedriva verksamhet som till exempel distansundervisning, digitala möten och mer samarbete och samplanering över förvaltnings- och bolagsgränser. Restriktionerna upphörde under februari 2022, men det är inte osannolikt att pandemin kan komma att ta fart igen. Med erfarenhet av de senaste två årens förändringar och anpassningar av kommunens verksamheter för att begränsa smittspridningen och upprätthålla arbetet i verksamheterna kommer kommunen att vara väl förbered om smittspridningen tar fart igen i framtiden.

Det finns utmaningar kvar inom samtliga av kommunplanens målområden men uppföljning av kommunfullmäktiges mål visar att arbetet inom alla fyra områden lett till positiva förflyttningar. En djupare redogörelse av arbetet återfinns i avsnittet god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Slutförda och påbörjade investeringar

Under året har investeringar för 41 mnkr genomförts inom vattenverksamhet, 13 mnkr för inköp av maskiner, möbler och inventarier. It-särskilda satsningar under året uppgår till 22 mnkr. Satsningar för planerat underhåll och olika fastighetsåtgärder på kommunala fastigheter uppgår till cirka 20 mnkr.

Det pågår planering för fler nya förskolor och idrottsanläggningar i kommunen. Det förbereds även för olika samhällsinvesteringar med mål att skapa en samhällsutveckling för att bidra till att uppnå kommunens vision. Vid årets slut (31 december 2021) har kommunen redovisat pågående investeringar på cirka 61 mnkr.

Årets ekonomiska resultat

Det ekonomiska resultatet för 2021 uppgår till 117,2 mnkr och avviker positivt från budget med cirka 65 mnkr. Avvikelsen mot budget relateras framför allt till generella statsbidrag som har tillförts landets kommuner och som inte har varit möjliga att disponera i prognostiserad omfattning. Vissa verksamheter har till följd av pandemin inte kunnat bedriva sin verksamhet i vanlig omfattning vilket har inneburit lägre kostnader samt att det har funnits vakanser i en del verksamheter som inte har varit möjliga att ersättningsrekrytera. Även skatteunderlaget har blivit bättre än prognostiserat.

Avstämning finansiella mål

Enligt kommunens planeringsdirektiv 2021 med plan 2022–2024 ska årets resultat som genomsnitt för perioden 2020–2030 (2020 inkluderar upparbetning från och med 2017) i genomsnitt vara 35 mnkr.

Avstämning:
Målet uppnås för denna period.

Soliditetsnivå ska inte understiga 69 procent (exklusive pensionsåtagande) i genomsnitt för perioden 2020–2030 (2020 inkluderar upparbetning från och med 2017). I planeringsdirektiv 2022 med plan för 2023–2025 ska soliditetsnivån i genomsnitt vara 65 procent för motsvarande period.

Avstämning:
Soliditetsnivån uppnås inte fullt ut (64,5 procent) vilket behöver tas om hand i kommande planeringsdirektiv.

Kommunen har en god grundekonomi, men de höga investeringsnivåer som planeras kommande år ställer krav på ekonomisk planering och styrning.

Kommunens personal

Antalet tillsvidareanställda medarbetare är 2341 personer vilket motsvarar 86 procent av kommunens totala personalstyrka. Rekryteringsbehovet är fortsatt högt och kommunen arbetar på flera plan för att attrahera nya medarbetare och säkerställa olika slags kompetenser inför framtiden. Till exempel arbetar bemanningenheten aktivt med att attrahera och rekrytera vikarier där en väg in gör att alla får en bra introduktion och möjlighet till utveckling vilket också gör att många timvikarier stannar kvar. Ett aktivt arbete bedrivs även med chefsintroduktion och rekryteringspolicy samt rekrytering och annonsering i olika sociala medier.

Översikt över verksamhetens utveckling

	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunkoncernen (sammanställd)					
Verksamhetens intäkter, mnkr	828	762	790	818	773
Verksamhetens kostnader mnkr	-2 460	-2 331	-2 384	-2 362	-2 256
Årets resultat, mnkr	148	154,6	33	35,7	58
Soliditet, %	56	57	59,1	58,8	60,1
Investeringar netto, mnkr	309	237	324	413	299
Långfristig låneskuld, mnkr	865	718	560	492	444
Kommunen					
Antal invånare	29556	29635	29963	29857	29629
Kommunal skattesats, %	21,99	21,99	21,99	22,13	22,13
Verksamhetens intäkter, mnkr	406	426	447	447	460
Verksamhetens kostnader, mnkr	-2 127	-2 080	-2 099	-2 095	-2 030
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	1 943	1 870	1 768	1 727	1 677
Årets resultat, mnkr	117,2	132,9	12,1	4,9	35,7
Soliditet, %	64,3	63,9	68	68,1	68,6
Soliditet inklusive ansvarstagande för pensioner, %	38,9	36,4	34,6	34,2	33,5
Investeringar netto, mnkr	135	99	179	185	148
Långfristig låneskuld, mnkr	262	196	75	25	0
Antalet årsanställda	2 711	2 801	2 917	2 967	2 874

Den kommunala koncernen

Schemat på följande sida ger en samlad bild av hur den kommunala verksamheten är organiserad i Gislaveds kommun. För att service till invånare och besökare ska vara så bra som möjligt bedrivs verksamheten i olika driftsformer vilket framgår av organisationsschemat.

Räddningsnämnden delas med Gnosjö kommun och bygg- och miljönämnd delas med Tranemo kommun.

De verksamheter som drivs i bolagsform är de som verkar på en konkurren utsatt marknad och där bolagsformen bedöms vara fördelaktig ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv. Gislaveds Kommunhus AB är koncernens moderbolag som i sin tur äger övriga företag i koncernen. Alla bolag ägs till 100 procent av kommunen om inget annat anges.

Kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö) sköter insamling och hantering av hushållsavfall, samt ansvarar för återvinningscentralerna. Detta är ett samarbete med Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner.



Organisation

Politisk organisation

Kommunfullmäktige

Mandatfördelning
2019–2022

S	13 mandat
C	10 mandat
M	8 mandat
SD	7 mandat
WeP	4 mandat
L	2 mandat
KD	2 mandat
KP	1 mandat
MP	1 mandat
V	1 mandat

Ordförande

Lars-Ove Bengtsson (C)

1:e vice ordförande

Lennart Kastberg (KD)

2:e vice ordförande

Hasse Johansson (S)

Kommunstyrelse

Ordförande

Carina Johansson (C)

1:e vice ordförande

Anton Sjödel (M)

2:e vice ordförande

Marie Johansson (S)

Barn- och utbildningsnämnd

Bygg- och miljönämnd¹

Fastighet- och servicenämnd

Fritid- och folkhälsonämnd

Kulturnämnd

Räddningsnämnd²

Socialnämnd

Teknisk nämnd

Valnämnd

Överförmyndarnämnd

Valberedning

Revisorer

Förvaltningar

Kommunstyrelseförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltning

Bygg- och miljöförvaltning

Fastighet- och serviceförvaltning

Fritid- och folkhälsoförvaltning

Kulturförvaltning

Räddningstjänst

Socialförvaltning

Teknisk förvaltning

Koncernbolag och stiftelser

Gislaveds Kommunhus AB
 AB Gislavedshus
 Enter Gislaved AB
 Gislaved Energi Koncern AB
 – Gislaved Energi AB
 – Gislaved Energi Elnät AB
 Gisetorp Lokaler AB
 Stiftelsen Isabergstoppen
 Stiftelsen Torghuset

Kommunalförbund

Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM)³

¹ Gemensam bygg- och miljönämnd med Tranemo kommun

² Gemensam räddningsnämnd med Gnosjö kommun

³ Kommunal avfallshantering med Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling

I slutet av 2021 var antalet invånare i Gislaveds kommun 29 556, vilket innebär en minskning med 79 invånare under året. Detta beror till största del på en fortsatt hög utflyttning. Barnafödandet slutade på något lägre nivåer än föregående år och vi har även haft en lägre dödlighet 2021 än under de fem senaste åren. Detta gör att födelsenettet åter bidrar positivt till befolkningens utveckling.

Att antalet invånare ökat under tidigare år beror främst på ett högt barnafödande och att människor flyttat från andra länder till kommunen. Stängda gränser under inledningen av pandemin och ändringar i migrationslagstiftningen har medfört att utrikes inflyttning minskat till Sverige i helhet och även till Gislaveds kommun. Utflyttningen från kommunen var fortsatt förhållandevis hög under 2021, framför allt till Värnamo, Halmstad, Jönköping och Göteborg.

Antal invånare

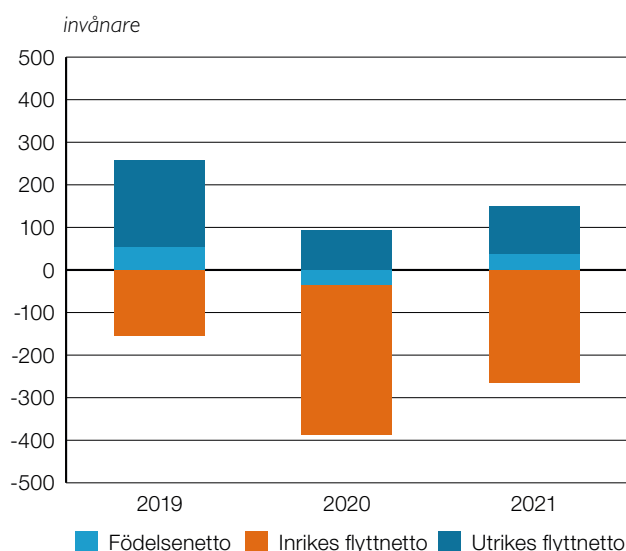
	2021	2020	2019
Födda	295	301	342
Döda	258	335	288
Födelsenetto	37	-34	54
Inflyttade	1 243	1 142	1 275
Utflyttade	1 394	1 437	1 225
Flyttnetto	-151	-295	50
Justeringar	35	1	2
Folkmängd	29 556	29 635	29 963
Folkökning	-79	-328	106

Inrikes flyttnetto (skillnaden mellan inrikes inflyttning och utflyttning) är fortfarande negativ. Det betyder att fler människor flyttar till andra kommuner jämfört med hur många som flyttar hit från andra kommuner. Inflyttningar från utlandet är på lägre nivåer än föregående år men fortfarande fler än utflyttningarna och bidrar därmed positivt till befolkningens storlek.

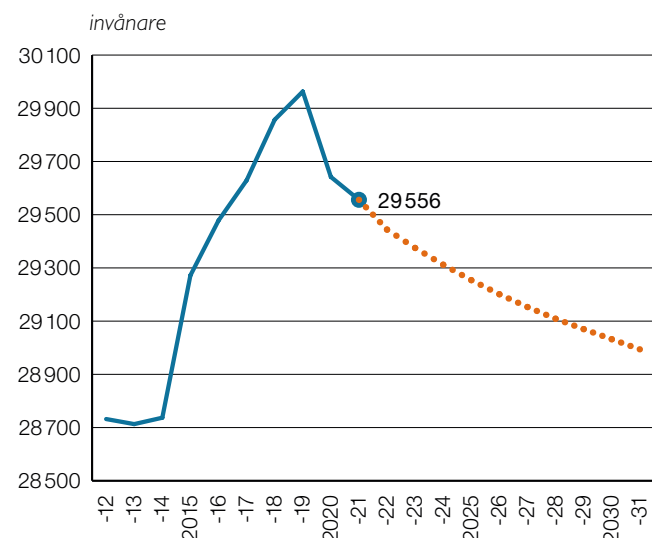
Inom nästan samtliga ålderskategorier har utflyttningen under 2021 totalt sett varit högre än inflyttningen. Flest flyttningar gjordes av människor i åldrarna mellan 20–30 år. Fler män än kvinnor flyttar både till och från kommunen, men kvinnors flyttnetto är mer negativt. I förhållande till befolkningsprognosen för 2021 är befolkningen märkbart större i åldersgruppen 25–44 än förväntat, på grund av en oväntat stor inflyttning.

Under de kommande åren förväntas antalet invånare fortsätta minska, men i en sjunkande takt.

Befolkningsförändringar 2019–2021



Befolkningsutveckling 2012–2021, prognos 2022–2031



Omvärldsanalys

Under senare delen av 2021 var signalerna om en ekonomisk återhämtning efter coronapandemin tydliga. Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 gör att läget är mer svårbedömt och hur kriget utvecklas kommer att avgöra i vilken omfattning ekonomin i både vår omvärld och i kommunen påverkas. Sverige har i dagsläget inget omfattande handelsutbyte med Ryssland men kommer indirekt att påverkas av höjda priser för drivmedel, el och livsmedel. Risken finns att den ekonomiska tillväxttakten efter pandemin inte kommer att ske i samma grad som det förutspåddes innan kriget i Ukraina.

2021 fortsatte präglas av coronapandemin med flera olika osäkerhetsfaktorer och begränsningar som under året vände till positiva signaler. Många ekonomier återhämtade sig under året främst genom en tilltagande tjänstekonsumtion med fler restaurangbesök och ett ökat resande. Trots vissa negativa effekter av höga energipriser och högre räntor i USA var den ekonomiska utvecklingen stark och återhämtningen mot trend förtgick i Sverige.

Sveriges kommuner och Regioner (SKR) bedömer i "MakroNytt", nr 3/2021 att Sveriges BNP ökar med 4,6 procent för 2021 och 3,3 procent 2022 samtidigt som arbetslösheten långsamt börjar falla tillbaka. Skatteunderlaget ökade kraftigt under 2021 och beräknas fortsatt öka under 2022.

Kriget i Ukraina och det osäkra läget medför att utvecklingen av världsekonomin är svårbedömd. Omvärldens sanktioner mot Ryssland och en högre inflation har stor påverkan. Den positiva ekonomiska trenden förväntas fortsätta då länders ekonomier öppnar upp sig efter coronapandemin men tillväxten kommer sannolikt att öka i en långsammare takt än förväntat.



Kommunsektorns investeringar

Kommuninvest skriver i sin rapport "Den kommunala låneskulden 2021":

I nuläget visar många indikationer på att den svenska ekonomin återhämtat sig väl efter coronapandemins initiala påverkan. Under 2021 har BNP-tillväxten varit stark och sysselsättningen har ökat. Trots en bred variation i både förutsättningar och näringslivsstruktur bidrar många delar av Sverige till den totala uppgången.

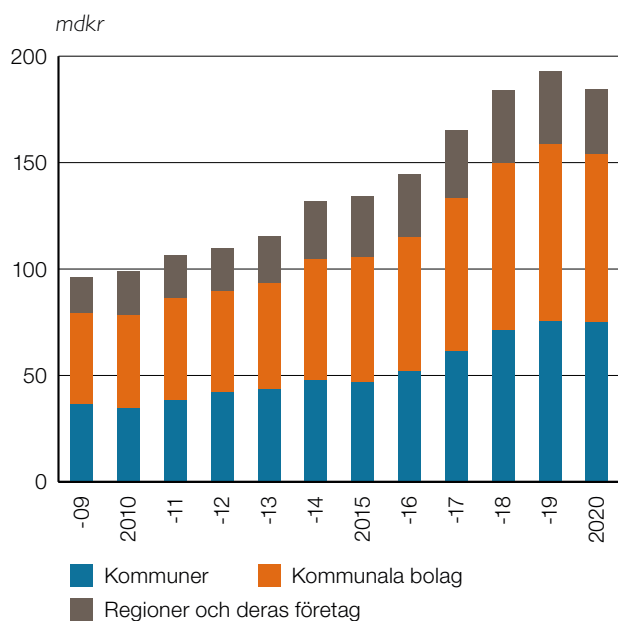
I takt med ökad vaccinationstäckning i befolkningen och lättade restriktioner ser konjunkturutsikterna ljusa ut, men den framtida utvecklingen är dock behäftad med osäkerhet. Kommunsektorn, med sitt omfattande välfärdsuppdrag, har påverkats kraftigt av pandemin. Centrala verksamheter såsom sjukvård, äldreomsorg och utbildning har under pandemin fått genomgå kraftiga omprioriteringar och utstått hög belastning.

Kommunsektorns låneskuld

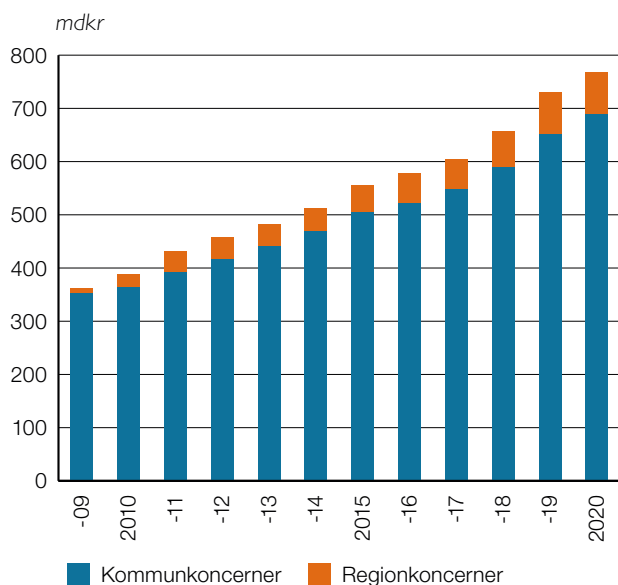
Vid utgången av 2020 uppgick kommunsektorns totala låneskuld till 768 miljarder kronor. Det var en ökning med 39 miljarder kronor eller 5,3 procent sedan 2019. Den genomsnittliga låneskulden per invånare uppgick 2020 till 74 017 kronor. Det var 3 386 kronor mer än 2019. Ökningen av låneskulden på 1 procentenhet av BNP motsvarar ungefär samma förändring som för 2019. Denna ökning är dock på en historiskt hög nivå. Under 00-talet ökade kommunsektorns låneskuld långsammare eller i ungefär samma takt som nominell BNP, vilket innebar att skuldens andel av BNP sjönk under vissa år i mitten av 00-talet. Under 2020 minskade nominell BNP med 1,3 procent vilket påverkade låneskuldens utveckling som andel av BNP. Utan detta tapp hade låneskuldens andel av BNP istället växt med 0,8 procentenheter. Om BNP istället hade ökat med 2 procent hade låneskuldens andel av BNP endast vuxit 0,5 procentenheter.

Sedan 2010 har låneskulden i absoluta tal ökat med 379 miljarder kronor, vilket motsvarar en årlig ökningstakt på i genomsnitt 7,1 procent. Merparten av skulden återfinns naturligt i landets storstäder och större städer. Ser vi på fördelningen av låneskulden för kommunkoncernerna så finns 64 procent hos de 50 befolkningsmässigt största kommunerna. I de 100 minsta kommunerna finns knappt 8 procent av befolkningen men endast 6 procent av den totala låneskulden.

Investeringar i landets kommuner, kommun- och regionkoncerner



Låneskuld i landets kommun- och regionkoncerner



Kommunsektorns finansiering

Kommunsektorns samlade låneskuld ökade med 5,3 procent under 2020 och uppgick till 768 miljarder kronor vid årets slut. Av dessa finansierades 58 (56) procent via Kommuninvest. 30 (30) procent lånades upp direkt på kapitalmarknaden i egna marknadsprogram. Resterande 12 (14) procent av finansieringen skedde via banker. Kommuninvests genomsnittliga utlåningstillväxt under åren 2015–2020 var 12 procent per år. Kommunsektorns genomsnittliga årliga tillväxttakt i låneskulden under samma period var 7 procent. Upplåningen via egna marknadsprogram var oförändrad och utgjorde 30 procent av den totala lånefinansieringen. Bankernas utlåning till kommunsektorn har minskat sedan 2015 och uppgick 2020 till 12 procent.

Demografin ställer höga krav på kommunsektorns finanser

I likhet med SKR, har andra prognosinstitut och organisationer konstaterat att befolkningsförändringar ställer höga krav på kommunernas och regionernas finansiering kommande år. Finansdepartementet har gjort en analys som visade att med oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan intäkter och kostnader öka till 90 miljarder kronor år 2026. Skälet är att kostnaderna per invånare för barn, unga och äldre är så pass mycket högre än för befolkningen i arbetsför ålder och att det är just de äldre och unga som ökar snabbt under den kommande tioårsperioden. Dessutom kommer största delen av intäkterna från skatt på arbete, och den arbetsföra delen av befolkningen ökar väsentligt långsammare.

För att lösa denna utmaning menar SKR att kommuner och regioner måste arbeta för att:

- effektivisera verksamheten.
- förändra arbetssättet med hjälp av till exempel digitalisering och förebyggande hälsoarbete.
- öka sysselsättningsgraden för anställda och förlänga arbetslivet.

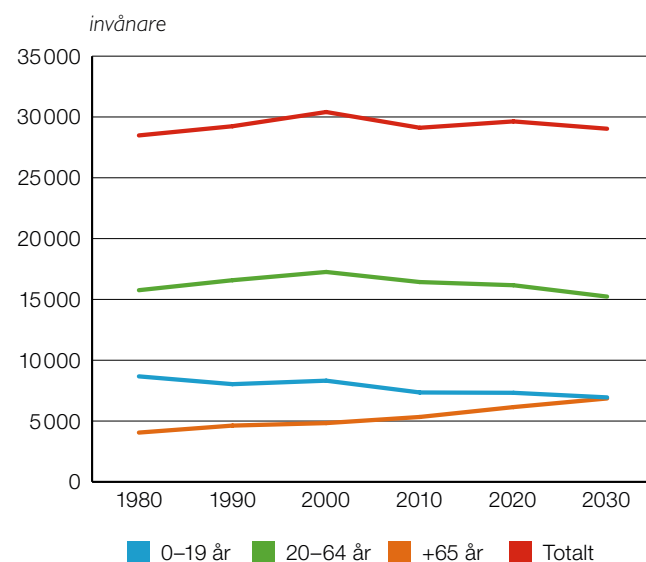
Hur ser bilden ut i Gislaveds kommun?

Även om kommunens befolkningsprognos pekar på ett minskat invånarantal fram till 2030-talet kommer det att behövas göras stora investeringar i Gislaveds kommun, bland annat inom infrastruktur, skolfastigheter, fritidsanläggningar och bostadsbyggnad. Samtidigt som befolkningstillväxten är negativ kräver den demografiska förändringen krav på en fortsatt god kommunal service. Som framgår av diagrammet nedan har Gislaveds kommun en stor demografisk utmaning vilket kommer att kräva tydliga politiska prioriteringar och ytterligare effektiviseringar av verksamheterna med bland annat förändrade arbets sätt, ökad samverkan mellan kommunens verksamheter men även med andra närliggande kommuner. Förebyggande folkhälsoarbete och samverkan med regionen kring regional och kommunal primärvård är ytterligare prioriterade områden som behöver stärkas och utvecklas ännu mer för att Gislaveds kommun ska klara demografiutvecklingen.

För att klara den demografiska utmaningen har Gislaveds kommun i "Planeringsdirektiv 2021 med plan 2022–2024" antagit finansiella mål för att möjliggöra en investering på 1,5 mdkr under de kommande tio åren. Enligt det senast antagna planeringsdirektivet 2022 med plan 2022–2025 anger en plan för investeringar på 1,5 mdkr, dvs. 150 mnkr i genomsnitt per år.



Befolkningsutveckling i kommunen (1980–2030)



Procentuell förändring av olika ålderskategorier jämfört med 2021 års nivåer

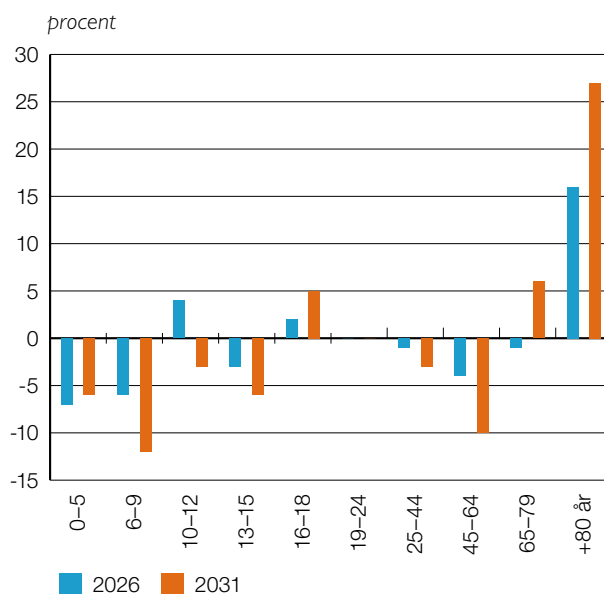


Diagram avseende investeringar visar på en investeringsnivå som är möjlig att genomföra utifrån kommunens finansiella mål samt bolagens ägardirektiv. Under de kommande åren kommer kommunens lånebehov troligtvis att ökas från 100 mnkr (2021) till 425 mnkr (2025). För bolagen går en trolig ökning för motsvarande period från cirka 550 mnkr till 900 mnkr.

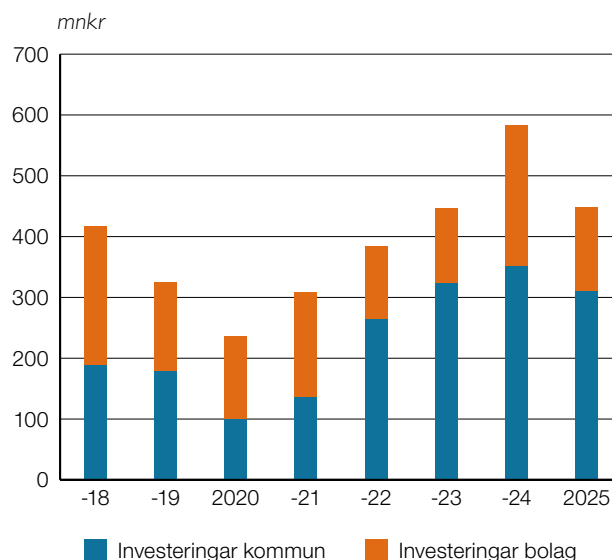
Investeringsnivån för Gislaveds kommunkoncern är i grunden en låg nivå jämfört med riket, investeringsnivån per invånare i riket var 14,8 tkr år 2020 och för Gislaveds kommunkoncern var nivån 7,7 tkr. Utifrån planerad investeringsnivå under de kommande fyra åren kommer investeringsnivån per invånare att öka till 15,1 tkr. (Planeringsdirektiv 2022 med plan 2022–2025) Denna nivå är möjlig i och med att de ingående bolagen och kommunen har en god grundekonomi, men det krävs en fortsatt god och långsiktig planering för att klara dessa nivåer.

Kommunkoncernens låneskuld för 2021 har ökat med 8 procent. Låneskulden per invånare uppgick till 20,3 tkr för 2020 att jämföra med rikets nivå som var 66,4 tkr.

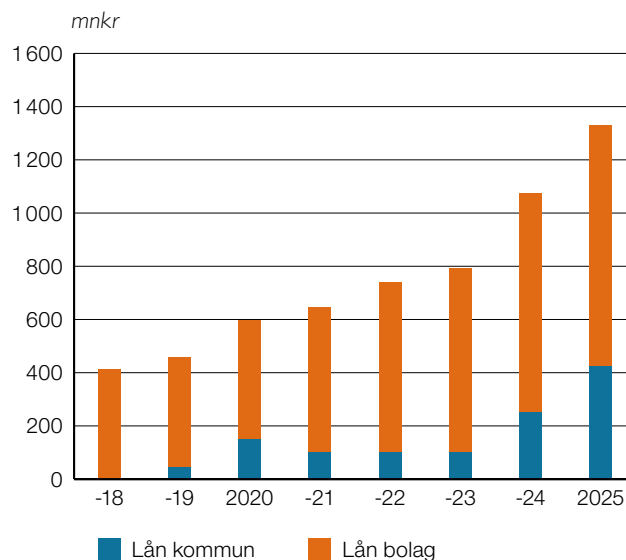
Utifrån kommunkoncernens planerade investeringsnivå de kommande åren kommer låneskulden per invånare öka till 44,9 tkr per invånare. En kraftig ökning som är beaktad i kommunkoncernens ekonomiska långtidsplaner.



Kommunkoncernens investeringsnivå



Kommunkoncernens låneskuld



Källa: SKR (Sveriges Kommuner och Regioner), Kommuninvest.

Hållbar utveckling

En hållbar utveckling innebär att kunna tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Genom en hållbar samhällsutveckling kan vi utveckla, bygga och ta hand om Gislaveds kommun både idag och för framtiden. Gislaveds kommuns arbete med hållbar utveckling tar avstamp i FN:s globala mål för hållbar utveckling genom Agenda 2030.

Det pågår ett arbete med att skapa en struktur och riktning framåt för kommunens hållbarhetsarbete, framför allt genom den av kommunfullmäktige antagna strategin för hållbar utveckling och rådet för hållbar utveckling. Den årliga hållbarhetsveckan är också en viktig plattform för att öka engagemanget för hållbarhetsfrågor i kommunen.

Koncernen kraftsamlar kring hållbarhetsfrågorna vilket har gett goda resultat. Under 2021 har följande förflyttningar inom de olika dimensionerna av hållbar utveckling skett:

Ekonomiska aspekter: Gislaveds kommun har sett en gynnsam utveckling av arbetslösheten som minskat till 5,8 procent. Arbetslösheten har under året minskat i alla samhällsgrupper, både bland kvinnor och män samt bland utrikes- och inrikesfödda. Undantaget är kvinnor födda i ett annat land, där arbetslösheten ligger kvar på samma nivå som tidigare. Sammantaget har kommunen en lägre arbetslöshet än innan pandemin tog fart våren 2020.

Ekologiska aspekter: Under 2021 har de totala utsläppen av koldioxid från fordon som tillhör privatpersoner minskat med 9 procent. Detta kan härledas till att färre resor har genomförts i kommunen på grund av pandemin.

Kommunens arbete med kalkning i sjöar för att minska försurning har haft god effekt under 2021 och 85 procent av mätningarna uppmätte ett pH-värde som låg inom ramen för de målsättningar som finns.

Sociala aspekter: Trångboddheten för boende i flerbostadshus har minskat och totalt var 25,9 procent av de boende i flerbostadshus trångbodda. Detta är första gången sedan mätningen infördes som siffrorna minskat. Den nedåtgående utvecklingen förutspås ha fortsatt under 2021.

Under de senaste två åren har ohälsotalet varit lägre än tidigare år trots pandemin. Ohälsotalet är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som Försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga i förhållande till antalet försäkrade i åldrarna 16–64 år. Anledningen kan vara att andra sjukdomar minskat eller att pandemirelaterad sjukdom inte resulterat i långvarig frånvaro utan täckts av sjuklöneansvaret hos arbetsgivare.

Utmaningar framåt

Den demografiska utvecklingen kommer att ställa stora krav på kommunens verksamhet framöver, där en större andel yngre och framför allt äldre kommer att skapa ett ökat välfärdsbehov. Detta beror framför allt på en åldrande befolkning och en utflytt av personer i arbetsför ålder. Det blir en stor utmaning att möta denna efterfrågan då det ekonomiska utrymmet inte kommer att växa i samma takt. För att kunna förbättra det redan starka näringsliv som finns i kommunen samt trygga skatteunderlaget för de välfärdstjänster som finns i kommunen krävs att fler i arbetsför ålder finns tillgängliga för företagen.

Att uppfylla åtagandena i Parisavtalet och målen i Agenda 2030 är viktigt. Inom miljö, energi och klimatfrågor har ett aktivt arbete genomförts tillsammans med de kommunala bolagen för att bredda samverkan och samarbete i frågor om exempelvis elkraftförsörjning och infrastruktur kring laddstolpar och solceller med företagen i kommunen. I arbetet med den regionala gröna handlingsplanen har det konstaterats att det finns behov av samverkan och samordning av flera naturvårds- och grönsstrukturfrågor. Därför har exempelvis frågor som invasiva arter och biologisk mångfald också lyfts in i arbetet.

Andelen ekologisk odlad åkermark har minskat under mätperioden 2020. Detta utgör ett trendbrott då andelen ökat kontinuerligt under ett antal år. Den ekologiska odlingen är gynnsam ur ett hållbarhetsperspektiv, då det ger bättre förutsättningar för den biologiska mångfalden samt bidrar med mindre utsläpp av växthusgaser.

Trygghetsfrågor och arbetet med att motverka psykisk ohälsa kommer att vara av stor betydelse framöver. Som en konsekvens av pandemin har fler blivit mer isolerade och detta får konsekvenser för hälsan hos stora delar av befolkningen. Den snabba digitaliseringstakten riskerar också att skapa ytterligare utanförskap i samhället. I folkhälsoenkät ung undersöktes självkänslan bland kommunens ungdomar. På frågorna "Jag tycker om mig själv," "Jag är tillräckligt bra som jag är" och "Andra i min ålder tycker om mig," fanns stora skillnader mellan könen. Ungefär 85 procent av killarna instämde men endast 66 procent av tjejerna i årskurs 9. I gymnasiet minskade skillnaderna men det skiljde fortfarande ungefär 10 procentenheter.

En hållbar samhällsutveckling kan inte ske enbart på lokal nivå. Samverkan regionalt och nationellt är viktigt, också för att flytta fram de lokala positionerna. Gislaveds kommun genomför och samverkar kring insatser på regional såväl som nationell nivå och kommer fortsättningsvis att göra så. Precis som tidigare deltar kommunen i länets fokus- och arbetsgrupper. På nationell nivå ingår Gislaveds kommun i referensgruppen för Svenska FN-förbundets projekt Glokala Sverige, som syftar till att öka kunskap och medvetenhet om Agenda 2030.

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin

Kommunens utmaningar till följd av utbrottet av covid-19 har präglat året. Hela kommunen har fortsatt att arbeta med att på olika sätt skapa beredskap och ställa om verksamheter för att möta förändrade behov och krav. Medarbetare har fått prioritera krisledningsarbetet, prioritera om arbetsuppgifter under året, ställa om till distansarbete och arbeta och stötta genom digitala hjälpmedel. Informations- och kommunikationsbehovet kopplat till den pågående pandemin har varit stort och har ställt krav på nya arbetssätt och ett ökat samarbete inom kommun-koncernen. Pandemin innebar osäkerhet kring planerings-förutsättningarna generellt för kommunen och inte minst de ekonomiska förutsättningarna.

De flesta av kommunens verksamheter och bolag har under året gjort olika anpassningar för att minska risken för smittspridning. En del verksamheter har legat nedstängda och antalet fysiska besök har begränsats, fler digitala möten har genomförts och distansarbetet har ökat. Pandemin har snabbat på den digitala utvecklingen kopplat till distansarbete, vilket generellt bedöms vara positivt. Nya riktlinjer för distansarbete har tagits fram.

Organisationsförändringar

Arbetet med organisationsöversynen har inletts under året och involverat många medarbetare, både som projektledare, delprojektledare och deltagare i arbetsgrupper. Arbetet kommer fortsatt medföra omprioriteringar i arbetet även under nästa år.

Reformeringen av Arbetsförmedlingen, som ska bli klar under 2022, har redan under året påverkat både kommunens invånare och avdelningen för arbete och utbildning. Det är externa aktörer som ska matcha och rusta arbetssökanden för lediga arbeten medan kommunen kan komplettera övriga insatser med sin närhet till invånarna och kännedom om det lokala näringslivet. För de flesta invånare innebär det att det är externa aktörer som de numera kommer i kontakt med medan avdelningen för arbete och utbildning har fått förändrad målgrupp som till stor del står längre ifrån arbetsmarknaden. Reformering kan fortsatt komma att påverka de insatser som idag bedrivs och för att säkerställa fortsatt god kvalitet gentemot grunduppdrag och uppsatta mål kommer avdelningen därför fortsätta att se över sin organisationsstruktur under nästa år.

Ett nytt samarbete har lanserats inom räddningstjänsterna i Småland–Blekinge. RäddSam F har ingått samarbete med alla räddningstjänster i Kronoberg och Blekinge samt Hultsfred, Vimmerby och Västervik. All utlarmning av händelser inom RäddSam Småland–Blekinge sker via SOS i Jönköping. Räddningstjänsten Gislaved–Gnosjö, tillsammans med SOS alarm, ansvarar för bemanning och vakthavande räddningstjänst.

I samband med årsskiftet 2020/2021 flyttades Gislaveds kommuns familjerättsverksamhet över till en gemensam familjerättsenhet inom GGvV. Där Värnamo kommun står som huvudman och övriga GGvV kommuner köper tjänsten av dem. Detta gjordes för att kunna samla kompetens på ett ställe för att förstärka kompetensförsörjningen och i längden kunna garantera en god kvalitet till alla invånare inom GGvV. Utifrån detta har en omorganisation inom individ- och familjeomsorgens enheter med fokus på barn- och unga skett under året där myndighetsutövandet har renodlats till en enhet och utförandet till en.

Omvandling av verksamhet

I samband med planeringsdirektivet 2021 togs beslut om att initiera arbetet med att omvandla ett av kommunens vård- och omsorgsboenden till två andra boendeformer för äldre. Detta för att utöka möjligheterna till mellanboendeformer i södra kommundelen och anpassa antalet inhyrda lägenheter i form av vård- och omsorgsboenden till det befintliga och prognostiserade behovet. Detta beslut upphävdes dock under våren och innebär att kostnaderna för driften av samtliga 9 vård- och omsorgsboenden kvarstår och utökningen av mellanboendeformer för äldre uteblivit under 2021.

Ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten

Under 2020 genomfördes sista möjliga förlängningen inom ramen för socialnämndens avtal om bland annat LSS-boendeplatser med Solbacken Omsorg AB, vilket innebär att det läns-gemensamma avtalet som trädde ikraft för övriga upphandlade LSS-boendeplatser under 2018 från och med 1 april 2021 gäller även för platserna vid Solbacken Omsorg AB.

Detta avtal gäller fram till och med april 2022 och Gislaveds kommun tillsammans med övriga kommuner inom GGvV har nu påbörjat arbetet med att upprätta ett nytt ramavtal kopplat till köp av externa platser och daglig verksamhet inom LSS och SoL. Huvudman för upphandlingen är Värnamo kommun.

Nytt hr-system

Implementeringen och införandet av ett nytt verksamhetssystem för hr har under året inneburit en stor arbetsinsats, för främst hr-avdelningen, men också för medarbetare som arbetar med systemet. Hr-systemet börjar användas i februari 2022 men den ökande arbetsbelastningen kommer fortgå under en tid framöver till dess att allt sitter på plats och kunskapen nått ut till organisationen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Vision

Visionen beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå på längre sikt. Visionen är ett redskap för styrning av den kommunala verksamheten. Gislaveds kommuns vision är en ledstjärna för hur kommunen önskar att utvecklas. Visionen är: **Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till.**

Den kommunala organisationen – förtroendevalda och förvaltningar – vill uppnå vision 2040 genom att vi:

- **levererar** en fungerande vardag för individen,
- **fungerar** som informationssamlare, samordnare och bas för nätverk,
- **samverkar** för en tillgänglig region och effektiv resursanvändning,
- **uppmärksammar** bärarna av den kulturella industrikommunen.

Värdegrund

Gislaveds kommun verkar utifrån alla människors lika värde. Alla invånare ska ha samma möjlighet att delta i den demokratiska processen och att nå inflytande över de beslut som tas.

Gislaveds kommun präglas av ömsesidig respekt. Beslut fattas på en rättssäker och saklig grund. I mötet med kommunens verksamheter ska alla invånare känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Gislaveds kommun har respekt för människors olikheter och vill tillvarata kommunens mångkulturella profil.

Gislaveds kommun tar tillvara på barnperspektivet och arbetar för en samhällsutveckling som inte äventyrar möjligheterna för kommande generationer.

Styrmodell

Gislaveds kommuns styrmodell är ett samlingsbegrepp som tydliggör en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen. Detta syftar till att säkerställa att de politiska viljeinriktningarna får genomslag i verksamheterna. Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation.

Styrmodellen är politiskt neutral och ska fungera oavsett politiskt innehåll, samt över tid. Det är vad man fyller styrmodellen med som ska spegla rådande politiska viljeinriktningar.

Gislaveds kommuns vision och värdegrund utgör verksamhetens grunduppdrag tillsammans med kommunala och statliga styrdokument. Grunduppdraget är utgångspunkt för arbetet med personalpolitiska mål, finansiella mål, resursfördelning och utveckling. För att kvalitetssäkra verksamheten kopplas kritiska kvalitetsfaktorer och indikatorer till grunduppdraget. Styrmodellen illustreras nedan.



Årets interna kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Den interna kontrollen ska utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel. Enligt bestämmelserna i kommunallagen är varje nämnd skyldig att inom sitt område se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunen vilar på kommunstyrelsen, som med utgångspunkt från nämndernas rapporter ska utvärdera kommunens samlade arbete med intern kontroll och vid behov ta initiativ till förbättringar.

Arbetet med intern kontroll är riskbaserat och ska bygga på en risk- och väsentlighetsanalys. Nämnderna ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för den interna kontrollen och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras.

Uppföljning av intern kontroll

Kommunfullmäktige beslutade om ett nytt reglemente för intern kontroll för Gislaveds kommunkoncern 2019. Reglementet anger att respektive nämnd/styrelse har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden/styrelsen ska senast i samband med bokslutet varje år anta en uppföljning för den interna kontrollen samt redovisa denna för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och bolagens uppföljningsrapporter årligen utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och se till att eventuella brister i kontrollsystemet åtgärdas.

Intern kontroll 2021

Den sammanfattande bilden av kommunens interna kontroll är att den fungerar väl men att rapporteringen skulle kunna göras mer enhetlig för att säkerställa systematisk uppföljning och genomslagskraft i arbetet. Alla nämnder och bolag har haft en antagen intern kontrollplan för 2021 samt en fungerande process för uppföljning och åtgärder, även om det i några uppföljningar fanns otillräcklig information för att kunna ha full insyn på arbetsgången. Det var inga kontroller under 2021 som visade på allvarliga avvikelser av totalt 65 kontrollmoment för nämnderna och totalt 23 kontrollmoment för bolagen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunfullmäktiges grunduppdrag

Gislaveds kommun har tre grunduppdrag: att leverera välfärd och service till invånarna, att arbeta med demokrati- och samhällsutveckling och att vara en arbetsgivare.

Välfärd och service

Ett av kommunens grunduppdrag är att leverera välfärd och service till kommuninvånarna. Hur kommunen arbetat med detta grunduppdrag under 2021, beskrivs här utifrån målgruppens, medarbetarnas och verksamheternas perspektiv. Med fokus utifrån risk och väsentlighet.

Målgruppen

Kommunen har kontakt med invånare på flera olika sätt beroende på om det är en enklare servicetjänst som erbjuds eller en mer omfattande tjänst till exempelvis en brukare eller elev.

De fysiska mötesplatserna påbörjade året under restriktioner för att dämpa smittspridningen av covid-19. Många verksamheter, inom bland annat fritid- och folkhälsonämnden, var nedstängda under årets inledning för att succesivt öppna upp var efter restriktioner och rekommendationer justerades. Under hösten kunde verksamheterna besökas mer eller mindre som vanligt igen. Kundnöjdheten är hög och kundvolymen är bra, men över året som helhet ses en intäktsförlust.

När det gäller de välfärdstjänster där medarbetare och brukare eller elev arbetar nära varandra har fokus fortsatt legat på smittskydd och många verksamheter har bedrivits under olika begränsningar eller anpassningar. Inom delar av barn- och utbildningsnämndens verksamheter infördes distansundervisning och utglesning av fysisk undervisning under vårterminen. Under höstterminen har huvuddelen av undervisningen bedrivits skolförlagt. Måluppfyllelsen under perioden har ökat, vilket delvis härleds till de extra anpassningar och extra stödinsatser som gjorts. En del elever har dock under pandemin uttryckt ett sämre mående och dessa har i tidiga skeden kunnat få råd, stöd och hjälp av elevhälsan och i de fall det har behövts, vidare vägledning till andra instanser.

Genomgående för samtliga verksamhetsområden inom socialnämnden är att servicenivån skattats högt i de brukarundersökningarna som genomfördes under året samt föregående år och inga indikationer på trendbrott har visat sig under året. Välbefinnandet har påverkats av pandemin när sociala aktiviteter och aktivering begränsats samt då upplevelser av isolering av olika anledningar ökat, med nedstämdhet som den största konsekvensen.

En begränsad fysisk kontakt med kommunens målgrupper under året har inneburit att fler fått sina behov alltmer tillgodosedda i digital form, genom e-tjänster eller digitala möten. Den digitala kontakten med målgruppen har fortsatt att öka i flera verksamheter vilket har mötts med en utbredd acceptans från kommuninvånarna. Kommunfullmäktige har sedan tidigare gett alla nämnder och bolag i uppdrag att bland annat öka den digitala verksamhetsutvecklingen och e-tjänster och effekterna av covid-19 har gett ytterligare fart i detta arbete för att förenkla servicen gentemot invånarna. Ett ökat användande av digitala hjälpmedel innebär tidsbesparingar och ger möjligheter att ha en mer utvecklad, digital, kontakt med medborgarna. Även om digitala lösningar ger möjligheter att nå fler måste riskerna att dessa leder till ökat digitalt utanförskap bemötas.

Medarbetarna

Ett stort förändringsarbete som pågått under 2021 är översynen av förvaltningsorganisationen. Projektet har hög prioritet inom organisationen och en viktig utgångspunkt är att det ska genomföras med hög delaktighet från medarbetarna. Många medarbetare i olika delar av kommunen har i hög grad deltagit och det har inneburit att andra arbetsuppgifter har behövt stå tillbaka eller läggas på en lägre ambitionsnivå. Inom påverkade verksamheter upplever en del medarbetare också oro för vad effekterna blir av förvaltningsöversynen.

Till följd av pandemin uppmanades alla medarbetare i den kommunala organisationen, som kunde arbeta på distans, att göra det under större delen av året. Inom många verksamheter var distansarbete möjligt i de flesta situationer och de som arbetar närmast invånarna har gjort det med anpassningar efter de rekommendationer som funnits. Sjukfrånvaron är fortsatt högre än normalt i de flesta verksamheter jämfört med innan pandemin. Sjukfrånvaron samt arbetet med smittskydd, har gjort att arbetsbelastningen ökat, särskilt för medarbetare inom socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens verksamheter. På grund av de omställningar pandemin krävde har många medarbetares digitala mognad ökat, vilket ger nya möjligheter och verktyg för framtiden.

Utmaningar att rekrytera personal med rätt kompetens gör också att belastningen på personalen blir högre, vilket märkts på många av förvaltningarna.

Verksamheterna

Verksamheternas fokus har varit att leverera trygg och säker välfärd- och servicetjänster enligt de rekommendationer som finns med anledning av covid-19. Under större delen av 2021 har verksamheterna anpassat sig på olika sätt för att leverera ett grunduppdrag med god kvalitet till invånarna.

Exempel på anpassningar som gjordes var partiell distansundervisning och utglesning av fysisk undervisning inom skolan. Inom fritid- och folkhälsönämndens verksamheter genomfördes en succesiv öppning där förvaltningen införde system som möjliggjorde bokningsbara tider och medarbetare hittade nya arbetssätt för att fortsatt kunna leverera nämndens grunduppdrag. Stängda och begränsade verksamheter under lång tid har dock gett ekonomiska konsekvenser.

Även inom kulturnämndens verksamheter gjordes stegvisa öppningar under året. I de fall det inte har varit möjligt för invånare att komma till verksamheten för att träffas och samtala, har förvaltningen istället arbetat för att erbjuda digitala samtal, med syftet att skapa sammanhang, gemenskap och delaktighet men också för att utmana, lära nytt, utveckla och uppleva.

Räddningsnämnden har under året varit tvungna att besluta om en beredskapsjustering i Smålandsstenar och Reftele. Beredskapsnivån har inte kunnat upprätthållas på orterna enligt handlingsprogrammet men kompensierande åtgärder har vidtagits. Kommunfullmäktige i både Gislaved och Gnosjö har kontinuerligt informerats om förutsättningarna och vidtagna åtgärder.

Genomgående inom socialnämndens verksamheter har volymerna ökat de senaste åren. Det syns bland annat inom barn och familj, där behovet av nya familjehem och andra former av externa placeringar ökat eller varit fullsatta under året och det har även varit ett fortsatt högt inflöde av orosanmälningar. Inom äldreomsorgen och funktionshinder har belastningen ökat under året.

För att klara välfärdsutmaningen behöver arbetssätt utvecklas. Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat med två nya kommunövergripande system inom ekonomi och hr. Syftet är att kunna effektivisera den administrativa hanteringen genom att digitalisera och automatisera processer. Detta påverkar samtliga nämnder och förvaltningar de kommande åren och arbetssätt blir mer standardiserade framöver när systemen nyttjas fullt ut.

Demokrati och samhällsutveckling

Kommunfullmäktige ansvarar för frågor som handlar om demokrati och samhällsutveckling. Utvecklingen ska ske på transparent och hållbart sätt med hänsyn tagen till såväl ekologiska, ekonomiska som sociala aspekter.

Demokrati handlar om respekten för alla människors lika värde och om individens frihet och rättighet att påverka. Invånares delaktighet är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. I arbetet med Agenda 2030 kopplas demokrati-frågorna exempelvis till målet om fredliga och inkluderande samhällen.

Satsningar på medborgardialog genom lokalsamtal har fortsatt under 2021 med förväntad effekt av ett ökat medborgarinflytande och engagemang, en ökad tillit till kommunen som samhällsutvecklare samt ett ökat valdeltagande till kommunala val. Under 2021 har fyra lokalsamtal hållits (Villstad, Skeppshult, Båraryd och Reftele). Av de tio planerade lokalsamtalen för hela mandatperioden 2019–2022, har nu åtta genomförts.

Gislaveds kommuns arbete för att utveckla attraktiva livsmiljöer för invånare präglas av arbetet med de strategiskt viktiga uppdragen gällande centrumutveckling i Anderstorp och Gislaved. Arbetet har, och kommer fortsättningsvis, att stärka kopplingar till medborgardialog och andra metoder som möjliggör en bred delaktighet och inflytande. Viktiga frågor handlar om att dels hantera förorenad mark med hjälp av kostnads-effektiva saneringsmetoder där ett pilotprojekt, inom visionsområde Bro till Bro i Anderstorp är en viktig del. En annan nyckelfaktor för att möjliggöra den potential för centrum- och boendeutveckling som finns i kommunen är att attrahera exploatörer som vill investera i att förverkliga de visioner som finns.

Arbetet med en fördjupning av översiktsplanen (föp) för Gislaved och Anderstorp pågår med reviderad tidplan och med anledning av ändrade personalförutsättningar görs justeringar för att säkerställa att tidplanen kan hållas.

Ett viktigt verktyg i arbetet inom samhälle och demokrati är att sprida kunskap och information om hållbar samhällsutveckling och demokratifrågor. I och med lättade restriktioner med anledning av covid-19 har nu aktiviteter såsom Hållbarhetsveckan och andra arrangemang återigen kunnat genomföras fysiskt. Lokalsamtalen (medborgardialoger) är ett viktigt redskap för kommunens demokratiarbete och demokratiutvecklingsarbetet samordnas genom en demokratiutredning där representanter från samtliga partier ingår.

Kommunens arbete sker även i en rad olika nätverk och projekt på både lokal, regional, nationell och internationell nivå. Dessutom sker samarbeten med universitet och högskolor inom ramen för detta arbete.

Arbetsgivare

I kommunens uppdrag som arbetsgivare ingår bland annat att möta de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdets alla delar: att attrahera, behålla, utveckla och avveckla eller ställa om kompetens. Som arbetsgivare strävar kommunen efter att vara en attraktiv arbetsplats i framkant. Både offentliga och privata arbetsgivare står inför stora rekryteringsutmaningar de kommande åren. Andelen äldre och yngre ökar, medan gruppen som arbetar blir mindre och kommer även ut på arbetsmarknaden allt senare. På kort tid kommer cirka 10 procent av Gislaveds kommuns nuvarande medarbetare att gå i pension.

En kompetensförsörjningsstrategi är antagen av kommunfullmäktige och det finns en plan för hur arbetet med kompetensförsörjning ska hanteras på förvaltningsnivå. Utifrån förvaltningsarnas kompetensförsörjningsplaner kommer kommunen som helhet kunna skapa bättre aktiviteter som bidrar till att behålla och utveckla medarbetare. Detta innebär bland annat att stärka möjligheten till intern rörlighet och att hitta karriärvägar internt, istället för att söka nytt arbete utanför kommunen. Ett arbete som på sikt ska leda till aktiviteter för att få medarbetare att stanna längre har inletts – ett förlängt och hållbart arbetsliv.

Att erbjuda arbete hemma som en naturlig del inom de yrkesgrupper där det finns möjlighet, och att kunna arbeta på vägen till och från arbetet, skapar attraktivitet och breddar möjligheten till att hitta kvalificerade sökande från ett större geografisk område, i detta arbete har Gislaveds kommun kommit långt och tagit större steg framåt i digital mognad utifrån coronapandemin. Att alltid erbjuda resfria möten i första hand kommer i fortsättningsvis vara en självklarhet. En riktlinje gällande distansarbete är framtagen för att trygga återgången till arbete även efter pandemin men också för att stärka attraktivitet och skapa ett både hållbart arbetsliv men även ett hållbart och klimatsmart resande.

Gislaved satsar och arbetar ständigt med ett att stärka och utveckla chefs- och ledarskapet genom olika utbildningsinsatser för såväl nya som etablerade chefer på olika nivåer i organisationen. Kommunhälsan införande av teams träffar har varit uppskattade och har riktat sig till både chefer och medarbetare i olika frågor kopplade till hälsa och ett sunt och hållbart arbetsliv.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet som fått en egen modul i rapporteringsverktyget Stratsys för att underlätta arbetet för chefer, har varit ett uppskattat införande för att strukturera och systematisera chefens vardag.

Kritiska kvalitetsfaktorer

Utifrån kommunens grunduppdrag så har det identifierats olika områden, eller faktorer, där det bedöms särskilt viktigt att ha god kvalitet. Har kommunen god kvalitet och effektivitet inom dessa faktorer så säkerställer kommunen att grunduppdraget har utförts väl. Kvalitetsfaktorerna har tagits fram genom att utgå från fyra olika perspektiv; målgrupp, ekonomi, medarbetare och verksamhet.

Vid varje uppföljning görs en bedömning av hur väl dessa faktorer är kvalitetssäkrade:

- **Godkänd** (grön) – Vi har en god kvalitetssäkring av faktorn.
- **Varning** (gul) – Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat faktorn, åtgärder pågår.
- **Inte godkänd** (röd) – Vi har inte kvalitetssäkrat faktorn, åtgärder ska vidtas.

Målgrupp

● Alla invånares och företags tillgång till internet

Beskrivning

För att tillgodose att hela kommunen har tillgång till internet är utökad fiberutbyggnad särskilt kritiskt.

Kommentar

Målsättningen i kommunens tidigare bredbandsstrategi var att minst 90 procent av kommunens invånare och näringsliv ska ha möjlighet att ansluta sig till bredband med minst 100 Mbit/s i överföringshastighet senast år 2020. Den senaste statistiken från Post- och telestyrelsen visar att 94 procent av kommunens invånare och näringsliv har tillgång till eller absolut närhet till bredband. Tillgången i tätort ligger på 97 procent och på 83 procent i glesbygd. Målet som helhet anses därför vara uppnått, men arbetet behöver fortgå för att vi inte ska tappa den kapacitet vi har inom kommunen idag och inte minst för att glesbygdens andel ska öka.

En kvarstående viktig utmaning är grupper som riskerar digitalt utanförskap. Det har blivit tydligt under pandemin att nya vägar har skapats för att hålla kontakt med anhöriga och viktiga samhällsfunktioner. Därför blir det viktigt att till exempel säkerställa bredbandskapacitet och kanske till och med utrustning, för att göra digital kommunikation möjlig att erbjuda på kommunens särskilda boenden och våra bibliotek.

◆ Graden av digital mognad i organisationen

Beskrivning

För att kunna driva digitaliseringen framåt i hög takt är digital mognad i verksamheten en förutsättning.

Kommentar

I juni fastställde kommunfullmäktige kommunens digitala agenda som är ett viktigt verktyg för att arbeta med strategiska områden som ska gynna den digitala mognaden både internt inom förvaltningar och kommunens företag. Den kommunala digitala agendan omfattar även den digitala mognaden hos kommunens invånare.

Sedan 2017 mäts den digitala förmågan inom kommun-koncernen och enligt den senaste mätningen hösten 2020 är den låg. En extra ekonomisk satsning under 2021 har gjort det möjligt att påbörja resan med att "komma ikapp" i det eftersläp av digitalt arv som genererats tidigare år men det är ännu en lång resa kvar.

Inom ramen för Region Jönköpings digitaliseringsråd har Gislaveds kommun under hösten 2021 anslutit till ett regerings-initiativ för att öka offentlig sektors digitala mognad. Projektet drivs av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och dess dotterföretag Adda. Arbetet utgår från den forskning som bedrivs vid Göteborgs universitet samt undersökningen DiMiOS. Deltagandet i projektet innebär bland annat utbildning i den teoretiska modellen, hur resultat bör tolkas och vilka åtgärder som är lämpliga att vidta men även feedback till forskningen samt till skaparna av DiMiOS-mätningen. Projektet kommer fortsatt pågå under hela nästa år. Regeringens satsning för att öka offentlig sektors digitala mognad innebär också att fler kommuner och regioner börjar använda mätningen, vilket säkrar tillförligheten och relevansen.

Andra indikationer på ökad digital mognad är förvaltningarnas efterfrågan på ett utökat utbud av e-tjänster och även automatisering av processer. Denna process går ständigt framåt och ökningen är markant varje år. Digital kontakt med kommunens kontaktcenter visar tydligt att antalet inkommande telefonsamtal minskar i takt med ett ökat nyttjande av erbjudna e-tjänster samt mejlkontakt.

Som överallt i samhället har pandemin inneburit en ökad digital mognad även för oss inom kommunkoncernen. Distansarbete med digitala möten har under året blivit en standard. En praxis som växt fram under året är att vi numera erbjuda mötesdeltagare att ansluta digitalt, även om mötet också har fysiskt närvarande deltagare i mötet.

Flera förvaltningar har även börjat använda digitala möten i arbetet med våra externa målgrupper. Exempel på detta är coachning och uppföljning med invånare som har ekonomiskt bistånd, utvecklingsamtal och föräldramöten inom skolan och självklart distansundervisning.

■ Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag

Beskrivning

Förtroende för tjänstepersoner och politiker är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete, skapa trygghet hos invånarna och acceptans för fattade beslut. Det är viktigt att få invånarna att känna sig delaktiga och skapa medborgarinflytande.

Kommentar

Kommunen har i SCB:s medborgarundersökning 2021 överlag fått negativa resultat på frågor som berör förtroende för politiker och tjänstepersoner. Undersökningen visar att mellan 72–89 procent av befolkningen har ganska eller mycket litet förtroende för kommunens politiker. Detta resultat skiljer sig statistiskt från både riket, länet och omkringliggande kommuner. Kommunen utmärker sig även negativt i jämförelse med riket och länet gällande befolkningens uppfattning om kommunens politiker arbetar för kommunens bästa, om de är ansvarstagande samt om de är lyhörda. Över 70 procent av kommunens befolkning anser att det inte alls eller endast till viss del är fallet.

På frågan om kommunens anställda arbetar för kommunens bästa anser ungefär hälften av befolkningen att detta inte alls eller endast till viss del stämmer. Befolkningen är också negativa till möjligheten till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter, där ungefär en tredjedel av befolkningen anser att detta inte alls är möjligt. Runt hälften av befolkningen anser att det endast till viss del är möjligt.

SCB:s medborgarundersökning har i år ett nytt upplägg, vilket gör att det inte är jämförbart med föregående år. Dock så noteras relativt stora skillnader gentemot riket och länet i många av dessa frågor, vilket indikerar att befolkningens förtroende, uppfattad möjlighet till insyn samt möjlighet till påverkan är lägre än genomsnittet.

Samtidigt visar utvärderingar som gjorts, exempelvis i samband med Gislaveds kommuns lokalsamtal, att arbetet med dialogverksamhet som demokratiberedningen genomför är uppskattat. Det finns däremot indikationer i samhället på att civilsamhällets föreningsliv är på nedgång, likaså det politiska deltagandet inom partier och parlamentariska organ, liksom tilltron till demokratin som helhet. Därför bildar dialogverksamheten som utförs av kommunen både en viktig plattform för invånarna att föra fram sina åsikter, men även för kommunen för att kommunicera sitt resultat. Det senare utgör en stor pedagogisk uppgift för kommunens politiker och tjänstepersoner.

Arbetet som utförs idag genom lokalsamtal, gymnasiedialog och andra typer av medborgardialoger, behöver utvecklas för att kvaliteten i den kritiska kvalitetsfaktorn ska vara god.

En annan central del är hur kommunen ska arbeta för att nå ut till olika grupper i samhället. Framöver kommer en kombination av fysiska och digitala kontaktytor förhoppningsvis kunna bidra till att nå fler. Generellt i samhället ser vi också att många väljer att kanalisera sitt samhällsengagemang på andra sätt, genom till exempel tillfälliga aktioner eller genom att vara aktiva i andra former eller forum än de som kommunen tillhandahåller. Detta kan också påverka hur allmänheten ser på kommunens demokratiska uppdrag och är en utmaning som behöver adresseras framöver.

● Tillgänglighet/bemötande

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunen erbjuder god service och ett bra bemötande. Ökad digitalisering ökar tillgängligheten och flexibiliteten för invånaren.

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten är god. Resultat från gjorda mätningar och mängden nya e-tjänster belägger detta.

Kontaktcenter är en stor del i arbetet kring god service och ett gott bemötande då det är vägen för våra invånare att komma i kontakt med kommunen. Det ska vara enkelt med snabb och bra service. Hos kontaktcenter fångas invånarnas synpunkter upp och alla inkomna ärenden klassas i ett ärendehanteringssystem. Det görs oavsett om de kommer via e-tjänst, telefon, besök eller e-post. På webbplatsen finns flera ingångar till synpunktshanteringen, där invånarna har möjlighet att skicka in synpunkter eller klagomål gällande bemötandet i verksamheterna.

En viktig del för att öka tillgängligheten till våra tjänster och flexibilitet för invånarna är användandet av digitala tjänster. Enkelt uttryckt kan man via en e-tjänst hantera sitt ärende varifrån som helst och när man vill på dygnet. Men det är bara en liten del av de fördelar som ökad digitalisering ger. Då ärenden kommer in via ett system så störs inte medarbetarna löpande av frågor utan kan hantera dem i god ordning. Medarbetare kan omfördela resurser när det är många ärenden och med tiden även förutse när dessa kommer och då vara förberedda. Detta leder till att tjänstepersoner jobbar effektivare och med rätt saker, och i slutändan att ärenden kan hanteras snabbare och därigenom förbättras servicen. Väl hanterade ärenden minskar risken för följdfrågor och mindre stressade handläggare har lättare att bemöta frågor som kommer. Detta resonemang innebär att även interna e-tjänster kan vara med och bidra till förbättrad service externt.

Verksamhet

◆ Uppdaterade detaljplaner för att snabbt tillgodose behov av mark

Beskrivning

För att tillgodose invånares och företags behov av byggnation är det särskilt kritiskt att det finns uppdaterade detaljplaner.

Kommentar

Ansvar för arbetet med att ta fram detaljplaner ligger hos bygg- och miljöförvaltningen, men sker i samverkan med andra förvaltningar. Samverkan sker bland annat i en särskild plan-grupp, där förvaltningsövergripande representanter på operativ nivå diskuterar de olika detaljplanerna som är aktuella för upprättande. Därutöver sker strategisk samverkan på förvaltningsövergripande nivå i den strategiska markgruppen. Arbetet har bland annat möjliggjort gemensamma prioriteringar i detaljplanearbetet men även inom strategiska markfrågor, som förvärv och försäljning för att snabbt kunna tillgodose behovet av mark. Nya arbetssätt har etablerats i den strategiska markgruppen för att bli effektivare.

Efter uppdateringar av styrdokument 2019 har arbetet att tillgodose invånares och företags behov av mark för etablering och förbättra arbetet med att ta fram detaljplaner fortsatt. Arbetet med att ta fram en ny markförsörjningsplan har varit igång under 2021.

Vad gäller arbetet med att tillhandahålla färdigställd industri-, handels- och bostadsmark ligger detta uppdrag operativt hos tekniska förvaltningen men bevakas även av den operativa styrgruppen för företagsklimat och näringslivssamverkan som bland annat tittar på näringslivets behov.

Även om arbetet idag fungerar väl finns det möjlighet att utveckla arbetet ytterligare inom bland annat strategiska markinköp och strategiska markförsäljningar, inklusive marknadsföring av ledig mark samt färdigställande av industri, handel och bostadsmark. Vidare behöver kommunen hitta ett sätt att arbeta snabbare i ärenden för att möta efterfrågan från näringsliv och invånare. Ett annat förbättringsområde kan vara att uppdatera befintliga äldre detaljplaner för att stimulera samhällsutvecklingen. Det kan bland annat handla om att öka byggrätten. I dagsläget saknas däremot resurser för detta.

● Samverkan internt och externt

Beskrivning

För att ha en optimal utveckling av Gislaveds kommun är samverkan både internt som externt särskilt kritiskt.

Kommentar

Externt pågår flera olika former av samverkan. Som exempel kan nämnas samverkan inom GGVV, regionens digitaliseringsråd, samverkan inom säkerhet och räddningstjänst, inom överförmynderi, upphandling, samverkan kring sjön Fegen och avfallsfrågor (SÅM). Det inrättades en gemensam bygg- och miljönämnd med Tranemo kommun 2019 och där området för samarbete utökas. Samverkansformer förändras utifrån behov och förändringar i omvärlden. Ett exempel är rådet för hållbar utveckling som startades i början av året. Syftet med rådet för hållbar utveckling är få till ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna i Gislaveds kommun som geografisk plats. Här sker samverkan med externa parter såsom vårdcentraler, polis, arbetsförmedling, försäkringskassa, studieförbund, smålandsidrotten etc. På grund av covid-19 har inte externa möten genomförts som tidigare men i de mätningar som gjorts har det visat på en hög nöjdhet bland de externa parterna likt tidigare år och nya samverkansområden har tillkommit. Samverkan ses som förutsättningen för att tillsammans se helheten, växla upp varandras resurser, få tillgång till kompetenser och därmed kunna möta olika utmaningar som kommunen och de samverkande parterna står inför.

Internt sker samverkan genom kommundirektörens ledningsgrupp, där både förvaltnings- och bolagschefer ingår samt genom fyra operativa styrgrupper och två fasta beredningsgrupper. Mätningar som gjordes föregående år visar att samverkansparterna är i hög grad nöjda eller nöjda med den interna samverkan i de olika organen. På uppdrag av ledningsgruppen arbetar de operativa styrgrupperna med kommunfullmäktiges målområden med både aktiviteter och arbetsgrupper för att tillsammans ge den bästa möjliga utväxlingen på de utvecklingsområden som pekats ut. Mängden nya aktiviteter är beroende av nivån på målen och i vilken grad de också styr in på nämnders grunduppdrag. I dessa fall handlar det mer om att få ett helhetsperspektiv på de insatser som görs inom kommunen och bedöma hur detta svarar upp mot målet och utifrån det rapportera av till kommunfullmäktige. En del av målen som sattes för 2021 bedöms i högre grad styra mot nämndernas grunduppdrag jämfört med tidigare år. Därmed blir inte det kommunövergripande arbetet lika omfattande.

I samband med att mätningar görs kring nöjdheten med den externa och interna samverkan blir det ofta också ett bra samtal och reflektion kring samverkan i den aktuella samverkansgruppen och vad som kan förbättras och utvecklas.

◆ Arbetsätt som är ändamålsenliga och effektiva för verksamheten

Beskrivning

Verksamheterna behöver fokusera på att göra rätt saker till rätt kostnad och med god kvalitet. Enkla och transparenta processer, ökad effektivitet, bättre samordning och mer samarbete är särskilt kritiskt

Kommentar

Gislaveds kommuns styrmodell är i grunden en modell där arbetsätt ska utformas efter målgruppens behov och efter den kunskap som medarbetaren närmast målgruppen har. För att det ska fungera och det ska vara en god kvalitet och skapa en effektiv verksamhet, behöver arbetet med styrmodellen fungera fullt ut. Det finns idag ett behov av fördjupning i styrmodellen ute i verksamheterna. Utvecklingsarbeten som planerats har tagit lite längre tid än beräknat delvis på grund av covid-19 men även arbetet med översynen av förvaltningsorganisationen.

Ett område som tydligt synliggör arbetsätt är digitalisering av processer. I samband med att ett system byts ut, så går alla processer för systemet igenom och kartläggs. Gamla arbetsätt och processer byts ut mot enklare och transparenta processer där arbetsätt ska vara ändamålsenliga. Det innebär också ökad kvalitet och informationssäkerhet. Ett exempel är införandet av nytt hr-system där arbetet har fokuserats på att skapa enkla och transparenta processer. Digitalisering är ett naturligt verktyg för effektivitet, förbättrad kvalitet och automatisering av processer.

När ett nytt behov uppkommer är medarbetarens egen bedömning att de i första hand tänker digitala lösningar och där användare involveras i processen. Det gör det möjligt att se användarens faktiska behov och skapa processer som är ändamålsenliga för verksamheterna och våra invånare.

En lärdom av tidigare införanden av digitala tjänster är att tjänsteägande efter projektslut och i skarp drift måste göras klart under projektet. Detta är ett exempel på förbättringar som behöver göras för att denna faktor ska kunna bedömas som grön.

Under 2021 fortsatte arbetet med nyttorealiserings. Det betyder att kommunen ska öka förmågan att identifiera och införa de investeringar som ger störst verksamhetsnytta samt säkerställa att nyttan realiserar. Som ett led i detta används en modell för att uppskatta antalet sparade arbetstimmar vid nya automatiseringsprocesser. Utöver detta ingår det även i modellen att kategorisera den huvudsakliga nyttan inom tid, kvalitet eller arbetsmiljö. En förvaltningsövergripande utvärdering av ett befintligt koncept genomförs inför eventuella anpassningar och senare implementering i organisationen.

För att få godkänt behöver samarbetsförmågan fördjupas inom organisationen såväl som med externa parter samt att aktivt arbeta med vilka kompetenser som behövs framåt och säkra dem.

● Hållbar organisation

Beskrivning

Hållbar utveckling är en strategiskt viktig fråga för Gislaveds kommun. Hållbarhet ska genomsyra alla kommunens verksamheter. Medvetenhet och kunskap om Agenda 2030 bland tjänstepersoner och förtroendevalda är särskilt kritiskt.

Kommentar

För att öka kunskapen i organisationen om Agenda 2030 finns idag olika strategiska verktyg som används. Det har även tidigare gjorts olika utbildningsinsatser för gymnasielärare och vissa förtroendevalda för att informera om samt öka kunskapen om Agenda 2030. Ett annat exempel är den återkommande hållbarhetsveckan som syftar till att öka kunskapen om hållbar utveckling och Agenda 2030 bland invånare, medarbetare och förtroendevalda. I år var temat "hållbara tillsammans" och där programpunkterna fokuserade på bland annat demokrati, krisberedskap och friluftsliv.

Under 2021 har en struktur för kommunens samlade arbete med barnkonventionen gjorts och det finns nu en kommunövergripande barnrättsgrupp som samordnas av Avdelningen för hållbar utveckling. Arbetet med barnkonventionen bidrar till att arbeta mot globala mål såsom god utbildning, minskad ojämlikhet och jämställdhet. För dessa olika aktiviteter och strategiska verktyg behöver uppföljningarna öka för att kunna säkerställa att det är god kvalitet inom området.

Rådet för hållbar utveckling har haft två möten under året och ett arbete pågår utifrån de tre fokusområdena trygghet, välmående människor och cirkulär ekonomi. Arbetet med att implementera och följa upp strategin för hållbar utveckling har påbörjats under slutet av året. Uppföljningen av strategin är central för att kunna se den övergripande förflyttningen över tid samt för att identifiera de områden där särskilt fokus bör läggas. Strategin utgår ifrån det geografiska området Gislaveds kommun och ska kunna nyttjas av alla organisationer som verkar inom kommunen och är ett viktigt ramverk för det övergripande hållbarhetsarbetet i kommunen. En separat uppföljning för kommunen som organisation kommer även att göras med start 2022.



◆ Intern och extern kommunikation

Beskrivning

Gislaved kommun behöver ha en kontinuerlig dialog med invånarna om dess verksamheter och beslut. Denna information behöver vara lätt att ta till sig. Inom kommunen behövs ett helhetstänk med bra intern kommunikation.

Kommentar

God kommunikation är en viktig faktor för ett framgångsrikt arbete. Grogrunden för spekulering är som störst när information saknas eller är bristfällig. Om vi, förutom att vara transparenta och publicerar protokoll med mera, lyckas kommunicera varför beslut fattas kommer förståelsen för vårt agerande öka. Detta gäller såväl internt som externt och är lika viktigt i båda dimensionerna.

Internt: Kommunen arbetar aktivt med internkommunikation där intranätet "Insidan" är huvudkanalen. I internkommunikation ingår även annan informationsspridning som arbetsplatsträffar och andra träffar. Målet är att ha medarbetare som är välinformerade och trygga i sin egen roll men också med vad som händer inom kommunen. Detta för att skapa goda ambassadörer som vill och vågar stå upp för oss och de beslut som fattas. Kommundirektören rapporterar efter varje möte med sin ledningsgrupp (kdlg) kort om viktiga frågor som varit uppe. Detta för att öka transparensen och känslan av delaktighet i hela organisationen.

Externt: Att ha en öppen och tydlig kommunikation med kommunens invånare är avgörande för att behålla ett högt förtroende för kommunen som organisation och för det demokratiska uppdraget. Kommunens målsättning är att vara öppen och transparent med information och kommunfullmäktiges sammanträden direktsänds och protokoll från både fullmäktige och alla nämnders sammanträden publiceras på kommunens webbplats. Kommunens webbplats är huvudkanalen för informationsspridning och för att minska risken för feltolkningar hänvisas många frågor till webbplatsen för att alla invånare garanterar ska få ta del av samma information.

Ett viktigt arbete som pågår är att säkerställa att webbplatsen lever upp till kraven i webbdirektivet från EU som började gälla den 23 september 2020. Syftet med webbdirektivet är att information som publiceras av offentliga aktörer ska vara tillgänglighetsanpassad för att så många som möjligt ska kunna ta till sig av den informationen som publiceras.

Andelen e-tjänster ökar ständigt. Dessa är tillgängliga dygnet runt, så invånarna kan kontakta kommunen när det passar dem själva. Det leder till en högre servicenivå gentemot våra invånare.

Medarbetare

◆ Tillgång till rätt kompetens

Beskrivning

Tillgång till rätt kompetens anses vara en av de viktigaste förutsättningarna för att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat.

Kommentar

Rekryteringsunderlaget av nya medarbetare kan emellanåt vara tunt och då är det framför allt inom de så kallade bristyrkena som yrkeserfarenhet är det som saknas för att motsvara kraven som ställs på de utannonserade tjänsterna. Flertalet sökande är nytexaminerade och omvärldsbevakning visar att det i stort är samma yrkesgrupper som är svåra att rekrytera över hela landet. Inom alla övriga tjänster finns det kvalificerade sökande till merparten av tjänsterna.

En framtida utmaning blir att kunna ställa om den interna kompetens som finns för att ta tillvara potentialen hos medarbetare som gärna vill utvecklas inom ett område där vi som arbetsgivare ser att det finns ett framtida kompetensbehov. Här kommer förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner spela en viktig roll där inventering av kompetens sker på 1, 3 och 5 års perspektiv. Ett strukturerat sätt att arbeta med lönebildning har tagits fram där fokus ligger på rätt lön vilket kommer skapa attraktivitet och underlätta rekrytering när Gislaved erbjuder löner som är marknadsmässiga och konkurrenskraftiga inom befattningar som är sårbara ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.



Ekonomi

◆ Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar

Beskrivning

För att planera och prioritera hur kommunens ekonomiska resurser används är det särskilt kritiskt att de ekonomiska prognoser som görs är tillförlitliga.

Kommentar

Det är av största vikt att nämndernas och kommunens prognoser har en stor säkerhet. Prognoserna är verktyg som med rätt träffsäkerhet och vid behov kan bidra till att verksamheten kan styras om och prioriteringar kan göras i rätt tid. En låg träffsäkerhet kan få konsekvenser som att fel beslut fattas, att det fattas i fel tid eller inte alls. För att kommunen ska kunna planera resurser och prioritera både politiskt och i de olika verksamheterna behöver de ekonomiska prognoserna gå hand i hand med verksamheterna och vara synkroniserade. Beslut måste kunna fattas om hur kommunen ska handla för att vid årets slut klara ekonomi och verksamhet. Vid stora planerade överskott kan en annan prioritering göras och vid stora underskott ska åtgärder sättas in. I första hand ska över- och underskott hanteras i respektive nämnd.

Bra prognoser ger bara en förutsättning till att gasa eller bromsa, men prognoserna behöver visa så rätt som möjligt för att detta ska kunna ske. Årets prognos är osäker. I och med att kommunen och övriga världen befinner sig i ett läge där världsekonomin, Sveriges ekonomi och också Gislaveds kommuns ekonomiska förutsättningar ändras varje dag är en hållbar ekonomisk prognos på längre sikt nästintill omöjlig att få till. Det är viktigt att kontinuerligt följa de ekonomiska svängningarna både lokalt och globalt. Coronapandemin har inneburit att det har varit svårare att göra säkra prognoser. En hög prognossäkerhet innebär att förändringar som sker, fångas upp och bedöms mellan varje prognostillfälle.

Samtliga nämnder har gett en bild av svårigheten att prognosticera rätt under förra året vilket också visade sig när det faktiska utfallet jämfördes med årets olika prognoser. Förutsättningarna var speciella och unika både gällande pandemin och ett nytt ekonomisystem. Ett arbete med dialoger mellan ekonomiavdelning och förvaltningarna om hur prognossäkerheten ska bli bättre har startats upp under 2021 och fortsätter under 2022. Frågor har ställts till alla chefer i samband med delårsbokslutet om hur upplevelsen av ekonomisystemet är jämfört med tidigare. Vi ser en tydlig förflyttning i rätt riktning och fler chefer ser nu ekonomisystemet som ett verktyg för uppföljning av sin ekonomi. Det finns mer att jobba på och vi planerar för att genomföra fler utbildningar för användare på olika nivåer. Genom diskussioner mellan ekonomiavdelning och förvaltningarna i ledningsgrupper på olika nivåer kommer definitioner, krav och förväntningar på ekonomistödet formuleras.

◆ God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.

Kommentar

Gislaveds kommun definierar god ekonomisk hushållning i kommunfullmäktiges övergripande samt finansiella mål.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innebär krav på att resurserna används rätt och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att skapa förutsättningar för att få en god ekonomisk hushållning, måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Detta ska både kunna parera svängningar i omvärlden samt vara en förutsättning för kommunen att kunna investera. Risken med att ha ett för lågt resultat innebär att vid minsta svängning i omvärlden, pensioner eller något annat som påverkar kommunen, kommer det att direkt slå tillbaka på nämnderna.

Det är av största vikt att alla nämnder håller sig till de ramar som kommunfullmäktige har lämnat. Görs inte detta sätts hela kommunen i ett mycket svårt läge. Med ett minusresultat är kommunen dessutom ålagd att inom tre år återställa underskottet, och ett besparingsläge blir aktuellt.

Kommunfullmäktiges mål är av den långsiktiga karaktären och många arbeten är startade och börjar ge resultat. Både i det förebyggande syftet och kring reella aktiviteter för att ta kommunen framåt.

En svårighet att bedöma god ekonomisk hushållning uppstår alltid då det ska göras en prognos för framtiden. För 2021 års verksamhet redovisar socialnämnden ett stort underskott vilket skapar en osäkerhet för framtiden, detta underskott måste lösas för att i framtiden få en balans i ekonomin. Tack vare höga skatteintäkter för 2021 uppnås resultatet för 2021 i enlighet med budgeterad nivå och god ekonomisk hushållning uppnås utifrån det ekonomiska perspektivet.

Mål

Kommunens mål är framtagna utifrån det som prioriterats i kommunens utvecklingsarbete. Alla kommuner är skyldiga att ha god ekonomisk hushållning. För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning följande mål:

Det goda livet

♦ Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga

Kommentar

Den operativa styrgruppen har under året arbetat med att analysera och definiera uppdraget. En del i detta har varit att hitta inriktningar på arbetet. För att fokusera så beslutades att satsa kraften på de delar av samhället där den sociala skyddsnivån är som lägst.

För att bättre förstå orsaker till ungas otrygghet så har styrgruppen tittat på olika trygghetsenkäter och även genomfört dialoger med ungdomar i kommunen. Dialogerna ska fånga upp sådant enkäter inte fångar upp och som förtydligar berättelserna bakom statistiken. I praktiken handlar det om att fånga upp hur unga själva upplever sin egen trygghet och frågor kring psykisk hälsa. Under hösten har resultaten från dialogerna presenterats. Dialogresultaten kommer vidare att jämföras med analysen från Regionens "folkhälsoenkät ung" för att kunna ge en mer tydlig och fördjupad bild.

Som en del i uppdragen för alla operativa styrgrupper ska indikatorer tas fram för att följa utvecklingen inom området. Det är mycket komplext att finna indikatorer som beskriver orsak–verkan i ett samhälle med så många olika aktörer och samband som i många fall bygger på subjektiva upplevelser. Resultatet av en aktivitet eller insats kan vara en delmängd i ett större arbete eller ha effekt på lång sikt. Mer tid behövs för att arbeta fram indikatorer som ska kunna mätas årligen.

♦ Fler människor i egen försörjning och med rätt kompetensförsörjning till näringslivet

Kommentar

Målet omhändertas inom avdelningen för arbete och utbildning som ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen och särskild utbildning för vuxna samt det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar. Avdelningen ska också verkställa kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser och i det sammanhanget ansvara för de arbetsfrämjande åtgärder som ingår i det kommunala uppdraget.

Arbetet inom centrum för livslångt lärande har under året individanpassats än mer för att möta den enskilde i sin kompetensutveckling. Satsningar har genomförts för att stärka elever inom svenska för invandrare (sfi) och grundläggande vuxenutbildning att använda Chromebook för att rusta eleverna mer inför arbetsmarknadens behov och den digitala utvecklingen som finns idag. Satsningar på lärlingsutbildningar inom de områden som arbetsmarknaden efterfrågar stärks och Högskolan på hemmaplan fortsätter utvecklas i Gislaveds kommun genom att tillskapa högre utbildningar inom ramen för yrkes-högskolan för att bättre kunna matcha den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden.

Nya tillvägagångssätt inom avdelningen utvecklas för att skapa förutsättningar för att öka andelen som kommer ut i egenförsörjning och inte blir beroende utav ekonomiskt bistånd. Under året har avdelningens målgrupp förändrats och omfattas till största delen av individer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är av stor vikt att de insatser som erbjuds är anpassade både utifrån arbetsmarknadens behov och också deltagarnas möjligheter att uppfylla behovet. Genom att fokusera på möjligheterna och lyfta styrkor hos den enskilde så arbetar man även för att minimera svagheter.

Avdelningen har kontinuerlig dialog med Enter Gislaved AB och näringslivet för att bäst möjligt säkra upp med den kompetens som behövs och arbetar löpande med att både utveckla och effektivisera delar inom verksamheterna för att nå sina mål.



◆ Förbättra målpuppfyllelsen i skolan

Kommentar

Ökad trygghet i samhället för barn och unga ger bättre förutsättningar att genomföra en framgångsrik skolgång. Genom dialog med några av kommunens feriepraktikanter har en bild av ungas förutsättningar lyfts fram. Kommande analyser från ungdomsenkäter från regionen kommer att speglas mot sommarens dialoger och då ge en mer heltäckande bild av nuläget.

Kommande suicidpreventionsutbildning för all kommunal personal medför en ökad trygghet bland vuxna att lyfta psykisk ohälsa i en dialog. På så sätt kan fler få tidig hjälp och stöd och därmed en bättre skolgång.

Friluftslivets värden har lyfts under året genom Friluftslivets år. Mycket talar för att friluftsliv utgör en hälsofrämjande arena. Barn och unga som hittar ut i naturen har också goda förutsättningar att förbättra sina resultat i skolan. En av målgrupperna var skolbarn i åldern 4–6 år.

◆ Öka välbefinnandet bland äldre

Kommentar

Den stora merparten av målet ligger inom en annan verksamhets grunduppdrag. Självmondsstatistiken bland äldre i Sverige är förhållandevis hög jämfört med andra åldersgrupper. Kommande suicidpreventionsutbildning för all kommunal personal medför en ökad trygghet bland personalen att lyfta psykisk ohälsa i en dialog. På så sätt kan fler få tidig hjälp och stöd vilket medför ett ökat välbefinnande.

Attraktivitet och hållbar utveckling

◆ Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper

Kommentar

Gislaveds kommuns förutsättningar för att det byggs fler bostäder är starkt kopplad till kommunens boendeattraktivitet. Attraktiva boendekommuner har en stark uppkoppling mot omvärlden. Detta både fysiskt genom väl utbyggd infrastruktur i form av pendelmöjligheter, vägar, järnvägar med mera, men även digitalt genom hög andel hushåll med bredbandsuppkoppling. Att kunna erbjuda varierande boendeformer i attraktiva lägen är avgörande för att tilltala människor i olika åldrar och olika faser i livet att vilja bo i kommunen.

Antal startbesked som utfärdats under 2021 var totalt 23 stycken där enbostads-, tvåbostads- och flerbostadshus ingick. Totalt omfattar startbeskeden ett planerat uppförande av 29 nya bostäder. Slutbesked har utfärdats för totalt 28 bostäder under 2021. Under 2021 har styrgruppen märkt ett ökat intresse för att bygga villor och hyresrätter. Det är däremot fortfarande en mycket liten efterfrågan på att bygga bostadsrätter.

Fiberanslutningsgraden (tillgång till 100 Mbit/s eller mer) i kommunen har ökat med 3 procentenheter från 81 till 84 procent mellan 2019 och 2020. Arbetet går åt rätt håll, men att öka uppkopplingen på landsbygden kommer innebära stora kostnader. Utanför tätort och småort är motsvarande siffra 74 procent för år 2020. Högastighetsuppkoppling kan eventuellt möjliggöras genom till exempel 5G, men i dagsläget är förutsättningar som bland annat kostnadseffektivitet och eventuell påverkan på omgivningen inte kända. Gislaved Energi arbetar vidare med att finna ett koncept för aktörer som kan öka utbyggnadstakten.

För att resor med kollektivtrafik ska kunna konkurrera ut den egna bilen krävs att turtäthet och avstånd till närmaste busshållplats är tillräckligt fördelaktiga. På platser i kommunen där det saknas fasta busslinjer, erbjuds närtrafik som måste beställas minst två timmar i förväg. I dagsläget har Gislaveds kommun en väldigt låg tillgång till lättåtkomlig kollektivtrafik i jämförelse med övriga kommuner i länet.

◆ Öka användandet av förnyelsebar energi

Kommentar

Arbetet går framåt och både antalet installerade solpaneler och andelen förnybara drivmedel i kommunkoncernen har ökat. Bedömningen är att resultatet kommer att fortsätta förbättras under kommande år. Den totala installerade effekten inom kommunkoncernen är 267 kW och den totala ytan solpaneler är 1 480 m². Totalt finns 895 solpaneler och hos Gislavedshus och Gislaved Energi. Gislaveds kommun har också några få paneler i en testanläggning, men dessa har inte inkluderats ovan. En stor potential ligger i att även använda takytorna på de kommunala fastigheterna för att sätta upp solceller.

Tittar man på andelen fordon som körs på fossilfria drivmedel så är det 91,1 procent av fordonen inom kommunkoncernen. Detta är en rejäl förbättring jämfört med 2020 då siffran var 78,3 procent. Förbättringen handlar om en medveten satsning att byta ut fossildrivna fordon mot fossilfri men framför allt att Gislaved Energi har införskaffat egen tankstation och nu kör alla sina dieslbilar på HVO 100 samt att tekniska förvaltningen har också egen tankmöjlighet med EcoPar som drivmedel för sina dieselfordon.

◆ Stärk det öppna landskapet

Kommentar

I arbetet med översiktsplanering och detaljplaner arbetar kommunen för att bevara jordbruksmark. Inom ramen för Enter Gislaved AB:s verksamhet pågår ett arbete med gröna näringar, vilket också bidrar positivt till fullmäktiges mål genom att stimulera areella näringar. Även upphandlingsenheten bidrar genom sitt arbete med kommunstyrelsens mål som riktar in sig på att stödja lokala livsmedelsproducenter i samband med livsmedelsupphandlingen.

Företagsklimat och näringslivssamverkan

- ◆ Säkerställa detaljplanelagd och färdigställd industri-, handels- och bostadsmark

Kommentar

Styrgruppen bevakar det pågående uppdraget med att uppdatera markförsörjningsplanerna för framtagande av strategisk mark i kommunen. En stor del av näringslivsarbetet ligger även i Enter Gislaved AB:s grunduppdrag och den operativa styrgruppen har kontinuerlig uppdatering kring vilka aktiviteter som pågår inom ramen för detta arbete.

Den operativa styrgruppen ser att kommunen behöver en ny struktur som fångar helheten för hur hantering av ärenden kopplat till uppdraget om bättre företagsklimat och näringslivssamverkan och målen kring service och mark genomförs. Det finns ett behov av att jobba mer tillsammans i hela koncernen, då kommunfullmäktiges målområden ägs av alla. Vidare behöver kommunen hitta ett sätt att arbeta snabbt i ärenden som uppstår för att möta näringslivets behov, där en mer agil lotsfunktion är en lösning.

Arbetet ligger även inom ramen för tekniska förvaltningens grunduppdrag.

- ◆ Rätt service, stöd och vägledning vid kontakt med kommunen

Kommentar

En viktig del för att få ett bättre näringslivsklimat i kommunen är att skapa en förståelse att en person har flera roller i kommunen – såsom förälder, anhörig, föreningsaktiv och vd. Den service kommunkoncernen ger till invånare påverkar näringslivsklimatet. Som hjälp att mäta detta finns Insikt, svensk näringslivsranking och medborgarundersökningen.

Frågeställningen kring service måste tas omhand som en större fråga, den är större än bara näringslivsperspektivet. Den operativa styrgruppen har fått ett uppdrag att titta på hur kommunen mer systematiskt tar hand om denna fråga. Arbetet ingår även delvis inom ramen för kontaktcenters uppdrag.

Andra utvecklingsområden är att få en känsla av samägande för företagsklimatet i kommunen. Samtliga parter måste vara engagerade och delaktiga i det arbete som krävs för att tillsammans skapa bättre förutsättningar för att driva företag i kommunen. Ett annat utvecklingsområde är att ta fram indikatorer som bättre matchar det som specifikt ska mätas.

Sveriges ledande offentliga arbetsgivare

- ◆ Vara en attraktiv arbetsgivare genom att utveckla och behålla våra medarbetare samt öka delaktigheten genom tillit och medskapande

Kommentar

Målet är delvis uppnått. I samband med rekrytering övervägs intern rörlighet i första hand innan extern rekrytering är aktuell, för att utveckla och behålla kompetensen inom organisationen. Ökad delaktighet sker genom ett förstärkt medarbetarskap och ledarskap vilket märkts genom senaste tre chefsforum samt arbetet med organisationsöversyn som bygger på ett processinriktat arbetssätt med hög delaktighet. Riktlinjen för distansarbete samt rekryteringspolicyn bidrar till att skapa attraktivitet för kommunen tjänster långt utanför kommunens och även länsgränserna vilket leder till att kompetensutmaningen kan minska. Att möjliggöra interna karriärvägar, intern rörlighet och erbjuda omställning som kan leda till annan befattning ökar möjligheten att både behålla och utveckla medarbetare samtidigt som det skapar attraktivitet internt som externt.

Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

- 35 miljoner kronor som genomsnitt

Kommentar

Årets resultat är +117,2 mnkr och beaktat 2017–2020 års resultat är målet uppnått i och med att genomsnittet för perioden 2017–2021 uppgår till +60,5 mnkr.

- ◆ Genomsnittlig soliditet ej under 69 procent (65)

Kommentar

Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 69 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017) samt det omarbetade målet soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 65 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017).

Soliditetsmålet för 2021 uppgår till 64 procent och beaktat 2017 till 2020 års soliditet och planerad soliditetsnivå för 2020–2030 är den genomsnittliga soliditetsnivån 64,5 procent. Vilket kommer att omhändertas i det kommande planeringsarbetet.

Uppdrag

Kommunfullmäktige ger uppdrag till en eller flera nämnder och bolag. Uppdragen ges för en begränsad tid. De som fått uppdragen följer upp dem till kommunfullmäktige vid delår och helår. I uppföljningen beskrivs vilka åtgärder och aktiviteter som gjorts för att genomföra uppdraget.

Att ta fram en fördjupning av översiktsplan (föp) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp

Period

2020-01-01 till 2022-05-31 (pågående)

Kommentar

Arbetet fortlöper med utgångspunkt i framtagen projektplan. Under 2021 har en översiktlig bebyggelseinventering och inventering av kulturmiljöer genomförts av upphandlad konsult samt en hållbarhetsbedömning. I ett avgränsningssamråd med länsstyrelsen kring betydande miljöpåverkan, har en miljökonsekvensbeskrivning genomförts samt en barnkonsekvensanalys och en skyfallskartering tagits fram av upphandlad konsult. Med anledning av tidigare förseningar har en uppdaterad tidplan har redovisats för kommunstyrelsen som innebar en något snabbare politisk hantering. Med anledning av sjukskrivning i projektgruppen har även extra resurser kallats in i arbetet för att möjliggöra att arbetet löper på enligt denna plan.

Samrådshandlingarna har färdigställts för godkännande av kommunstyrelsen i januari 2022, inför att de ska ställas ut under mars–april 2022. Kommunfullmäktige beslutade i samband med behandlingen av delårsbokslutet att ändra slutdatum för antagandehandlingarna till den 31 augusti 2022. Den nuvarande projektledaren kommer från slutet av januari 2022 att avsluta sin anställning och en lösning för det fortsatta arbetet har tagits fram av styrgruppen. Beroende på förutsättningarna kan antagandet av planen att ske något senare under hösten 2022.

Minska barngruppernas storlek i förskolan

Period

2019-01-01 till 2021-12-31 (avslutad)

Kommentar

Barn- och utbildningsförvaltningen har analyserat tre alternativa sätt att organisera verksamheten för att åstadkomma mindre barngrupper. Det första alternativet är att dela barnen i mindre grupper och att personalbemanningen i gruppen minskar i samma omfattning. Förslaget skulle innebära mer yta per barn i verksamheten men också leda till ett ökat ensamarbete och svårighet till planeringstid för pedagoger utan att slå ihop avdelningar med tillfälligt större barngrupper under denna tid. I det här förslaget krävs en utökning av antalet förskoleavdelningar. Personalkostnaderna bibehålls på nuvarande nivå.

Det andra alternativet som studerats är att förskolan organiseras i större grupper än nuvarande men att dessa grupper delas i mindre grupper under dagen från klockan 8.30 till 14.30. Förslaget innebär samma personaltäthet per barn som i nuvarande organisation men kan även innebära ensamarbete när man delar i grupper under större delen av dagen. Den här modellen går enbart att genomföra på större förskolor.

Det tredje alternativet är att skapa fler förskoleavdelningar för att på så vis minska de enskilda gruppernas storlek och samtidigt öka personalresurs per barn. I det här förslaget utökas personaltätheten genom att varje avdelning har färre barn än i nuvarande organisation, ger färre relationer för barnen och mer utrymme genom färre barn på samma yta. Detta alternativ ger även pedagogerna bättre möjlighet att lägga ut planeringstid och minskar ensamarbetet. Vidare skulle även arbetsbelastningen minska, vilket kan leda till att fler väljer att jobba heltid och att kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Det ger möjlighet för att minska behov av extra resurser i gruppen då grundbemanningen är högre.

En mer detaljerad beskrivning av de olika alternativen med konsekvenser redovisas i barn- och utbildningsnämndens bokslutsrapport för 2021.

Att utreda möjligheter till samlings-/servicelokal i centrala Broaryd

Period

2019-01-01 till 2021-08-31 (väntläge)

Kommentar

Utredningen är klar för delrapportering i kommunstyrelsen. Den är pausad och inte politiskt behandlad i avvaktan på en övergripande bidragsutredning.

Ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor

Period

2021-01-01 till 2023-08-31 (pågående)

Kommentar

Arbetet är påbörjat med utgångspunkt från kommunens övergripande dokument, instyrningsbeslut, planeringsdirektiv och utblick 2021. Till detta kommer redan framtaget material av Enter Gislaved AB, så som verksamhets- och handlingsplan som kompletteras med det pågående arbetet kopplat till platsvarumärket och andra planer för näringslivsfrågor. Arbetet med strategin fortsätter med avstämning i den operativa styrgruppen för företagsklimat och näringslivssamverkan för att nå bästa samordning med förvaltningarna i Gislaveds Kommunhus AB. Strategin tas fram med vetskap om den planerade omorganisationen och för stunden osäkra situationen kopplat till pandemins påverkan på näringslivsfrågor.

I samverkan med polis och andra aktörer ta fram en trygghetsplan

Period

2021-01-01 till 2022-12-31 (pågående)

Kommentar

Ett nytt lagförslag har presenterats där ett omfattande förebyggande säkerhetsarbete ingår. Delar av denna lag träder i kraft den 1 januari 2023 och sedan i helhet den 1 januari 2024. Det utförs redan idag gemensamma lägesbilder med polis och bostadsbolag som är aktuella i utvalda områden. En analys av vad lagförslaget innebär för kommunen är ett viktigt steg för att kunna identifiera behov och bästa sätt att organisera arbetet.

Kommunfullmäktige beslutade den 28 oktober att slutdatum flyttas fram till 2022-12-31.

Förbättra möjligheten att anställa deltidsbrandmän

Period

2021-01-01 till 2021-08-31 (avslutad)

Kommentar

Räddningstjänsten deltar årligen på de introduktionstillfällen som ges för alla kommunens nyanställda medarbetare, där de berättar och informerar om sin verksamhet och arbetar för att rekrytera nya deltidsbrandmän. Utöver detta sker ytterligare träffar där man försöker attrahera och rekrytera nya medarbetare. Ytterligare en åtgärd som gjorts är att ta fram material som kommer delas ut på alla arbetsplatsträffar på arbetsplatser i kommunen, där deltidsbrandmän berättar om sitt arbete och hur man går tillväga för att söka en tjänst.

Se över samordningen för att säkerställa realiserandet av stora utvecklingsprojekt inom bostadsbyggande

Period

2021-01-01 till 2021-12-31 (avslutad)

Kommentar

För att säkerställa realisering av stora utvecklingsprojekt inom bostadsbyggande har en fast beredningsgrupp bildats som samordnar detta arbetet utifrån ett strategiskt operativt perspektiv. Den fasta beredningsgruppens uppdrag är att realisera Gislaveds kommuns visioner för bostadsutveckling. Dessa är Vision 2040 – mötesplatsen vid Nissan i Gislaved och Bro till bro i Anderstorp.

Den fasta beredningsgruppen har tagit om hand den slutrapport som arbetsgruppen realisation tog fram inom den operativa styrgruppen för attraktivitet och hållbar utveckling. Där pekas strategiska fastigheter ut inför den fortsatta utvecklingen av visionerna samt ett förslag på hur arbetet kan organiseras framöver redovisas.

En central del i arbetet under våren har varit den rapport som tagits fram i samverkan med ett konsultbolag. Rapporten belyser brister i nuvarande organisation och struktur samt presenterar förslag på hur man kan gå vidare. Rapporten har även redovisats för Kommunstyrelsens allmänna utskott den 11 augusti 2021. Utifrån rapporten fortsätter arbetet med att förstärka nuvarande organisation, tydliggöra ansvarsfördelning och lyfta in det i översynen av förvaltningsorganisationen. En del i det fortsatta arbetet är att ta fram en fastighetSPOLICY som kommer vara ett övergripande styrdokument som binder samman delarna kring mark, bostäder, lokaler och internhyresprinciper.

Andra aktiviteter som har behandlats av den fasta beredningsgruppen gäller byggnationen vid Stationsallén samt framtagandet av en ny tjänst som till stor del ska fokusera på att driva på realiseringen av visionerna för bostadsutveckling. Den fasta beredningsgruppen agerar även styrgrupp för arbetet med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning.

Att på ett kostnadseffektivt sätt kunna hantera gamla miljöskulder och markföroreningar är en utmaning som Gislaveds kommun står inför. En generell utmaning i kommunen är också låg boendeattraktivitet, som bevisas av liten eller obefintlig nyproduktion av flerbostadshus (undantaget Gislavedshus) och stor prisskillnad mellan begagnatmarknaden och nyproduktion. Även om prisutvecklingen de senaste åren har varit ökande, kvarstår en allt för stor skillnad. Med låg attraktivitet följer låg byggnationstakt av bostäder i och med den högre affärsrisken och svårigheter att attrahera externa byggherrar. Kommunens boendevisioner, "Gislaved 2040 – mötesplatsen vid Nissan" och "Bro till bro" i Anderstorp förutsätter omfattande kapital för att realiseras, där det kommunala bostadsbolaget Gislavedshus, bara kan bidra med viss del. För att realisera de boendevisioner kommunen tagit fram måste kommunen på olika sätt locka till sig externa aktörer som kan hjälpa till. Detta är Gislaveds kommuns enskilt största utvecklingsområde för att komma vidare i processen.

Skapa en bättre it-infrastruktur som möjliggör en gemensam it-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster

Period

2021-01-01 till 2022-12-31 (pågående)

Kommentar

I maj antog kommunfullmäktige en ny kommunal digital agenda. Den gäller fram till och med 2023. Under året har en ny tjänstekatalog tagits fram och en förändrad finansieringsmodell för it-relaterade kostnader och investeringar har implementerats. Detta banar väg för en bättre it-infrastruktur. Det är ett långsiktigt arbete, där det är viktigt att arbetet utgår från tydliga strategier. Den fysiska infrastrukturen har förbättrats bland annat genom att utbyte av gamla accesspunkter gjorts för att kommunens trådlösa nätverk fortsatt ska hålla en god standard.

Säkerhet inom it-driften är en mycket viktig förutsättning för fortsatt digitalisering som stöd för verksamhetsutveckling och effektivisering. Digitaliseringen kan inte gå snabbare framåt än att informationssäkerheten är beaktad. Standardisering är en viktig faktor för en bra it-infrastruktur. Informationssäkerhet är också ett mycket högt prioriterat område. Ett stort arbete har genomförts för att säkra integrationsmöjligheterna i kommande verksamhetssystem, även införande av ersättningsystem för säker filöverföring har genomförts.

Två rekryteringar har gjorts under året, en systemutvecklare och en systemförvaltare. Dessa rekryteringar är viktiga för den digitala mognaden, genom att vi kan få en snabbare genomförandetakt där vi tillhandahåller både nytt och användarvänligt systemstöd samt automatiserade lösningar.

Gällande Internet of things har arbetet påbörjats under hösten med att integrera nödvändiga system och att få tillgång till det nätverk som Gislaved Energi ansvarar över. Det arbetet har lett till att det nu är möjligt att placera ut sensorer runt om Gislaveds kommun som kommunicerar med våra system. Ett projekt har färdigställts med 11 stycken sensorer och det är nu fler projekt som är på gång ute i verksamheten.

Beredningsgruppen för digitalisering har beslutat att utse en samordnare för arbetet med automatiseringar i kommunen. Samordnaren ska leda ett internt nätverk med alla funktioner som behöver samordnas för att nå målsättningen i den digitala agendan. Här ingår samordning av hela flödet med e-tjänster, rpa och integrationer. Målet är att göra det enklare att internt fånga och omhänderta gemensamma strategiska utmaningar och driva utvecklingen framåt.

Återkoppla plan för turism- och destinationsutveckling

Period

2021-01-01 till 2021-12-31 (avslutad)

Kommentar

Arbetet är påbörjat med utgångspunkt från Enter Gislaved AB:s uppdrag och strategi för turismutveckling. Ett delmål är samverkan med föreningen Destination Isaberg i Hestra ekonomisk förening, under bildande. Arbetet med en bredare bas för destinationsutveckling pågår tillsammans med en uppdatering av strategin för besöksnäringen 2022–2027.



Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad

Grunduppdrag, mål och uppdrag har överlag levererats med god kvalitet trots fortsatt speciella förutsättningar. Ett par uppdrag har blivit försenade på grund av förändrade lagkrav samt svårigheter relaterade till restriktioner till följd av covid-19.

Verksamheternas fokus har varit att leverera trygghet och säker välfärd- och servicetjänster enligt de rekommendationer som finns med anledning av covid-19. Det har krävt anpassningar på olika sätt för att leverera ett grunduppdrag med god kvalitet till invånarna.

Fullmäktiges mål är omfångsrika och kräver ett långsiktigt arbete. Utmaningar kvarstår inom samtliga områden men förflyttningar framåt har gjorts. Pandemin har dock medfört en del förseningar.

I målområdet **Det goda livet** har styrgruppen genomfört ett analysarbete och tittat på olika trygghetsenkäter samt genom arbetsgrupp genomfört dialoger med feriearbetande ungdomar i kommunen för att fånga upp hur unga själva upplever sin egen trygghet och psykiska hälsa. Analys av resultaten från dialogerna kommer att jämföras med andra underlag för att fördjupa bilden av nuläget. Föreläsningar har köpts in från universitetet i Edinburgh om skottlandsmodellen med ambition att på sikt kunna inkorporera detta arbetssätt. Ett arbete pågår med att hitta en pilotverksamhet att arbeta utifrån modellen. Styrgruppen har under året även fungerat som styrgrupp för en arbetsgrupp gällande friluftslivets år samt omhändertagit det kommunövergripande arbetet med suicidprevention där en arbetsgrupp tillsats för att ta fram ett utbildningspaket för samtlig personal i Gislaveds och Gnosjö kommuner.

Inom **Attraktivitet och hållbar utveckling** har frågor rörande förutsättningar för att fler bostäder byggs och för att öka användandet av förnyelsebar energi som tidigare hanterats av operativ styrgrupp kunnat skjutas ut till linjeorganisationer. Ett pilotprojekt med att sanera mark med hjälp av växter kom under våren igång med plantering av sticklingar och installation av bevattningsanläggning. Ursprungligen var ambitionen att kunna skörda plantorna vintern 2023/2024 men ett behov av stödplantering för att täcka in hela området kan medföra en försening av planerad skörd.

Ett pilotprojekt för solpaneler på räddningstjänstens tak i Mossarp tillsammans med Gislaved Energi går framåt med ett utkast till avtal framtaget och en besiktning av fastighetens förutsättningar genomförd. Ambitionen är att komma igång med solenergiproduktion under 2022. Efter en ekonomisk analys och utvärdering av piloten, kommer en bedömning att göras ifall arbetssätt och process är möjlig att skala upp och användas på fler kommunala taktytor, inom ramen för gällande upphandlingslagstiftning.

Målet att stärka det öppna landskapet omhändertaras, bland annat, i arbetet med översiktsplanering och detaljplaner där kommunen arbetar för att bevara jordbruksmark. Inom ramen för Enter Gislaved AB:s verksamhet pågår ett arbete med gröna näringar, vilket också bidrar positivt till målet genom att stimulera areella näringar. I samband med livsmedelsupphandlingen strävar upphandlingsenheten mot att stödja lokala livsmedelsproducenter. För att förbättra kollektivtrafiken och infrastrukturen i kommunen sker kontinuerliga dialoger med berörda myndigheter och intressenter.



Inom **Företagsklimat och näringslivssamverkan** pågår arbete för att öka samverkan med näringslivet. Den operativa styrgruppen har under 2021 gått igenom en aktivitetslista som togs fram tillsammans med näringslivet 2017 för att identifiera kvarstående frågor för kommunen och Enter Gislaved AB att arbeta vidare med. Styrgruppen följer uppdraget angående markförsörjningsgruppens arbete för framtagande av strategisk mark och till hösten planeras vidare dialog med näringslivet angående strategisk mark i kommunen. Under hösten har den operativa styrgruppen arbetat med att kartlägga och analysera hur kommunkoncernen kan verka för att hitta mervärdet för att få ett bättre företagsklimat, vilka åtgärder som leder till att näringslivet upplever att företagsklimatet förbättras. Fokus har framför allt varit på att utvärdera den lotsande organisationen för företagsetableringar inför framtagande av förslag på syfte och funktion för organisationen under inledningen av 2022.

I **Sveriges ledande offentliga arbetsgivare** har en översyn av rekryteringsprocessen genomförts och är i slutfasen. En omvärldsbevakning inom området förlängt och förändrat arbetsliv som genomförts och redovisats till personalutskottet. På grund av att ett flertal andra stora arbeten är igång, med införande av nytt hr-system och eventuellt införande av ny förvaltningsorganisation, kommer det arbetet att pausas för att återupptas hösten 2022.

Ett nytt projekt har startats inom regionen med Energi-kontoret Norra Småland som projektägare. Projektet berör innovativ arbetspendling för attraktiva arbetsgivare i Jönköpings län och genomförs mellan 1 januari 2021 och april 2023. Insatser relevanta för vår kommun inom projektets ramar har diskuterats i den operativa styrgruppen.

Styrgruppen har även omhändertagit ett uppdrag kring distansarbete och återgång till arbetsplatsen efter covid-19. Uppdraget handlade om hur vi ska förhålla oss till distansarbete både på kort och lång sikt och mynnade ut i en ny riktlinje för distansarbete som underlättat den omställningen till inom ett flertal verksamheter. Riktlinjen är även en förutsättning för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare och kunna locka ny kompetens samt kunna behålla befintlig kompetens i organisationen. Det övergripande arbetet med att ställa om till nya/förändrade arbetssätt har fortsatt vara viktigt för kompetensförsörjningen.

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens (kommunen och dess bolag) finansiella ställning för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

Resultat

Kommunkoncernen

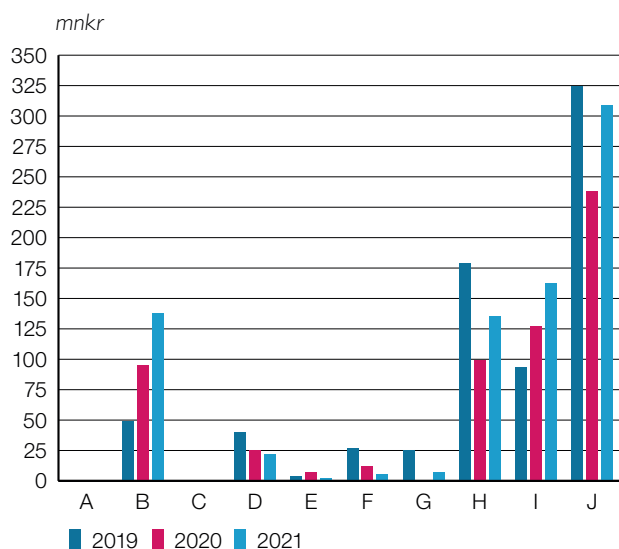
2021 års resultat för kommunkoncernen är ett mycket bra resultat. Det höga resultatet beror framför allt på kommunens höga resultat men även på bra resultat för bolagen. Förändringen av AB Gislavedshus resultat 2021 jämfört med föregående år beror främst på ökade hyresbortfall samt ökade kostnader för uppvärmning och taxebundna kostnader. Under 2020 gjordes även en upplösning av periodiseringsfond motsvarande +9 mnkr. Stiftelsen Isabergstoppen visar sitt bästa resultat hittills vilket beror främst på ett tidigt öppnande i december i kombination med en mycket bra sommarsäsong 2021. Bolagen beskrivs mer utförligt i årsredovisningens avsnitt för verksamhetsberättelser. Nedanstående presenteras resultat för bolagen och Stiftelsen Isabergstoppen efter bokslutsdispositioner och skatt.

Resultat

(mnkr)	2021	2020	2019
Kommunkoncernen (sammanställd)	148,4	154,6	33
Gislaveds kommun	117,2	132,9	12,1
Gislaveds Kommunhus AB	1,7	2,0	3,0
AB Gislavedshus	4,2	18,5	10,6
Enter Gislaved AB	0,3	0,3	0,2
Gislaved Energi Koncern AB	10,4	6,4	8,0
Gisletorp Lokaler AB	0,6	0,3	0,5
Stiftelsen Isabergstoppen (90,7%)	15,2	2,8	4,7
Samverkan Återvinning och Miljö (34%)	2,4	0,9	0,3

Kommunkoncernens investeringar uppgick till 309 mnkr vilket är en högre nivå än 2020 (238 mnkr). Investeringsnivån kommer att öka ytterligare under perioden fram till 2030. Den sammanvägda bilden av resultatet för kommunkoncernen är en välmående koncern som har ekonomiska förutsättningar att hantera de framtida utmaningarna. Samtliga bolag har en verksamhet som efterlever ägardirektiven.

Investeringar



A) Gislaveds Kommunhus AB, B) AB Gislavedshus, C) Enter Gislaved AB, D) Gislaved Energi Koncern AB, E) Gisletorp Lokaler AB, F) Stiftelsen Isabergstoppen, G) Samverkan Återvinning och Miljö, H) Gislaveds kommun, I) Bolagskoncern, J) Kommunkoncern

Kommunen

För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige fastställt de finansiella målen för 2021:

- Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 35 mnkr per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upp- arbetning från och med 2017).
- Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 69 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upp- arbetning från och med 2017).

Det finansiella målet har i samband med antagande av ”Planeringsdirektiv 2022 med plan 2023–2025” ändrats till att omfatta två finansiella mål:

- Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 40 mnkr per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upp- arbetning från och med 2017).
- Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 65 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upp- arbetning från och med 2017).

Finansiella mål

Måluppfyllelse 2017–2030

● Finansiellt mål 1

”Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 35 mnkr per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upp- arbetning från och med 2017)” samt det omarbetade målet ”Årets resultat ska i genomsnitt uppgå till minst 40 mnkr per år för perioden 2017–2030.”

Avstämning:

Resultatet för 2021 uppgår till 117,2 mnkr och beaktat 2017 till och med 2020 års resultat och planerat resultat för 2022–2030 kommer både det gamla och nya målet att uppnås. Det nya målet blir med nuvarande planeringsförutsättningar ett genomsnittligt resultat på 43 mnkr.

◆ Finansiellt mål 2

Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 69 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017) samt det omarbetade målet Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 65 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2020–2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017).

Avstämning:

Soliditetsmålet för 2021 uppgår till 64,3 procent och beaktat 2017 till 2020 års soliditet och planerad soliditetsnivå för 2022–2030 är den genomsnittliga soliditetsnivån 64,5 procent vilket behöver tas om hand i kommande planeringsdirektiv. Målet uppnås delvis.

Både resultat och soliditetsmål för åren 2017 till 2021 underlättar det framtida arbetet med att anpassa resultat och investeringar till en nivå som är i samklang med de finansiella målen.

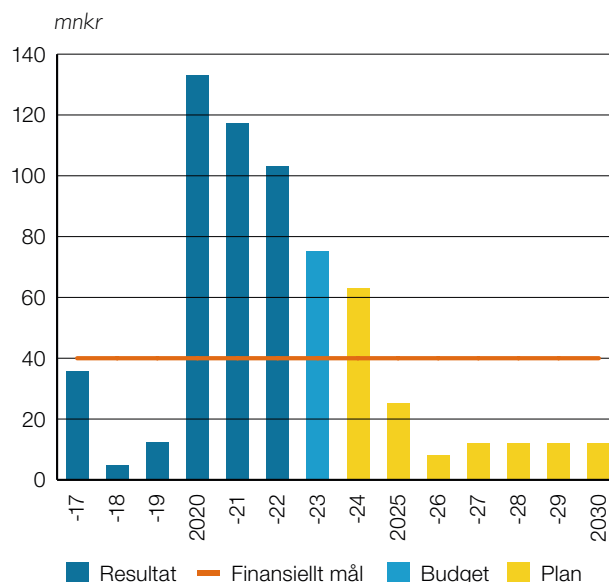
Årets resultat

Kommunens resultat 2021 blev 117,2 mnkr, vilket är 65,5 mnkr bättre än budgeterad nivå. Det höga resultatet förklaras till största delen av följande avvikelser gentemot budgeterad nivå:

- Nämnder/styrelser –9,4 mnkr
- Avskrivningar +6,4 mnkr
- Pensionskostnader –0,4 mnkr
- Arbetsgivaravgifter +9,4 mnkr
- Avtalsrörelsen +15,7 mnkr
- Skatteintäkter och generella statsbidrag +45,2 mnkr
- Räntenetto –1,4 mnkr

Merparten av ovanstående beskrivna budgetavvikelse är att betrakta som engångskaraktär för år 2021. Avvikelse har omhändertagits i budget 2022 eller bedömts inte vara återkommande och därför utan påverkan fortsättningsvis.

Resultat i relation till finansiellt mål



Den stora avvikelsen för skatteintäkter och generella statsbidrag förklaras framför allt av de särskilda statsbidrag som har tillskjutits kommunerna som följd av covid-19 samt att skatteunderlaget utvecklats starkare än förväntat och är därmed högre än budgeterat. Skatteintäkterna ökade även mer som följd av att inkomstutjämningsbidraget blev högre än beräknat. Överskottet för arbetsgivaravgifter och avtalsrörelsen beror på en högre budgeterad nivå vilket är åtgärdat i budget 2022.

Den totala budgetavvikelsen för nämnderna uppgår till –0,5 procent vilket får anses vara bra under ett år som även detta har varit starkt präglad av pandemin. Att majoriteten av nämnderna klarar den budgeterade nivån får ses som positivt inför framtiden och de utmaningar som finns att möta.

Socialnämndens underskott på –56,7 mnkr förklaras framför allt av en obalans mellan budget och nettokostnader under ett flertal år. Socialnämnden har erhållit 34 mnkr i statsbidrag för direkta kostnader under 2021 som följd av covid-19. Utöver detta har verksamheten belastats av indirekta kostnader i form av minskade intäkter i restauranger och minskad beläggning på boenden. Indirekta kostnader täcks inte av statsbidrag. Det finns generellt ett ökande behov av insatser inom socialnämndens samtliga verksamheter.

Kommunstyrelsens överskott med 13,5 mnkr förklaras främst genom lågt nyttjande av ekonomiskt bistånd som handläggs av avdelningen för arbete och utbildning samt oplanerade intäkter från Skolverket som inte fanns med i budget för 2021. Till viss del bidrar även lägre personalkostnader samt kostnader för kompetensutveckling som inte har varit möjliga att genomföra på grund av pandemin till överskottet för kommunstyrelseförvaltningen.

Av barn- och utbildningsnämndens överskott på +15,8 mnkr härrör sig merparten från statsbidrag med anledning av covid-19 som inte fullt ut har behövts tas i anspråk.

Gislaveds kommun har totalt beviljats statsbidrag med 14,8 mnkr avseende direkta kostnader för covid-19 under 2021 varav 8,5 mnkr avser ersättning för sjuklönekostnader.

Budgetavvikelse per nämnd

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Avvikelse i %
Barn- och utbildningsnämnden	-805,8	-790,0	15,8	2,0%
Bygg- och miljönämnden	-15,2	-9,5	5,7	59,8%
Fastighet- och servicenämnden	-22,2	-14,1	8,1	57,5%
Fritid- och folkhälsonämnden	-50,0	-47,7	2,2	4,7%
Kommunstyrelsen	-162,4	-148,9	13,5	9,1%
Kulturnämnden	-34,8	-32,1	2,7	8,5%
Räddningsnämnden	-34,9	-35,7	-0,7	-2,0%
Socialnämnden	-610,0	-666,7	-56,7	-8,5%
Tekniska nämnden	-46,3	-46,3	0,0	0,0%
Totalt	-1 781,6	-1 791,0	-9,4	-0,5%

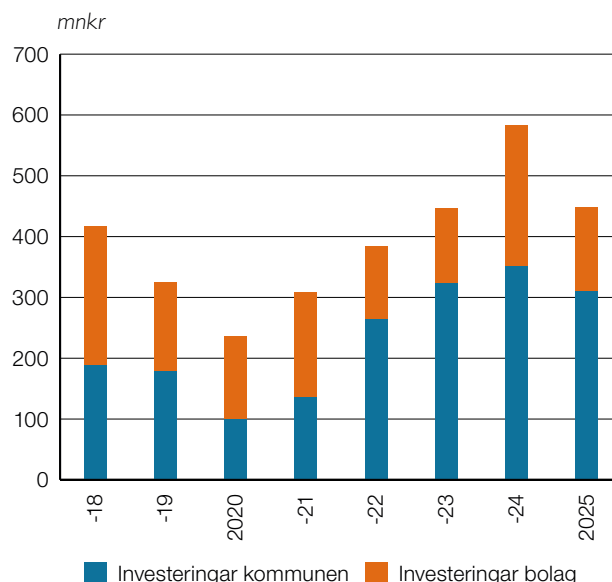
En utförligare beskrivning av nämndernas verksamhet för 2021 återfinns i respektive nämnds årsberättelse som inte bifogas detta årsbokslut utan tillhandahålls av respektive nämnd.

Det höga resultatet för 2020–2021 kommer att underlätta arbetet att klara framtida höga investeringsnivåer i och med att de finansiella målen blir lättare att uppnå vilket är en förutsättning för en genomsnittlig investeringsnivå på 150 mnkr per år under perioden 2017–2030.

Årets investeringar

Den samlade investeringsvolymen inklusive taxefinansierade investeringar för 2021 uppgick till 135 mnkr. Av den beviljade årsbudgeten på 149 mnkr har 91 procent disponerats under 2021. I en jämförelse med landets kommuner är budgetföljsamheten för investeringar god i Gislaveds kommun.

Kommunkoncernens investeringsnivå



Med utgångspunkt i att årets resultat når upp till de finansiella målen ligger 2021 års investeringsvolym på en långsiktigt hållbar nivå och en nivå som kan öka till 150 mnkr. Diagrammets investeringsnivåer för åren 2022–2025 är hämtade från Planeringsdirektiv 2022 med plan 2023–2025. I ett långsiktigt perspektiv är det av stor vikt att den genomsnittliga investeringsnivån för perioden 2017–2030 är cirka 150 mnkr så länge driftresultatet följer det finansiella resultatmålet för perioden 2017–2030, plus 40 mnkr i genomsnitt per år. Om den genomsnittliga investeringsnivån stiger över 150 mnkr får det till följd att det finansiella resultatmålet måste höjas.

Under året har investeringar för 41 mnkr genomförts inom vattenverksamhet, 13 mnkr för inköp av maskiner, möbler och inventarier. It-särskilda satsningar under året uppgår till 22 mnkr. Satsningar för planerat underhåll och olika fastighetsåtgärder på kommunala fastigheter uppgår till cirka 20 mnkr.

Det pågår planering för fler nya förskolor och idrottsanläggningar i kommunen. Det förbereds även för olika samhällsinvesteringar med mål att skapa en samhällsutveckling för att bidra till att uppnå kommunens vision. Vid årets slut (31 december 2021) har kommunen redovisat pågående investeringar på cirka 61 mnkr.

Kapacitet

Kommunkoncernen

I förhållande till 2018 har koncernens soliditet försämrats och uppgår för 2021 till 56 procent. Denna försämring beror framför allt på historiskt hög investeringsnivå för Gislaveds kommun i förhållande till resultatnivåerna samt att AB Gislavedshus har en högre investeringsnivå 2021 jämfört med föregående år.

Soliditet

(%)	2021	2020	2019
Kommunkoncernen (sammanställd)	55,0	57,0	59,1
Gislaveds kommun	64,3	63,9	68
Gislaveds Kommunhus AB	98,0	97,8	90,2
AB Gislavedshus	39,0	46,1	47,5
Enter Gislaved AB	54,5	54,8	41,4
Gislaved Energi Koncern AB	45,0	48,1	47,7
Gisetorp Lokaler AB	57,0	57,6	71,6
Stiftelsen Isabergstoppen (90,7%)	46,6	46,1	46,1
Samverkan Återvinning Miljö (34%)	2,0	1,9	0,3

En viktig parameter för att avläsa koncernens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning samt hur resultatet utvecklas över tiden.

Det är av stor vikt att de olika bolagen som ingår i kommunkoncernen har en soliditet som följer ägardirektivens intentioner. I annat fall riskerar kommunen såsom ägare att få tillskjuta medel om bolagen får finansiella svårigheter.

Den sammanvägda bilden av kapaciteten för kommunkoncernen är att den har en god nivå. I och med att investeringsnivåer samt ägardirektiv hanteras aktivt av moderbolag samt kommunfullmäktige sker en löpande uppsikt av bolagen.

Kommunen

Soliditet och skuldsättningsgrad

Soliditeten anger hur stor del av en organisations tillgångar som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas beror därmed på två faktorer; det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. Vid en finansiell analys är det soliditetens förändring som är av intresse, inte dess storlek.

Kommunens soliditet för 2021 ligger på 64,3 procent, vilket är något högre än föregående år (63,8 procent). Soliditeten medräknat skulderna utanför balansräkningen (pensioner intjänade före 1998 i den så kallade ansvarsförbindelsen) har ökat med 2,5 procentenheter till 38,9 procent, vilket innebär en förbättring som beror på minskad pensionsskuld.

Den del av tillgångarna som finansieras med främmande kapital benämns skuldsättningsgrad och är soliditetens motsats. För 2021 har kommunen långfristiga skulder på 262 mnkr varav 100 mnkr avser långfristiga lån. Under 2020 var långfristiga lån 150 mnkr vilket innebär att kommunen har amorterat ner de långfristiga lånen med 50 mnkr under 2021. Kommunen har även kortfristiga skulder (till exempel leverantörsskulder) och avsättningar. Den aktuella skuldsättningsgraden har minskat från 36 procent till 35 procent.

Genom att efterleva de finansiella målen kommer lånen fram till år 2030 att öka och soliditeten beräknas att uppgå till 65 procent.

Risk och kontroll

Kommunkoncernen

En god ekonomisk hushållning innebär att koncernen under ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Koncernen bör upprätthålla en sådan betalningsförmåga att den kan betala sina löpande utgifter utan att behöva låna kortsiktigt. Ett mått som visar den kortsiktiga betalningsförmågan är kassalikviditeten.

Koncernen redovisade 2021 en kassalikviditet på 110 procent vilket är avsevärt högre än tidigare år. Den höga likviditeten beror på de höga resultaten under 2020–2021. Tack vare den höga likviditeten är inte lånebehovet lika stort de närmaste åren.

Kassalikviditet

(%)	2021	2020	2019
Kommunkoncernen	110	90	45

Utöver de bokförda likvida medlen fanns vid årets slut en outnyttjad checkkredit på 100 mnkr för koncernen.

En risk för koncernen är ränteutvecklingen avseende låneskulden (765 mnkr). Denna låneskuld fördelas framför allt på bostadsbolaget, energibolaget samt kommunen. Det är av stor vikt att kommunen och bolagen har en räntestrategi som ska motverka effekten av snabba negativa ränteförändringar. Genom en aktiv koncernstyrning av investeringar och resultatutveckling ska inte skuldökning och ränteeffekter bli någon stor belastning för koncernen.

Den sammanvägda bilden av risk och kontroll för koncernen är att den har en fortsatt god nivå.

Kommunen

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet samt att kommunfullmäktiges beslut om internkontroll efterlevs.

Likviditet

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

I kommunens kortfristiga skulder för 2021 (totalt cirka 458 mnkr) ingår en semesterlöneskuld på cirka 109 mnkr som troligen inte kommer att omsättas under det närmaste året. Bortsett från semesterlöneskulden uppgår årets kassalikviditet till 121 procent. Kassalikviditeten påverkas positivt av att kommunen har en outnyttjad checkkredit på 100 mnkr. Jämfört med 2020 har kassalikviditeten ökat vilket framför allt beror på det höga resultatet 2021. Målsättningen är att likviditeten ska ligga runt 70 mnkr.

Kassalikviditet, kommunen

(%)	2021	2020	2019
Inklusive semesterskuld	92	85	26
Exklusive semesterskuld	121	109	49

Borgensåtagande och skuldsättning

När en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns. Gislaveds kommun har borgensåtagande per 2021-12-31 på 684 mnkr, varav 676 mnkr avser borgen för kommunens bolag, stiftelser och Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM). Kommunens externa borgensåtaganden är 8,2 mnkr vilket avser framför allt föreningar.

Kommunen har långfristiga skulder som uppgår till 262 mnkr varav 100 mnkr är upptagna hos Kommuninvest i Sverige AB efter upphandling.

Sammanfattning finansiell analys

Kommunfullmäktige i Gislaveds kommun styr verksamheten med ett aktivt arbete utifrån en styrmodell som utgår från vision, mål och uppdrag samt finansiella mål. Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i en hög soliditet, god budgetföljsamhet och låg belåning.

För perioden 2017–2021 var det genomsnittliga resultatet 60 mnkr och den genomsnittliga investeringsnivån var för samma period 149 mnkr. Utifrån det finansiella målet som för denna period var 35 mnkr/år är investeringsnivån sådan att den möjliggör en bibehållen grundekonomi.

Det finns delar i den finansiella analysen som signalerar att det kommer att krävas en än mer aktiv styrning för att det finansiella läget inte ska försämrats mer än vad de finansiella målen anger, ett sådant område är verksamheternas nettokostnader. Socialnämnden redovisar ett underskott för 2021 vilket kommer att kräva verksamhetsmässiga åtgärder. Samtliga nämnder står inför utmaningen att anpassa nettodriftkostnaderna efter invånarnas behov och en förändrad demografisk struktur.

Under åren fram till 2030 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, en utmaning som kommer att kräva att det finansiella målet 40 mnkr för denna period uppnås.

Även kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en mycket god grundekonomi som med en fortsatt god planering kommer att klara de framtida utmaningarna.

Balanskravsresultat

Uppfyllt balanskravet även i år

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 113 mnkr. Denna nivå är hög vilket kopplas till kommunens höga resultat för 2021.

Balanskravsutredning

(mnkr)	
Årets resultat enligt resultaträkning	117,2
Samtliga realisationsvinster	-4,3
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	113,0
Reservering till (RUR)	93,5
Disponering från RUR	0
Årets balanskravsresultat	19,4

Resultatutjämningsreserv

Gislaveds kommun har ett, av fullmäktige antaget, regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR). Detta regelverk ger kommunen möjlighet att reservera delar av positiva resultat. Tidigare års överskott kan sedan användas för att jämna ut minskade skatteintäkter enskilda år vid lågkonjunktur. Ingående RUR uppgår till 251,8 mnkr och för 2021 kan ytterligare avsättning göras i och med att balanskravsresultatet är högre än 1 procent av skatter och generella statsbidrag, utgående RUR uppgår därmed till 345,3 mnkr.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Den sammantagna bedömningen är att Gislaveds kommun bedriver verksamhet med god kvalitet och måluppfyllelse. Restriktioner för att bemöta covid-19-pandemin påverkade även 2021 och ett par av kommunfullmäktiges uppdrag har därför planerats om med förlängd handläggningstid. Trots speciella förutsättningar har kommunens grunduppdrag, mål och uppdrag överlag kunnat levereras med bibehållen kvalitet. Inom två av kommunfullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer har dock nivån försämrats under 2021, det gäller *Uppdaterade detaljplaner för att snabbt tillgodose behovet av mark* som sjunker från godkänd nivå till risk för att faktorn inte är fullt kvalitetssäkrad och *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag* som bedöms inte vara godkänd.

Översynen av nämnds- och förvaltningsorganisationen och bolagskoncernen pågår för att öka kommunkoncernens effektivitet och resursnyttjande. Det gäller nu att vara uthålliga i förbättringsarbetet och fortsätta på den inslagna vägen så att det sprider sig hela vägen på alla nivåer och till alla medarbetare för att få största möjliga effekt.

Kommunkoncernen gör ett mycket bra resultat 2021. Det beror framför allt på ett mycket högt resultat för kommunen, vilket förstärks ytterligare av bra resultat för bolagen. Utifrån bolagens och kommunens kommande investerings- och resultatnivåer kommer den planerade soliditetsnivån att ligga på en långsiktigt hållbar nivå.

Den totala budgetavvikelsen för nämnderna under 2021 uppgår till -0,5 procent, vilket får anses vara bra under ett år som till stora delar även präglades av pandemin. Att majoriteten av nämnderna klarade den budgeterade nivån får ses som positivt inför framtiden och de utmaningar som finns att ta hand om.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 113 mnkr. Denna nivå är hög vilket kopplas till kommunens höga resultat för 2021. Det finansiella målet enligt Planeringsdirektiv 2022 med plan 2023–2025 är att resultatnivån under perioden 2020–2030 ska uppgå till i genomsnitt minst 40 mnkr per år och att soliditeten ej ska understiga 65 procent i genomsnitt för samma period. De finansiella målen blir lättare att uppnå i och med 2021 års positiva resultat.

Den sammanvägda bilden av resultatet för kommunkoncernen är en välmående koncern som har ekonomiska förutsättningar att hantera de framtida utmaningarna. Samtliga bolag har en verksamhet som efterlever ägardirektiven.

Väsentliga personalförhållanden

Gislaveds kommun är kommunens största arbetsgivare. I december 2021 hade kommunen 2 723 medarbetare med månadslön, av vilka 2 482 var tillsvidareanställda. Andelen tid för timavlönade och antalet övertidstimmar har ökat under året utifrån covid-19 jämfört med året innan.

De allra flesta av kommunens medarbetare är tillsvidareanställda med månadslön, där 91 procent av personalstyrkan med månadslön hade en tillsvidareanställning under 2021. Stora delar av kommunens verksamheter är kvinnodominerade, även om andelen män har ökat något de senaste åren. Medelåldern bland medarbetarna har under de senaste åren minskat. Under 2021 var medelåldern 42 år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaronivåerna skiljer sig mellan kommunens förvaltningar från räddningstjänsten 2,6 procent, till socialförvaltningens 11,3 procent. Skillnaderna mellan förvaltningarnas sjukfrånvaro kan till stora delar förklaras av karaktären på arbetet, till exempel i vilken utsträckning medarbetare arbetar människonära. Olika nivåer kan även förklaras av skillnader i verksamheterna avseende personalens ålder, sammansättning, hur verksamheten är organiserad och leds, och vilka förutsättningar medarbetare har för att utföra förväntat arbete. Det bedöms dock inom flera förvaltningar finnas potential att minska sjukfrånvaron genom att aktivt analysera och arbeta förebyggande med frågor om hälsa och sjukfrånvaro, liksom frågor som handlar om sjukfrånvaro som beror på organisatoriska faktorer. Här är kommunhälsan ett viktigt stöd.

Utvecklingen av, och det som påverkar, sjuktalen är komplex. Det finns ett flertal olika faktorer som kan tänkas påverka sjukfrånvaron, både inom och utom arbetsgivarens räckhåll. Försäkringskassans bedömning är att antal nya sjukskrivningar och längden på sjukskrivningar under de senaste åren har stabiliserats, med en viss tendens till minskning i både antal och längd. En orsak till detta är framför allt Försäkringskassans bedömningar av rätt till sjukpenning. Men sjukfrånvaron påverkas inte bara av försäkringssystemet utan är beroende av såväl privatliv som arbetsliv.

Kommunhälsan har ett fortsatt viktigt uppdrag att arbeta proaktivt och stödjande tillsammans med hr-konsulter för att minska och förebygga ohälsa på arbetsplatserna. Utbildningsinsatser i rehabilitering, arbetsmiljö och organisatorisk hälsa är fortsatt viktigt.

Ett mer systematiskt arbetssätt än tidigare kring arbetsmiljö och hälsoarbete ska underlätta för chefer i deras arbete och ge förutsättningar för bättre dialog med medarbetare inom området.

Att det finns mål kring arbetsmiljö ger stabilitet i arbetet och ger både tyngd och stöd i att det är viktigt för att kunna arbeta för att behålla både medarbetare och chefer inom Gislaveds kommun.

Total sjukfrånvaro i kommunen

(%)	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,6	7,9	6,4

Långtidsfrånvaro

(%)	2021	2020	2019
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	41,4	36,9	48,7

Sjukfrånvaro fördelat på kvinnor och män

(%)	2021	2020	2019
Kvinnor	8,4	8,7	7,2
Män	4,3	4,8	3,7

Sjukfrånvaro i åldersgrupper

(%)	2021	2020	2019
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	7,9	7,2	5,6
Sjukfrånvaron i åldrarna 30–49 år	8,1	8,4	6,9
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	6,8	7,7	6,4

Sjukfrånvaro per nämnd

(%)	2021 totalt	2020 totalt	2019 totalt
Barn- och utbildningsnämnden	6,8	6,6	5,1
Bygg- och miljönämnden	3,8	4,8	4,5
Fastighet- och servicenämnden	5,2	5,5	4,8
Fritid- och folkhälsönämnden	9,3	9,5	6,3
Kommunstyrelsen	3,2	3,9	3,4
Kulturnämnden	5,2	7,4	6,7
Räddningsnämnden	2,6	2,4	2,9
Socialnämnden	11,3	12,3	9,9
Tekniska nämnden	7,2	6,2	4,4
Totalt kommunen	7,6	7,9	6,5

Rekryteringar, personalrörlighet och pensioner

Gislaveds kommun genomför under ett år flera hundra rekryteringar. De flesta sköts av den centrala bemanningsenheten som rekryterar de flesta av kommunens intermittert anställda men även ger stöd i chefsrekryteringar, där kommunen har en anställd rekryterare som även är certifierad testare. Det största rekryteringsbehovet förklaras av personalrörlighet, det vill säga att medarbetare byter tjänst inom kommunen (intern rörlighet) eller helt lämnar kommunen (extern rörlighet).

Under 2021 har 60 medarbetare valt att gå i pension. Den genomsnittliga pensionsåldern varierar mellan olika yrkesgrupper, men ligger totalt sett på samma nivå som föregående år, 64,9 år.



Förväntad utveckling

Kriget i Ukraina och de osäkerhetsfaktorer som följer på grund av detta kommer att påverka kommunen på såväl kort som lång sikt. Vissa arbetsuppgifter inom kommunen behöver prioriteras före andra inom flera verksamheter bland annat att förbereda ett omhändertagande av flyktingar från Ukraina. Enligt Migrationsverkets övre scenario kan uppskattningsvis cirka 600 flyktingar komma till Gislaveds kommun. Antalet flyktingar från Ukraina kan därmed komma att bli betydligt fler än under flyktingkrisen i Syrien 2015 och tiden för att göra förberedelser för att ta emot dem är avsevärt kortare. Att kommunkoncernen kommer att påverkas står klart, men i vilken utsträckning påverkas av såväl krigets omfattning och längd som eventuella spridningseffekter av konflikten.

Nya varianter av covid-19 och ökad smittspridning kan komma i framtiden men med erfarenhet av aktivt smittskyddsarbete och distansarbete tillsammans med fortsatt vaccinering kommer kommunkoncernen att vara väl förbereda för eventuella kommande smittspridningsvågor.

Kommunikation och möten mellan invånare, kommun och näringsliv är viktiga för kommunens förmåga att möta framtidens utmaningar. Att lyssna och lära av synpunkter är viktigt för att stärka demokratin och utveckla verksamheterna. Kommunkoncernens förmåga att nå invånarna på andra arenor eller i andra former än de traditionella behöver utvecklas för att nå större del av invånarna, skapa dialog och ta tillvara på deras synpunkter.

Välfärdens utmaningar ställer höga krav på styrning och ledning. En längre tid framöver kommer allt färre att finnas i arbetsför ålder och på så sätt kunna dels bemanna verksamheten samt att skatteunderlaget kommer att minska. Viktiga avvägningar kommer att behöva göras för att utveckla kommunen både som plats och organisation samtidigt som resurser, både finansiella och personella kommer att minska. Gislaveds kommun behöver ha ständigt fokus på etablering och inkludering av nya invånare och arbeta för att öka attraktiviteten och invånarnas stolthet över sin kommun.

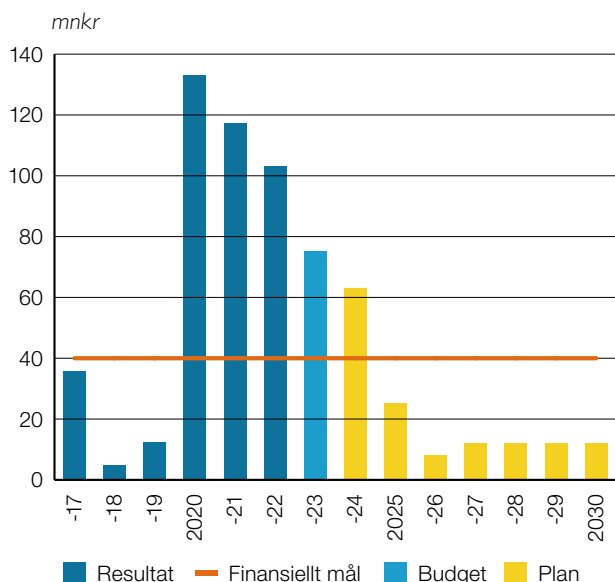
Hela kommunen behöver arbeta tillsammans och öka innovationskraften för att möta invånarnas behov av välfärd och tjänster, samtidigt som resurserna utnyttjas effektivt. En flexibel organisation, helhetsperspektiv och samarbete är framgångsfaktorer. Hela organisationen behöver arbeta aktivt, både operativt och strategiskt med kompetensförsörjningen, för att behålla och rekrytera kompetens. Att vara en attraktiv arbetsgivare är avgörande för framtidens personalförsörjning. Ett fortsatt fokus behövs för att utveckla former för kommunikation, både internt och externt. Digitalisering och automatisering innebär både möjligheter och utmaningar. Invånarnas och organisationens behov av digitala tjänster ökar, liksom konkurrensen om arbetskraften. Samtidigt måste kommunen bedriva en kostnadseffektiv och kvalitativ verksamhet med de ekonomiska förutsättningar som finns.

Kommunens ekonomi på sikt

Kriget i Ukraina kommer att påverka kommunens ekonomi direkt genom flyktingmottagande men även indirekt genom att den ekonomiska tillväxten i Europa och Sverige förmodligen inte kommer att återhämta sig i samma takt efter pandemin som tidigare har förutspåtts. De långsiktiga ekonomiska effekterna är i nuläget svåra att bedöma eftersom de påverkas av hur kriget utvecklas men kommunkoncernen kan komma att påverkas genom till exempel dyrare energi och höjda livsmedels- och bränslepriser. Det finns även en risk att den svenska kronan försvagas och att inflationen ökar.

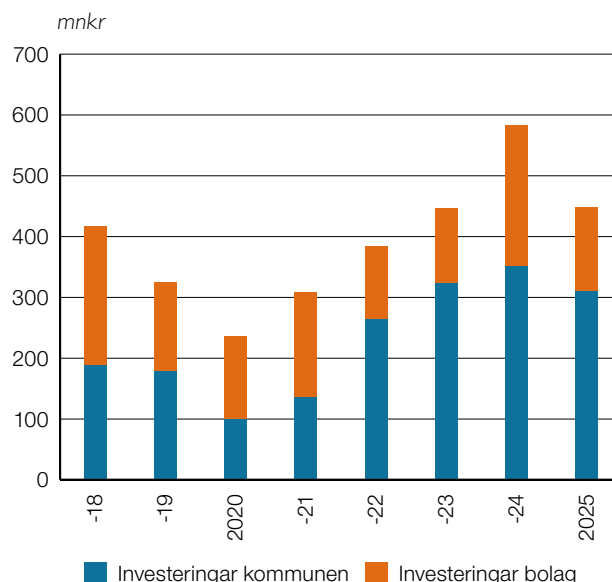
Landets kommuner står inför ett fortsatt ökat demografiskt tryck som medför ökade kostnader vilket ska ställas i relation till en osäker ekonomisk utveckling som kan innebära lägre tillväxt i skatteunderlaget och därmed en lägre ökningstakt av kommunernas skatteintäkter. Detta sammanvägt kan ge svårigheter för landets kommuner att upprätthålla en nödvändig resultatnivå och ställer krav på en god planering och styrning. För att klara dessa ekonomiska utmaningar har Gislaveds kommun antagit finansiella mål för perioden 2017–2030 samt att organisationen arbetar utifrån en planeringshorisont fram till 2030-talet.

Resultat i relation till finansiellt mål



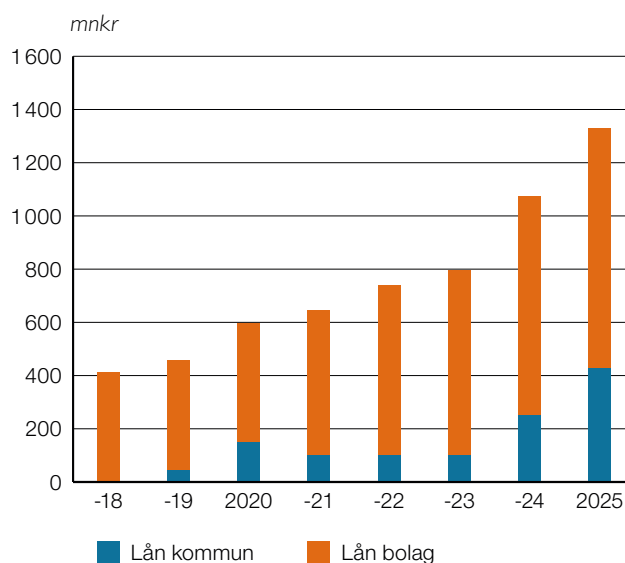
Diagrammet ovan visar kommunens resultat i förhållande till fullmäktiges finansiella mål. För åren 2017–2030 har budget och plan utformats baserat på att kommunen ska nå de finansiella målen om ett genomsnittligt resultat på 40 mnkr/år för perioden 2017–2030. Den främsta utmaningen under kommande period (2022–2030) är att klara de finansiella målen samtidigt som behoven av investeringar kan komma att uppgå till 1,5 mdkr eller mer. Eftersom en hög investeringsnivå påverkar resurserna till löpande drift inom verksamheterna måste en ständig avvägning göras mellan önskvärd storlek på resultat och storlek på planerade investeringar. De aktuella förutsättningarna ställer krav på översyn av både kvalitet och ekonomi inom kommunens drift. Vid en jämförelse med liknande kommuner i kommun- och landstingsdatabasen Kolada håller Gislaved i dagsläget en hög kvalitet inom sina olika verksamheter och framför allt inom äldreomsorg. Även Gislaveds kommunkoncern står inför stora investeringsnivåer för att bland annat klara den demografiska förändringen och genomföra nödvändiga reinvesteringar.

Kommunkoncernens investeringsnivå



Den höga investeringsnivå kommer att innebära en ökad beläning vilket är möjligt att genomföra i och med att de ingående bolagen samt kommunen har en god grundekonomi men det krävs en fortsatt god och långsiktig planering för att klara dessa nivåer.

Kommunkoncernens låneskuld



Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning (verksamheten)

Driftredovisning är den del av kommunens ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten.

I december 2020 fattade kommunfullmäktige beslut om Planeringsdirektiv 2021 med plan 2022–2024. Där ingår nämndernas ekonomiska driftramar för 2021. Under året har nämnderna lämnat uppföljning för verksamheternas nettoutfall för perioden och prognos för helår vid tre tillfällen utöver bokslutet.

Årets budget

Enligt kommunfullmäktiges beslutade Planeringsdirektiv 2021 med plan 2022–2024 har nämnderna driftbudget för 2021 på –1 690,6 mnkr inklusive –82,9 mnkr för att kompensera nämnderna för kostnadsökningar i lönerrevisionen. Kapitalkostnader budgeteras centralt och kompenseras till nämnderna i gång per år i samband med bokslut. 2021 års lönerrevision uppgick till –67,1 mnkr vilket innebär ett budgetöverskott med 15,7 mnkr och kompensation för kapitalkostnader uppgick till –106,8 mnkr. Efter dessa justeringar blev nämndernas driftbudget per sista december –1 781,6 mnkr.

Budget

(mnkr)	
Beslutade driftbudget 2020-12-10	–1 690,6
Överskott från lönerrevisionen	15,7
Kompensation för kapitalkostnader	–106,8
Nämndernas driftbudget 2021-12-31	–1 781,6

Årets uppföljningar

Under året har nämndernas ekonomi följts upp efter utgången av mars, augusti (delårsrapport), oktober och december.

Uppföljningar

(mnkr)	Helårsprognos 31/3	Helårsprognos 31/8	Helårsprognos 31/10
Barn- och utbildningsnämnden	0,4	4,3	5,0
Bygg- och miljönämnden	0,5	5,0	5,4
Fastighet- och servicenämnden	0,0	3,5	3,5
Fritid- och folkhälsönämnden	0,1	0,2	0,2
Kommunstyrelsen	–3,9	2,8	6,4
Kulturnämnden	0,0	0,4	0,5
Räddningsnämnden	–0,6	–1,3	–1,6
Socialnämnden	–55,0	–69,0	–71,0
Tekniska nämnden	–0,9	0,0	0,0

Nämndernas resultat

Under året har nämnderna redovisat ett budgetunderskott på –9,4 mnkr. Respektive nämnds utfall redovisas mer detaljerat i verksamhetsberättelsen. Socialnämnden är den nämnd som visar på störst underskott med –56,7 mnkr. Övriga nämnder visar överskott mot budgeten.

För att få fram den totala verksamhetens nettokostnad vägs de kommundemensamma avräkningarna in och de budgetöverskott från lönerrevision som tillsammans avviker positivt mot budget med 18,1 mnkr. I de kommundemensamma avräkningarna finns de externa poster som bland annat fördelas ut på nämnderna i form av pensionskostnader, personalomkostnads-pålägg och kapitalkostnader (avskrivning + internränta). Eftersom nivåerna på dessa beräknas inför året och sedan schabloniseras ut i verksamhet uppstår det avvikelser mot faktiskt utfall. Den positiva avvikelsen kommer till största delen av lönerrevision och lägre personalomkostnader än beräknat.

Verksamhetens nettokostnader visar ett överskott på 8,7 mnkr.

Driftredovisning

(mnkr)	Intäkt	Kostnad	Utfall 2021	Utfall 2020	Kf budget 2021	Budget- justeringar 2021	Justerad budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Barn- och utbildningsnämnden	135,9	-925,9	-790,0	-802,1	-775,9	-29,9	-805,8	15,8
Bygg- och miljönämnden	27,5	-37,1	-9,5	-15,0	-14,5	-0,7	-15,2	5,7
Fastighet- och servicenämnden	332,0	-346,0	-14,1	0,06	72,2	-94,4	-22,2	8,1
Fritid- och folkhälsonämnden	6,7	-54,4	-47,7	-47,7	-47,6	-2,4	-50,0	2,2
Kommunstyrelsen	70,3	-216,1	-145,8	-149,2	-154,3	-4,6	-158,9	13,1
Kulturnämnden	5,4	-37,5	-32,1	-32,7	-33,3	-1,5	-34,8	2,7
Räddningsnämnden	16,1	-51,8	-35,7	-34,7	-31,8	-3,2	-34,9	-0,7
Socialnämnden	359,5	-1 026,3	-666,7	-600,3	-584,8	-25,2	-610,0	-56,7
Tekniska nämnden	111,6	-158,0	-46,3	-42,5	-34,3	-12,1	-46,3	0,0
Överförmyndarnämnd	1,0	-4,1	-3,1	-3,0	-3,5	0,0	-3,5	0,4
Summa nämndernas drift	1 066,1	-2 857,1	-1 791,0	-1 727,2	-1 607,7	-173,9	-1 781,6	-9,4
Övriga kommungemensamma poster								
Löneuppräknig (avtalsrörelsen)					-82,9	67,1	-15,7	15,7
Kommungemensamma avräkningar			-35,0	-12,1	-144,1	106,8	-37,4	2,4
Verksamhetens nettokostnader	1 066,1	-2 857,1	-1 826,0	-1 739,3	-1 834,7	0,0	-1 834,7	8,7

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige fattade beslut om 2021 års investeringsbudget på 148,7 mnkr, varav 104,7 mnkr avser skattefinansierade investeringar och 44 mnkr avser investeringar på taxefinansierad verksamhet. I de skattefinansierade investeringar på 104,7 mnkr ingår några särskilda satsningar som kommunfullmäktige beslutat om.

Årets investeringsutgifter uppgår till 134,5 mnkr vilket är 14,2 mnkr mindre än budgeterat men cirka 36 mnkr högre än förra årets utgifter. Av dessa investeringar har 41 mnkr genomförts inom vattenverksamhet (taxefinansierade investeringar). Vid årets slut har kommunen redovisat pågående investeringar på cirka 61 mnkr.

Investeringsredovisning (netto)

(mnkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Budgetavvikelse	Använt %	Bokslut 2020
Barn- och utbildningsnämnden	-2,0	-1,6	0,4	82,0	-1,8
Bygg- och miljönämnden	-0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1
Fastighet- och servicenämnden	-54,0	-50,5	3,5	93,4	-42,5
Fritid- och folkhälsönämnden	-0,2	0,0	0,2	0,0	-0,2
Kommunstyrelsen	-12,0	-7,6	4,4	63,7	-5,1
Kulturnämnden	-1,0	-0,3	0,7	25,2	-1,4
Räddningsnämnden	-6,4	-6,6	-0,2	102,7	-4,6
Socialnämnden	-2,0	-2,1	-0,1	106,1	-2,0
Tekniska nämnden	-71,0	-65,8	5,2	92,7	-41,1
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	-148,7	-134,5	14,2	90,5	-98,9
<i>därav:</i>					
<i>Skattefinansierade investeringar</i>	<i>-104,7</i>	<i>-93,6</i>	<i>11,1</i>	<i>89,4</i>	<i>-80,4</i>
<i>Taxefinansierade investeringar</i>	<i>-44,0</i>	<i>-40,9</i>	<i>3,1</i>	<i>93,0</i>	<i>-18,5</i>

Särskilt prioriterade investeringar

(mnkr)	Ackumulerad budget	Summa nedlagt utgift t.o.m. 2021-12-31	Slutprognos projekt
Samhällsutveckling	-145,0	-2,6	
It – hård motorväg	-27,0	-22,2	
Haghultsleden (påbörjad 2019)	-60,0	-2,0	
Summa	-232,0	-26,7	

Kommentar särskilda satsningar

Haghultsleden är igång och vi är i slutskedet av fas 1 som är en systemhandlingsprojektering av etapp 1 (Norra infarten – Oxelgatan).

Skogen är färdig, grovröjning för den nya vägen har påbörjats och markarbeten vid golfgränden är igång. En systemhandling förväntas vara färdig under våren 2022.

Projektet är planerat att gå in i fas 2 under våren vilket innebär att produktionen skalas upp och en parallell detaljprojektering startar.

En färdig bygghandling ska vara klar i början på juli. Parallellt med produktionen för etapp 1 så påbörjas systemhandlingsskede för etapp 2 (Haghult/Tillbo) och fortsätter därefter med en bygghandling.

Produktionen och projekteringen sker interaktivt i förhållande till varandra vilket skapar goda förutsättningar för oss att effektivisera tid och resurser.

Projekt- och produktionsledningen fungerar bra och har ett proaktivt arbetssätt med kommunens och kommuninvånarnas bästa i fokus.

Större investeringsprojekt (avslutade under året)

(mnkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Datum färdigställt
It – Ipads och datorer	-12,0	-13,9	2021-09-01
Maskiner, inventarier och fordon	-13,4	-13,2	inköp 2021
Åtteråsskolan, utbyte ventilation	2,1	2,1	2021-11-01
Gisle sportcenter, byte konstgräsplan, Gislaved	-2,5	-2,5	2021-11-01
Gata, Norra Tokarp, Anderstorp	-2,5	-2,5	2021-11-01
Gata, toppbeläggningar	-4,0	-3,8	2021-11-31
Va – kväverening i avloppsreningsverk, Gislaved	-6,5	-6,9	2021-11-31
Va – Furugatan, Åbjörngatan, Gislaved	-8,0	-10,2	2021-10-01
Va, Baldersvägen etapp II, Gislaved	-3,0	-2,0	2021-10-01

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020	Kommun Budget 2021
Verksamhetens intäkter	1	828,4	762,4	405,9	432,1	440,0
Verksamhetens kostnader	2	-2 459,6	-2 331,1	-2 126,7	-2 079,8	-2 181,2
Avskrivningar	3	-159,6	-144,7	-105,2	-91,6	-93,6
Verksamhetens nettokostnader		-1 790,7	-1 713,3	-1 826,0	-1 739,3	-1 834,8
Skatteintäkter	4	1 447,3	1 382,2	1 447,3	1 382,2	1 397,6
Generella statsbidrag och utjämning	5	495,8	487,7	495,8	487,7	484,6
Verksamhetens resultat		152,4	156,6	117,1	130,6	47,3
Finansiella intäkter	6	1,4	3,1	5,1	4,2	4,9
Finansiella kostnader	7	-5,5	-5,1	-5,0	-1,9	-0,6
Resultat efter finansiella poster		148,4	154,6	117,2	132,9	51,7
Extraordinära poster (netto)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		148,4	154,6	117,2	132,9	51,7



Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		148,4	154,6	117,2	132,9
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	130,9	136,6	-5,8	77,8
Övriga likviditetspåverkande poster	10	0,0	-1,3	-0,2	1,2
Poster som redovisas i annan sektion	11	-4,4	-3,8	-4,3	-3,7
Medel från verksamheten före förändringar av rörelsekapital		274,9	286,2	106,9	208,3
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		4,6	3,1	4,6	3,1
Ökning/minskning kortfristiga placeringar		0,0	22,7	0,0	0,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-15,4	-63,5	15,9	-61,8
Ökning/minskning förråd och varulager		-2,2	0,4	-0,3	0,5
Ökning/minskning kortfristiga skulder		14,6	66,6	-19,0	68,8
Kassaflöde från löpande verksamheten		1,5	29,2	1,2	10,6
Investeringsverksamhet					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-311,8	-241,4	-137,4	-102,8
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		2,9	3,9	2,9	3,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4,6	13,5	4,5	4,1
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-2,9	0,0	-2,9	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-307,2	-224,0	-132,9	-94,8
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån	24	202,7	195,9	121,4	160,2
Amortering av låneskulder		-51,5	-43,3	-50,0	-43,3
Amortering av skulder för finansiell leasing		-10,6	-3,0	-13,1	-3,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		140,5	149,6	58,3	113,8
Årets kassaflöde		109,8	241,0	33,4	238,0
Likvida medel vid årets början		293,8	52,8	239,2	1,3
Likvida medel vid årets slut		403,6	293,8	272,6	239,2

Balansräkning

(mnkr)	Not	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020	Kommun Budget 2021
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	12	1,3	1,6	0,0	0,0	
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	2 385,1	2 207,1	1 512,6	1 391,2	1 539,0
Maskiner och inventarier	14	489,4	479,8	172,3	163,3	164,0
Finansiella anläggningstillgångar	15	29,4	36,8	49,1	46,2	47,0
Summa anläggningstillgångar		2 905,2	2 715,0	1 733,9	1 600,6	1 750,0
Omsättningstillgångar						
Förråd m.m.	16	8,4	6,2	3,1	2,8	3,0
Fordringar	17	220,1	204,7	145,2	161,7	162,0
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	18, 19	403,6	293,8	272,6	239,2	143,0
Summa omsättningstillgångar		632,1	504,7	421,0	403,8	308,0
Summa tillgångar		3 537,3	3 219,6	2 154,9	2 004,4	2 058,0
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital	20, 21	1 976,2	1 829,0	1 385,8	1 279,8	1 332,0
Därav justering eget kapital, ingående balans (IB)		-11,3		-11,3		
Därav årets resultat		148,4	154,6	117,2	132,9	
Därav resultatutjämningsreserv		345,3	251,8	345,3	251,8	
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	33,1	33,1	32,3	32,5	33,0
Andra avsättningar	23	88,3	79,6	17,7	18,8	19,0
Summa avsättningar		121,4	112,6	50,0	51,4	52,0
Skulder						
Långfristiga skulder	24	865,3	718,1	261,5	196,6	197,0
Kortfristiga skulder	25	574,5	559,9	457,6	476,6	477,0
Summa skulder		1 439,8	1 278,0	719,2	673,3	674,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 537,3	3 219,6	2 154,9	2 004,4	2 058,0
Panter och ansvarsförbindelser						
Borgensåtaganden	26	17,7	19,2	684,2	542,2	
Ansvarsförbindelser (pensioner)	27	547,3	550,7	547,3	550,7	
Övriga upplysningar						
Leasing (operationell och finansiell)	28	171,2	114,1	171,2	114,1	

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Försäljningsintäkter	181,6	144,4	36,3	37,4
Taxor och avgifter	216,0	171,1	110,3	103,7
Hyror och arrenden	195,9	177,9	31,5	32,0
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	161,1	193,7	161,1	193,7
EU-bidrag	2,3	2,1	2,3	2,1
Övriga bidrag	2,4	1,9	2,4	1,9
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	53,0	52,2	52,4	50,9
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	4,3	3,8	4,3	3,7
Övriga verksamhetsintäkter	12,0	15,4	5,4	6,7
Summa verksamhetens intäkter	828,4	762,4	405,9	432,1
Jämförelsestörande intäkter				
<i>Reavinster</i>	-4,4	-3,8	-4,3	-3,7

Not 2 Verksamhetens kostnader

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Personalkostnader inkl. arbetsgivaravgifter	-1 417,2	-1 420,0	-1 344,7	-1 355,1
Pensionskostnader	-139,9	-130,4	-136,0	-126,5
Lämnade bidrag	-51,6	-55,2	-58,4	-62,1
Köp av huvudverksamhet	-246,6	-199,3	-235,2	-189,1
Lokaler och markhyror	-14,6	-18,2	-23,5	-35,2
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-103,8	-46,8	-3,4	-3,7
Bränsle, energi och vatten	-150,6	-141,2	-41,7	-38,5
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	-17,1	-7,9	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-318,3	-312,1	-283,7	-269,6
Summa verksamhetens kostnader	-2 459,6	-2 331,1	-2 126,7	-2 079,8
Jämförelsestörande kostnader				
<i>Nedskrivningar/utrangeringar</i>	-2,5	-0,3	-1,4	0,0

Not 3 Avskrivningar

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,3	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-94,4	-85,6	-68,8	-58,9
Avskrivningar maskiner och inventarier	-62,3	-58,7	-35,0	-32,7
Nedskrivning/utrangeringar	-2,5	-0,3	-1,4	0,0
Summa avskrivningar	-159,6	-144,7	-105,2	-91,6

Not 4 Skatteintäkter

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Preliminär kommunalskatt	1 408,4	1 411,0	1 408,4	1 411,0
Preliminär slutavräkning innevarande år	33,9	-21,4	33,9	-21,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	5,0	-7,3	5,0	-7,3
Mellankommunal inkomstutjämning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	1 447,3	1 382,2	1 447,3	1 382,2

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Inkomstutjämningsbidrag	298,3	305,4	298,3	305,4
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	27,1	28,0	27,1	28,0
Regleringsbidrag/avgift	88,1	30,7	88,1	30,7
Avgifter/bidrag för LSS-utjämning	5,8	3,1	5,8	3,1
Kommunala fastighetsavgifter	60,6	52,4	60,6	52,4
Övriga generella bidrag från staten	15,8	68,1	15,8	68,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	495,8	487,7	495,8	487,7

Not 6 Finansiella intäkter

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Utdelningar från koncernföretag	0,0	1,8	2,0	1,8
Utdelningar på aktier och andelar	0,6	0,8	0,6	0,8
Ränta likvida medel	0,3	0,2	0,3	0,1
Ränteintäkter kundfordringar	0,1	0,1	0,0	0,1
Borgensavgift	0,0	0,0	1,9	1,5
Övriga finansiella intäkter	0,4	0,2	0,3	0,0
Summa finansiella intäkter	1,4	3,1	5,1	4,2

Not 7 Finansiella kostnader

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Räntekostnader, lån	-3,3	-3,3	-0,9	-0,3
Finansiell kostnad, förändring av pensions- avsättningar	-0,5	-0,8	-0,5	-0,8
Övriga finansiella kostnader	-1,7	-1,0	-3,7	-0,8
Summa finansiella kostnader	-5,5	-5,1	-5,0	-1,9

Not 8 Kostnad för räkenskapsrevision

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Sakkunnigt biträde	1,6	-0,8	0,9	-0,2
Förtroendevalda revisorer	0,4	-0,1	0,4	-0,1
Summa finansiella kostnader	2,0	-0,9	1,3	-0,3

Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Avskrivningar	159,6	144,7	105,2	91,6
Nedskrivningar/utrangeringar	9,1	0,0	0,0	0,0
Förändring deponiavsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning andra avsättningar	8,7	1,0	-1,2	-5,9
Ökning/minskning av periodiserade investeringsbidrag	2,1	4,5	2,1	4,5
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-48,6	-13,6	-111,9	-12,4
Summa ej likviditetspåverkande poster	130,9	136,6	-5,8	77,8

Not 10 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Förändring pensionsavsättning	-0,03	-1,3	-0,2	1,2
Utbetalning av övriga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-0,03	-1,3	-0,2	1,2

Not II Poster som redovisas i annan sektion

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-4,4	-3,8	-4,3	-3,7
Summa poster som redovisas i annan sektion	-4,4	-3,8	-4,3	-3,7

Not 12 Immateriella tillgångar

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Ingående anskaffningsvärde	3,3	3,3	0,0	0,0
Inköp	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	3,3	3,3	0,0	0,0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1,7	-1,4	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2,0	-1,7	0,0	0,0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	1,3	1,6	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år	5 år

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Ingående anskaffningsvärde	3 495,5	3 322,7	2 290,4	2 210,2
Inköp	211,9	142,0	77,2	37,1
genomförda omfördelningar	15,1	42,8	8,5	42,8
Försäljningar	-3,5	-6,3	-0,2	-0,8
Utrangeringar	-1,6	0,0	-1,6	0,0
Finansiell leasing (fastigheter)	56,2	0,0	139,1	0,0
Överföringar	0,0	-5,7	0,0	1,0
Utgående anskaffningsvärde	3 773,6	3 495,5	2 513,2	2 290,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 402,5	-1 322,0	-953,1	-894,6
Försäljningar	1,4	3,7	0,0	0,4
Utrangeringar	0,2	0,0	0,2	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiell leasing, ackumulerad avskrivning t.o.m. 2012/31	-11,0	0,0	-40,0	
Årets avskrivningar	-94,4	-84,2	-68,7	-58,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 506,4	-1 402,5	-1 061,6	-953,1
Ingående ackumulerade uppskrivningar/nedskrivningar	24,2	28,3	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-1,1	-1,1		
Årets nedskrivningar/återföringar	-7,0	-3,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	16,1	24,2	0,0	0,0
Ingående pågående anläggningar	89,9	99,4	53,9	65,6
Under året nedlagda kostnader	209,1	166,7	47,1	32,5
Under året genomförda omfördelningar	-197,1	-176,3	-39,9	-44,2
Utgående pågående anläggningar	101,8	89,9	61,1	53,9
Utgående redovisat värde	2 385,1	2 207,1	1 512,6	1 391,2
<i>Därav finansiell leasing</i>	42,3	0,0	93,4	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	0–60 år	0–60 år	0–60 år	0–60 år

Not 14 Maskiner och inventarier

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Ingående anskaffningsvärde	1 099,8	1 041,2	459,4	416,8
Inköp	23,5	64,5	13,2	33,2
Genomförda omfördelningar	45,5	1,6	27,7	1,6
Försäljningar	-5,4	-15,5	-0,2	-0,6
Utrangeringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Överföringar	6,0	8,1	6,0	8,3
Utgående anskaffningsvärde	1 169,3	1 099,8	505,9	459,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-619,6	-572,9	-296,1	-262,7
Försäljningar	5,2	13,2	0,2	0,5
Utrangeringar	0,1	0,0	0,1	0,0
Överföringar	-2,9	-1,1	-2,9	-1,1
Årets avskrivningar	-62,2	-58,7	-35,0	-32,7
Utgående ackumulerade avskrivningar	-679,4	-619,6	-333,6	-296,1
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	489,4	479,8	172,3	163,3
<i>Därav finansiell leasing</i>	16,3	13,2	16,3	13,2
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	0–20 år	0–20 år	0–20 år	0–20 år

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Aktier och andelar i koncernföretag				
Gislaveds Kommunhus AB (GKHAB)	0,0	0,0	20,3	20,3
Aktier och andelar, övriga				
Kommuninvest	26,2	23,4	26,2	23,4
Kommunsamköp AB	0,00	0,00	0,00	0,00
SKL Företag AB (Inera AB)	0,04	0,04	0,04	0,04
Husbyggnadsvaror HBV förening (4 st andelar)	0,04	0,04	0,04	0,04
Ideella Föreningen Gnosjöregionen	0,01	0,01	0,01	0,01
Anderstorps Byggnadsförening	0,00	0,00	0,00	0,00
Södra skogsägarna, insatskapital	0,03	0,03	0,03	0,03
Södra skogsägarna, emmitterat insatskapital	0,13	0,13	0,13	0,13
Reftete Föreningsgård	0,02	0,02	0,02	0,02
Industrins Forskningsinstitut	0,05	0,05	0,05	0,05
Smålandsrikes ekonomiska förening	0,02	0,02	0,02	0,02
Sinfra (andelar)	0,02		0,02	
Klämman Vind AB	0,02	0,02		
Bostadsrätter				
Inköp Brf Lyckås (4 lägenheter)	0,1	0,1	0,1	0,1
Inköp bostadsrätt	0,0	0,0	0,0	0,0
Granaten daghem	0,6	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital				
Stiftelsen Isabergstoppen	1,0	1,0	1,0	1,0
Stiftelsen Torghuset	0,4	0,4	0,4	0,4
Summa aktier och andelar	28,7	25,8	49,1	46,2
Långfristiga fordringar				
Klämman Vind AB (Gislaved Energi)	0,2	0,2	0,0	0,0
Långfristiga värdepappersinnehav (Gislavedshus)	0,4	0,4	0,0	0,0
Långfristiga fordran (Enter Gislaved)	0,1	0,1	0,0	0,0
Långfristiga värdepappersinnehav (Stiftelsen Isabergstoppen)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa långfristiga fordringar	0,7	0,6	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	29,4	26,5	49,1	46,2

Not 16 Förråd m.m.

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Tekniska nämndens förråd	2,5	2,3	2,5	2,3
Asfaltskross tekniska	0,6	0,5	0,6	0,5
Övrigt, förråd	5,2	3,3	0,0	0,0
Summa förråd m.m.	8,4	6,2	3,1	2,8

Not 17 Fordringar

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Kundfordringar	38,8	67,3	25,4	55,4
Statsbidragsfordringar	4,8	23,2	3,6	19,3
Kommunalskattefordringar	33,9	0,0	33,9	0,0
Fordran va-kollektivet	0,0	0,0	0,0	0,0
Förtbetalda kostnader och upplupna intäkter	79,4	46,0	33,1	24,9
Övriga kortfristiga fordringar	63,2	68,3	49,2	62,1
Summa fordringar	220,1	204,7	145,2	161,7

Not 18 Kassa och bank

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Kassa	0,1	0,1	0,0	0,1
Bank	403,5	293,7	272,6	239,2
Summa kassa och bank	403,6	293,8	272,6	239,2

Not 19 Koncernkonto

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Kommunens andel	272,6	239,0	272,6	239,0
Gislaveds Kommunhus AB	3,2	3,0	3,2	3,0
Gislaved Energi Koncern AB	2,9	4,5	2,9	4,5
Gislaved Energi Elnät AB	18,9	9,1	18,9	9,1
Gislaved Energi AB	4,8	6,2	4,8	6,2
AB Gislavedshus	46,3	3,7	46,3	3,7
Gisetorp Lokaler AB	-0,6	-1,5	-0,6	-1,5
Enter Gislaved AB	3,7	3,5	3,7	3,5
Stiftelsen Isabergstoppen	38,5	12,4		0,0
Summa koncernkonto	390,4	279,9	351,9	267,5

Not 20 Eget kapital

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Ingående eget kapital	1 827,8	1 674,3	1 268,5	1 146,9
Årets resultat	148,4	154,6	117,2	132,9
Utgående eget kapital	1 976,2	1 829,0	1 385,8	1 279,8
<i>Varav:</i>				
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), ingående värde</i>	<i>251,8</i>	<i>141,2</i>	<i>251,8</i>	<i>141,2</i>
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), årets förändring</i>	<i>93,5</i>	<i>110,5</i>	<i>93,5</i>	<i>110,5</i>
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), utgående värde</i>	<i>345,3</i>	<i>251,8</i>	<i>345,3</i>	<i>251,8</i>

Not 21 Effekt av förändrad redovisningsprincip på eget kapital

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Ingående eget kapital enligt faställd balansräkning	1 829,0	1 674,3	1 279,8	1 146,9
Justering av eget kapital, ingående balans (IB)	-11,3		-11,3	0,0
Summa	1 828,0	1 684,7	1 268,5	1 146,9
Årets resultat	148,4	154,6	117,2	132,9
Utgående eget kapital	1 976,2	1 829,0	1 385,8	1 279,8

Justering av eget kapital på 11,3 mnkr avser en förändrad redovisningsprincip gällande retroaktiv tillämpning av RKR-R5, Redovisning av leasing- och hyresavtal.

Not 22 Avsättningar för pensioner

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Specifikation – avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	7,9	8,9	7,9	8,9
Förmånsbestämd/kompletteringspension	0,1	0,1	0,1	0,1
Ålderspension	18,0	16,9	17,4	16,5
Pension till efterlevande	0,6	0,7	0,6	0,7
Summa pensioner	26,6	26,5	26,0	26,2
Löneskatt	6,5	6,5	6,3	6,3
Summa avsatt till pensioner	33,1	33,1	32,3	32,5
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	13	13	13	13
Tjänsteperson	0	0	0	0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	32,5	31,3	32,5	31,3
Nya förpliktelser under året varav nyintjänad pension	-0,3	1,4	-0,3	1,4
Ränte- och basbeloppsberäkningar	0,4	0,7	0,4	0,7
Ändringar av försäkringstekniska grunder	1,1	-0,1	1,1	-0,1
Pension till efterlevande	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga post	1,5	1,6	0,8	1,2
Årets utbetalningar	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Förändring löneskatt	0,0	0,4	0,0	0,2
Summa avsatt till pensioner	33,1	33,1	32,3	32,5
Utredningsgrad	99%	99%	99%	99%

Not 23 Andra avsättningar

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Uppskutna skatter	45,1	60,7	0,0	0,0
Övriga avsättningar	26,1	1,7	0,6	1,7
Avsatt till återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	17,1	17,1	17,1	17,1
Nya avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktagande avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Outnyttjade belopp som återförs	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av nuvärdet	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning till deponi	17,1	17,1	17,1	17,1
Summa andra avsättningar	88,3	79,6	17,7	18,8

Not 24 Långfristiga skulder

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Lån i banker och kreditinstitut	765,0	671,5	100,0	150,0
Långfristig leasingsskuld	60,2	13,2	121,5	13,2
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anslutningsavgifter	22,0	17,5	22,0	17,5
<i>Återstående antal år (vägt snitt)</i>				
Investeringsbidrag	18,1	16,0	18,1	16,0
<i>Återstående antal år (vägt snitt)</i>				
Summa långfristiga skulder	865,3	718,1	261,5	196,6

Not 25 Kortfristiga skulder

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Leverantörsskulder	148,2	117,5	116,4	78,8
Personalens skatter, arbetsgivaravgifter och avdrag	49,5	54,3	48,7	53,5
Personal, pensionskostnader	62,1	62,2	62,1	62,2
Övertid och semesterlöneskuld	110,7	108,4	108,7	106,7
Förutbetalda skatteintäkter	20,1	43,7	16,5	41,6
Moms och punktskatter	0,0	7,2	0,0	7,2
Skulder till staten	58,4	85,0	58,4	85,0
Kalkning och landskapsvård	0,7	0,5	0,7	0,5
Skuld va-kollektivet	0,3	2,3	0,3	2,3
Kortfristig låneskuld	2,1	1,5	0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	105,2	66,0	44,8	37,3
Övriga kortfristiga skulder	17,3	11,3	1,1	1,5
Summa kortfristiga skulder	574,5	559,9	457,6	476,6

Not 26 Borgensåtaganden

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Kommunägda bolag, kommunalförbund och stiftelser				
AB Gislavedshus	0,0		462,9	317,9
Gislaved Energi AB	0,0		118,5	118,5
Gisletorp Lokaler AB	0,0		10,0	10,0
Stiftelsen Isabergstoppen	0,0		26,5	28,0
Stiftelsen Torghuset	9,5	9,5	9,5	9,5
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM)	0,0		48,6	48,6
Summa, bolag, kommunalförbund och stiftelser	9,5	9,5	676,0	532,5
Egnahem och småhus	0,0	0,0	0,0	0,0
Föreningar och övriga				
Hestra medborgarhus	0,4	0,4	0,4	0,4
Folkets Hus i Gislaved	0,8	0,8	0,8	0,8
Anderstorps Byggnadsförening (Folkets Hus)	0,9	0,9	0,9	0,9
Fiber 35, ekonomisk förening	0,1	1,5	0,1	1,5
Reftele Anderstorp Fiberförening, ekonomisk förening	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa föreningar och övriga	8,2	9,7	8,2	9,7
Summa borgensförbindelser	17,7	19,2	684,2	542,2

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM)

Under 2017 har Gislaveds kommun tillsammans med Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner bildat ett kommunalförbund gällande avfallsverksamheten, Samverkan Återvinning och Miljö. Medlemsandel i kommunförbundets tillgångar och skulder har baserat på invånarantal enligt folkbokföringen i respektive medlemskommun per den 31 december 2016 (kvotfördelning). Kvotfördelningen beräknas genom att antalet folkbokförda invånare för varje enskild medlemskommun divideras med det totala antalet folkbokförda invånare i samtliga medlemskommuner. Kvotdelen används sedan för att beräkna de enskilda medlemskommunernas andel av kommunförbundets tillgångar och skulder. För Gislaveds kommun är kvotdelen 34,0 procent.

Om medlemskommunerna tecknar borgen eller annan säkerhet för lån som upptagits av kommunalförbundet eller interimis direktionen ska sådan borgen vara solidarisk gentemot kreditgivaren. Om borgensansvar utkrävs ska borgensansvaret medlemskommunerna sinsemellan fördelas enligt motsvarande kvotfördelning. För Gislaveds kommun innebär den 34,0 procent.

Vid bokslut 2021 har förbundet ett lån på 143 mnkr på Kommuninvest. Gislaveds kommuns andel av borgen för detta lån motsvarar 48,6 mnkr.

Förbundet har även en upptagen checkräkningskredit på 20 mnkr och det är kvotfördelningen i regressavtalet mellan kommunerna som gäller även för denna.

Kommuninvest i Sverige AB

Gislaveds kommun har ingått solidarisk borgen, såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga medlemskommuner som per 2021-12-31 var medlemmar i kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet skall ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Gislaved kommuns ansvar enligt ovan nämnda borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510966 mnkr och totala tillgångar till 518680 mnkr.

Gislaveds kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 957 mnkr (0,19 procent) och andelen av de totala tillgångarna till 967 mnkr (0,19 procent).

Not 27 Ansvarförbindelsen

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
*Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar				
Ingående ansvarförbindelse	550,7	563,2	550,7	563,2
Nyintjänad pension	0,1	0,6	0,1	0,6
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7,6	13,5	7,6	13,5
Ändring av försäkringsteknisk grund	12,2	-2,1	12,2	-2,1
Pensionsutbetalningar	-24,0	-23,8	-24,0	-23,8
Övrigt	1,3	1,8	1,3	1,8
Summa pensionsförpliktelser	548,0	553,2	548,0	553,2
Förändring av löneskatten	-0,7	-2,4	-0,7	-2,4
Utgående ansvarförbindelse avsatt till pensioner	547,3	550,7	547,3	550,7
Pensionsförpliktelser				
Pensionsförpliktelse i balansräkningen:				
a) avsättning inkl. särskild löneskatt	32,3	32,5	32,3	32,5
b) ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	547,3	550,7	547,3	550,7
Pensionsförpliktelse som tryggas i pensions- försäkring	96,4	77,0	96,4	77,0
pensionsförpliktelse som tryggas i pensions- stiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa pensionsförpliktelse	676,0	660,2	676,0	660,2
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	129,4	105,7	129,4	105,7
<i>varav överskottsmedel</i>	24,7	9,8	24,7	9,8
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel	129,4	105,7	129,4	105,7
Finansiering				
Återlånade medel	565,8	554,5	565,8	554,5
Konsolideringsgrad	99%	99%	99%	99%

Not 28 Leasing

(mnkr)	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2020	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2020
Leasingavgifter				
<i>Total summering (Lös och fast egendom)</i>				
Operationell leasing				
<i>Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:</i>				
Inom 1 år	17,9	30,0	17,9	30,0
Senare än 1 år men inom 5 år	24,5	52,8	24,5	52,8
Senare än 5 år	7,3	18,1	7,3	18,1
	49,7	100,9	49,7	100,9
Leasingsskuld				
<i>Total summering</i>				
Finansiella leasingavtal, lös egendom				
Totala minimileaseavgifter	16,6	13,5	16,6	13,5
Framtida finansiella kostnader	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	16,3	13,2	16,3	13,2
<i>Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:</i>				
Inom 1 år	3,7	2,3	3,7	2,3
Senare än 1 år men inom 5 år	11,9	10,9	11,9	10,9
Senare än 5 år	0,7	0,0	0,7	0,0
	16,3	13,2	16,3	13,2
<i>Total summering</i>				
Finansiella leasingavtal, fast egendom				
Totala minimileaseavgifter	131,4	0,0	131,4	0,0
Framtida finansiella kostnader	-26,2	0,0	-26,2	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	105,2	0,0	105,2	0,0
<i>Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:</i>				
Inom 1 år	5,3	0,0	5,3	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år	22,5	0,0	22,5	0,0
Senare än 5 år	77,4	0,0	77,4	0,0
	105,2	0,0	105,2	0,0
Summa	171,2	114,1	171,2	114,1

Affärsdrivande verksamhet – vatten och avlopp årsredovisning

Verksamhetsberättelse – vatten och avlopp

En säkerhetssamordnare är anställd och kommer att bland annat arbeta med att analysera säkerheten runt va-anläggningar, driva informationssäkerhet arbetet, upprätta en plan med säkerhetsåtgärderna och se till att verksamheten följa NIS-direktivet. Stort fokus under 2022 kommer att läggas på säkerhetsarbetet.

En del sjukfrånvaro har varit under 2021 på grund av covid-19, dock har det inte varit så stort personalbortfall så att det försämrats dricksvattenleveransen. Nya rutiner har skapats inom verksamheten för att minska smittspridning av covid-19 och för att säkra dricksvattenleveransen under de rådande omständigheterna.

Vatten

Förnyelsetakten av vattenledningen har ökat enligt antagen förnyelseplan för en säker och hållbar dricksvattenleverans. Under 2021 har bland annat va-ledningar i Baldersvägen och Fururgatan – Åbjörngatan renoverats med nya va-ledningar och med hjälp av "relining."

Provpumpning av nya vattentäkten är klar och framtagande av tillstånd för vattenuttag är igång.

Nya vattenskyddsområden för dricksvattentäkterna Smålandsstenar, Broaryd, och Burseryd är upprättade.

Avlopp

Gislaveds kommun satsade under 2020 på ett nytt modernt reningsverk i Sunnaryd, detta för att minska de utsläpp som orsakar övergödning och riskerar både närmiljö och hälsa. Reningsverket har en kapacitet på 499 personekvivalenter vilket betyder att det är anpassat för 499 personers dagliga behov. Reningsverket kommer ersätta befintliga markbädden och anslutning av fastigheterna kommer att ske i etapper. Projektet pågick under 2021 och sattes i drift i mars 2022.

Projektering och förfrågningsunderlag för upphandling av ett nytt avloppsreningsverk i Öreryd är klar och byggnationen var planerad att startas under 2021, tyvärr har projektet pausats då placeringen av nya avloppsreningsverket överklagades till Länsstyrelsen.

Gislaveds kommun investerade även i en ny process för att förbättra kvävereningen i Gislaved avloppsreningsverk och uppfylla reningskraven. Den nya processen sattes igång under hösten 2021.

Arbetet med en ny personalbyggnad i Gislaveds avloppsreningsverk startades, detta för att skapa en bättre arbetsmiljö för personal. Den nya byggnad har en hållbar lokal spillvattenvärmeåtervinningsteknik som återanvänder spillvattenvärme för att värma upp lokalen, och även vattenbesparande åtgärder såsom användning av regnvatten till att spola toaletten istället för dricksvatten.

Nya riktlinjer för dagvattenhantering togs fram för en hållbar och klimatanpassad dagvattenhantering inom kommunen. Riktlinjerna kommer att färdigställas och antas under 2022.

Under 2021 har va-avdelningen arbetat mycket med digitalisering av bland annat kommunens större vatten och avloppsverk såsom digitala ritningar och dokumentation. Nya e-tjänster har även utvecklats för att underlätta för kommunens invånare.

Löpande drift- och underhållsarbete har genomförts enligt verksamhetens underhållsplaner, detta för att säkra dricksvattenleverans och hantering av avloppsvatten.



Resultaträkning

(mnkr)	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter	1	56,3	53,0
Verksamhetens kostnader	2	-47,3	-44,5
Avskrivningar		-6,6	-5,8
Verksamhetens nettokostnader		2,4	2,7
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader		-2,4	-2,7
Resultat efter finansiella poster		0,0	0,0
Extraordinära poster (netto)		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0
Nettoinvesteringar		40,9	17,4
Verksamhetsmått/nyckeltal		2021	2020
Årsarbetare		26	23,1
Levererad vattenmängd, tm ³		2032	2067
Såld vattenmängd, tm ³		1 578	1 593
Behandlad mängd avloppsvatten, tm ³		4 380	4 995
Kostnad, kr/m ³		31,64	31,57
Antal vattenmätare		7 042	7 024
Kostnadstäckningsgrad, %		100	100

Balansräkning

(mnkr)	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	3		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		207,1	188,7
Maskiner och inventarier		3,7	3,7
Pågående investeringar		25,4	10,3
Summa anläggningstillgångar		236,2	202,7
Omsättningstillgångar			
Förråd m m		1,8	1,7
Fordran, va-kollektivet			
övriga fordringar		6,7	0,0
Summa omsättningstillgångar		8,5	1,7
Summa tillgångar		244,7	204,4
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Skulder			
Långfristiga skulder	4	243,5	201,3
Skuld till va-kollektivet		0,3	2,3
Kortfristiga skulder	5	0,9	0,8
Summa skulder		244,7	204,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		244,7	204,4

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

(mnkr)	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Va-intäkter	54,3	50,3
varav reglering mot va-kollektivet	-2,1	-0,3
Anläggnings- och anslutningsavgifter		
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter		
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2014	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2015	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2016	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2017	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2018	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2019	0,1	0,1
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2020	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-/anslutningsavgifter 2021	0,1	
Hyror och arrenden		
Övriga intäkter	1,7	2,4
Summa verksamhetens intäkter	56,4	53,0

Not 2 Verksamhetens kostnader

(mnkr)	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Löner och sociala avgifter	-13,9	-13,0
Material och tjänster	-22,3	-22,7
Lokaler	-7,1	-5,2
GS personal	-1,6	-0,7
Övrigt internt	-1,9	-2,6
Övriga kostnader	-0,4	-0,4
Summa verksamhetens kostnader	-47,3	-44,5

Not 3 Materiella anläggningstillgångar

(mnkr)	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Mark		
Fastigheter för affärsverksamhet	358,4	334,0
Ackumulerade avskrivningar affärsverksamhetsfastigheter	-151,3	-145,3
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	207,1	188,7
Maskiner och inventarier	8,1	7,4
Ackumulerade avskrivningar maskiner och inventarier	-4,3	-3,7
Summa maskiner och inventarier	3,7	3,7
<i>Pågående investeringar</i>	<i>25,4</i>	<i>10,3</i>
Summa materiella anläggningstillgångar	236,2	202,7

Not 4 Långfristiga skulder

(mnkr)	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Långfristig skuld till kommunen	221,8	183,1
Anläggningsavgifter, inklusive ackumulerad upplösning	20,7	17,5
Investeringsbidrag, inklusive ackumulerad upplösning	0,9	0,8
Summa långfristiga skulder	243,5	201,3

Not 5 Kortfristiga skulder

(mnkr)	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Semesterlöneskuld	1,0	0,8
Övriga kortfristiga skulder	0,0	0,0
Summa kortfristiga skulder	1,0	0,8



Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket innebär att:

- intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta
- tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges
- periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed
- värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster/förluster.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) decemberprognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, va-anläggnings-/anslutningsavgift

Investeringsbidrag och anläggnings/anslutningsavgifter för vatten och avlopp tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs dessa inkomster successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder, vilket följer rekommendation RKR 2.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

De specialdestinerade/riktade statsbidragen kräver i regel någon form av motprestation, och återrapportering ska i normalfallet periodiseras till den period där prestationerna har utförts.

1. Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnått. Bidraget ska bokföras i samma perioder som prestationerna utförts. Utbetalning i efterskott tas upp som fordran (upplupen intäkt) i den period som prestationen utförts och som skuld (förutbetald intäkt) om de utbetalas i förskott.
2. Om prestationsbaserade bidrag utbetalas för ett framtida tidsbestämt projekt och de utförda prestationerna utgör beräkningsunderlag för fördelning av bidraget ska det bokföras och matchas mot kostnader över den fastslagna tidsperioden. Beakta skyldigheten att återbetala kvarvarande medel vid projekttidens slut.
3. Icke prestationsbaserade bidrag betalas ut utan krav på motprestation och intäktsförs den period som bidraget avser. Bidraget ska intäktsföras i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek för den period som bidraget avser.

Kostnader

Löner med mera

Kostnader för timanställda och kostnadsersättningar avseende december men som utbetalas i januari har inte periodiserats. Ej uttagen semester tillsammans med övertid har periodiserats.

Investeringar

Exploateringsstillgångar är bokförda som materiella anläggningstillgångar. Detta beroende på svårigheten att bedöma tidpunkten för avyttring. Enligt rekommendation ska exploatering hanteras som omsättningstillgång.

Anläggningstillgångar upptas till bokfört värde.

Avskrivningstider

Mark, fjärrvärmeanslutning, gatukropp, konst	0 år
Markanläggningar (yttre miljö)	25 år
Toppbeläggningar – gata	10, 20, 40 år
Vattenledningar	60 år
Stomme	60 år
Yttertak, fasad och stomkomplettering	40 år
Sprinkler, reservkraft, hiss, komplementbyggnader	30 år
Värme, ventilation, va	25 år
Fönster och ytterdörrar	25 år
El, snickerier, yttertak (papp)	20 år
Ytskikt, passagesystem, styr/övervakning, larm/tele	15 år
Tvätt/storköksutrustning, lekredskap	10 år
Bilar, inventarier, maskiner	5–20 år

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivningsmetod tillämpas, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som en anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till två basbelopp under 2021 (96 200 kr).

Förråd

Varor i förråd har tagits upp till verkligt värde.

Avsättningar

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknad med gällande RIPS-ränta.

Deponi

Avsättningen för deponi, Mossarptippen, följer inte rekommendationen om att nuvärdesberäknas.

Förändrade redovisningsprincip

Från och med 2021 tillämpas KRK 5 – Redovisning av leasing och hyresavtal även för leasing och hyra av fastigheter.

Hyresavtalen som uppfyller kravet att vara finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Jämförelsetalen för tidigare år är omräknade från avtalens början och justering av ingående balans redovisas enligt den nya principen.

Det finns några hyresavtal som är kvar för klassificering mellan operationell och finansiell leasing som ska hanteras under 2022.

Från och med 2017 redovisar redan kommunen leasing och hyra av lös egendom (fordon) enligt rekommendationen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Den omfattar, förutom kommunen, Gislaveds Kommunhus AB, Stiftelsen Isabergstoppen samt kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM). Övriga företag i koncernen har en omsättning och omslutning som understiger 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Gislaveds Kommunhus AB är moderbolag till bolagen Gislaved Energi Koncern AB, AB Gislavedshus, Gisleorp Lokaler AB och Enter Gislaved AB.

Med proportionell konsolidering menas att det i redovisningen endast ingår så stor del av företagens resultat- och balansräkning som motsvarar kommunens ägarandel.

Interna redovisningsprinciper kommunen

Personalkostnader

Arbetsgivaravgifter med mera har interndeberats förvaltningarna i samband med löneredovisningen. Den följer SKR:s rekommendation. Det tas även ut ett påslag på lönesumman från förvaltningarna för att täcka gemensamma kostnader som till exempel Kommunhälsan och facklig verksamhet.

Kapitalkostnader

Räntan beräknas med nominell metod 1,50 procent på bokfört värde. På årets investeringar har ränta tillgodoräknats från och med anskaffningsmånaden.

Ord och begrepp

Anläggningskapital

Anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk kan vara materiella (till exempel byggnader, mark, inventarier med mera) eller finansiella (aktier, andelar med mera).

Avskrivningar

Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.

Avsättningar

Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst, men till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.

Eget kapital

Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.

Finansiella intäkter

Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto.

Finansiella kostnader

Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader för pensionsförvaltningen.

Kapitalkostnader

Avskrivningar och intern ränta.

Kortfristiga fordringar

Fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

Kortfristiga skulder

Skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Likviditet

Betalningsförmågan på kort sikt, omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.

Nettoinvesteringar

Årets investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Omsättningstillgångar

Tillgångar avsedda att inneha en kortare tid, till exempel likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd.

Rörelsekapital

Betalningsberedskapen på kort sikt. Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Soliditet

Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

Verksamhetsberättelser

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet och omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, och regleras i skollagen (2010:800). Nämnden ansvarar även för musikskolans verksamhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att en förbättrad och god måluppfyllelse nåtts. Vårdnadshavare i förskolan uttrycker nöjdhet med verksamheten. I grundskolan uppnår 84,2 procent av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan, en ökning med 6,7 procentenheter. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen ökat med 1 procentenhet till 70,3 procent.

Det ekonomiska resultatet för 2021 visar ett överskott på 15,8 mnkr.

Invånare

Alla verksamheter har under året varit påverkade av coronapandemin. Det har inneburit att verksamheter tidvis behövt stänga eller bedriva undervisning på distans. Gymnasieskolan har under våren haft partiell distansundervisning.

Behörighet till nationellt program på gymnasieskolan och andelen elever som tar en gymnasieexamen har ökat.

Både barn och elever samt vårdnadshavare upplever att förskola och skola är trygga.

Medarbetare

Pandemin har inneburit att alla medarbetare i den kommunala organisationen som kan arbeta på distans uppmanats att göra det. Inom förskolans och grundskolans verksamhet är det inte möjligt i de flesta situationer.

Samtliga verksamheter har en utmaning i att rekrytera behörig och kompetent personal. Bristen på behörig personal är störst inom förskola och fritidshem. En plan för strategisk kompetensförsörjning ska tas fram.

Verksamhet

Lärplattformen Vklass betydelse som lär- och kommunikationsplattform har tydliggjorts under pandemin. Satsningar på språk- och matematikutveckling har präglat årets arbete.

I grundskolan har en satsning på ökad specialpedagogisk kompetens och samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) om en utvecklad undervisning och inkluderande och tillgängliga lärmiljöer påbörjats.

Hållbar utveckling

Den nya livsmedelsupphandlingen utgår från upphandlingsmyndighetens hållbarhetskrav och fler avrop från lokala leverantörer efterfrågas. Verksamheterna fortsätter att arbeta med stort inslag av ekologiska livsmedel och för att minimera matsvinn.

Under året har källsortering kommit igång på Gislaveds gymnasium. De flesta grundskolor har källsorteringssystem. Antalet resor varit litet under året till följd av pandemin.

Ekonomisk kommentar

Barn- och utbildningsnämndens överskott på 15,8 mnkr har uppnåtts genom att statsbidrag avseende ersättning för sjuklönekostnader och "skolmiljarden" inte behövt utnyttjas fullt ut. Budgetdisciplin på enhetsnivå där varje rektor arbetat med att forma sin organisation anpassad efter elevernas behov och ekonomiska förutsättningar till en budget i balans.

Barn- och utbildningsnämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	135,9	-925,9	-790,0	-805,8	15,8

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Samtliga verksamheter har en utmaning i att rekrytera behörig och kompetent personal. Bristen är störst inom förskola och fritidshem. En plan för kompetensförsörjning ska tas fram.

En fortsatt utbyggnad av verksamhetslokaler inom såväl förskola som skola för att ersätta tillfälliga paviljonglösningar och lokaler med låg standard planeras.

För att öka elevernas måluppfyllelse både i grundskolan och gymnasiet finns behov av fortsatt satsning på ämnet svenska som andraspråk och matematik.

Bygg- och miljönämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Förvaltningens grunduppdrag och verksamhet syftar till en god och välplanerad bebyggd miljö samt för en sund och säker livsmiljö för invånare och näringsliv.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har genomförts på en mycket god nivå trots årets stora utmaningar till följd av covid-19. Verksamheten bygger på en stor del tillsyn och annan verksamhet i fält vilket har medfört stora omställningar i arbets sätt. Verksamheten har också utökats med nya samverkansformer.

Resultatet för 2021 visar ett överskott på 5,7 mnkr.

Invånare

En effekt av pandemin är en ökad användning av digitala hjälpmedel. Det faller väl in med införandet av e-tjänster för förvaltningens olika verksamheter. För våra sammarbetskommuner innebär det även möjlighet till snabba möten digitalt utan restid. Övriga positiva effekter för invånarna förväntas bli snabbare svar, bättre funktionalitet och ökad tillgänglighet.

Medarbetare

Förvaltningens sjukfrånvaro har trots situationen varit låg och vi klarar uppsatta mål. Medarbetarna har visat stort engagemang och själva gjort sig delaktiga i att lösa omställningen från arbetsplats till distansarbete. Tekniska hjälpmedel har gett de förutsättningar som krävs för samverkan kring de förändringar som verksamheten behövt genomföra. Arbetsinsatsen har varit stor men bedömningen är att tilliten, samarbetet och arbetsglädjen har ökat.

Verksamhet

Situationen i samhället har haft en betydande påverkan på verksamheten och hur den kan bedrivas. Prioriteringar har behövt göras och saker har fått skjutas upp som exempelvis samråd med allmänheten och interna processer samt att tillsyn har varit svårt att genomföra. Verksamheten har dock utökats med ny samverkan såsom detaljplanering samt kartverksamhet. Utöver detta har vi nått en digital mognad som annars hade tagit längre tid.

Hållbar utveckling

En stor del av nämndens verksamheter arbetar aktivt för en hållbar utveckling. Satsningar görs för att öka kunskaperna kring och tillämpa barnkonventionen i verksamheten och framför allt i detaljplaneringen. Förvaltningen engagerat sig i kommunens översiktsplanering som leds av hållbar utveckling där de globala hållbarhetsmålen inarbetas i kommunens intentioner med mark och vattenanvändningen.

Ekonomisk kommentar

Nämnden redovisar ett överskott på 5,7 mnkr. Avvikelsen beror till stor del på ett antal vakanta tjänster som inte kunde tillsättas under stora delar av året. En annan bidragande orsak till nämndens överskott är en ökad mängd bygglov än beräknat. Nämnden fakturerar bygglovsavgifter i samband med det första beslutet vilket innebär att mycket arbete ska göras under nästkommande år som är inbetalat i år.

Bygg- och miljönämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	27,5	-37,1	-9,5	-15,2	5,67

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Pandemin kan komma att fortsatt påtvinga snabba omställningar i organisationen. Tillgänglighet och bemötande mot såväl invånare som företag ställer stora krav på verksamhetens förmåga att ställa om och ändra arbets sätt. Det pågår utredningar som kan komma att utmynna i ändringar i både plan- och bygglagen samt miljöbalken. Om ändringar genomförs kan det innebära förändringar för nämndens verksamhet men det är svårt att förutse exakt vilka förändringarna kommer att bli.

Fastighet- och servicenämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Fastighet- och servicenämnden är samordnande organ för lokal-försörjning och internservice samt verkställande för förvaltning av kommunens bebyggda fastigheter. Investeringar i fastigheter och lokaler hanteras enligt kommunens strategiska lokalresursplan och kommunfullmäktiges fastställda ramar.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Bedömningen av nämndens resultat är att flera viktiga förflyttningar har skett under året. Internserviceuppdraget har fått struktur genom nämndbeslutade riktlinjer, en tjänstekatalog med pris- och uppdragsinformation samt en helt ny ärendeportal för fastighet och servicetjänsterna. Inom it har ny finansieringsmodell med kvartalsdebitering tillsammans med utökad it-support gett en stor ökad kundnöjdhet. Fastighet har fortsatt sitt utvecklingsarbete.

Driftresultatet visar ett överskott på drygt 8 mnkr och investeringarna landar på ett överskott på 3,3 mnkr.

Invånare

Fastighet- och servicenämnden har ett internserviceuppdrag vilket innebär att uppdragets påverkan på kommuninvånarna endast är indirekt.

Medarbetare

Pandemins påverkan på medarbetarnas arbetsuppgifter och arbetsförhållanden har varit stor under hela året. Oron för pandemin har allt efter hand minskat och förmågan att ställa inom verksamheterna har ökat. Under året har man haft fortsatt fokus på samhällsviktiga funktioner som exempelvis hygienstäd och diverse transportuppdrag i syfte att avlasta hemtjänsten.

Genomsnittlig sjukfrånvaro under året ligger på 4,9 procent jämfört med 5,6 procent under 2020.

Verksamhet

Verksamheten har bevisat god förmåga att ställa om och anpassa sig till det nya. Utvecklingsarbetet har fortgått under året, framför allt inom serviceavdelningen och it. Där har viktiga förflyttningar gjorts som bidragit till ökad kundnytta och kundservice, vilket även den nya kundenkäten visade under hösten. Ökad struktur och ett mer teamorienterat arbetssätt inom både it- och serviceavdelningen har varit viktiga verktyg för den positiva förflyttningen.

Hållbar utveckling

Med ansvar för drygt 200 000 m² lokaler och kommunens personbilsflotta hittas det enskilt viktigaste miljöarbetet för nämnden inom energioptimering och fordonsupphandlingar. Inom fastighet har energiinvesteringar prioriterats tillsammans med långsiktiga underhållsplaner. Det prioriterade arbetet inom transportenheten att byta ut fossildrivna fordon och därmed minska de totala utsläppen av CO², har fortgått under året. Kommunens arbete med att minska utsläppen, placerar oss på plats 9 i Sverige.

Ekonomisk kommentar

Nämnden redovisar ett positivt resultat på drygt 8 mnkr. Avvikelsen handlar till stora delar om minskade personalkostnader genom effektiviseringar och genom försiktig återbesättning i och med förvaltningsöversynen av naturligt vakanta tjänster. Överskottet handlar även om ökade intäkter jämfört budget i och med verksamheternas behov av nya servicetjänster inom framför allt transporter. Detta i första hand för att avlasta den hårt belastade hemtjänstpersonalen under pågående pandemi.

Fastighet- och servicenämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	332,0	-346,0	-14,1	-22,2	8,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

En åldrande befolkning tillsammans med ett äldre fastighetsbestånd kommer påverka kommunens resurser framåt och förmåga att leverera ändamålsenliga lokaler och boendeformer. Lokalförsörjningsarbetet tillsammans med framtagande av långsiktiga reinvesterings- och underhållsplaner kommer ha stor betydelse för att hantera denna utmaning. Behovet av hög digitaliseringstakt för att effektivisera och förbättra välfärdsleveranserna kommer ställa motsvarade höga krav på en väl fungerade it-infrastruktur.

Fritid- och folkhälsönämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Fritid- och folkhälsönämndens uppdrag är att skapa förutsättningar för en meningsfull fritid. Nämnden ansvarar för föreningsstöd, idrotts- och friluftsliv, samt öppen fritid. Nämnden skapar förutsättningar för god folkhälsa genom förebyggande och främjande arbete för barn och unga på deras fritid.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattade bedömningen av 2021 års resultat är att fritid- och folkhälsönämnden har varit flexibel och levererat trots en rad exceptionella omständigheter. Besöken har varit få vilket inneburit låga siffror bland nyckeltal, färre intäkter och ett coronarelaterat bortfall. Öppen fritid har uppmärksamats. Fältverksamheten har utökats och det finns uppdrag om en vidareutvecklad fritidsgårdsverksamhet.

Resultatet för 2021 visar ett överskott på 2,2 mnkr.

Invånare

Fritid- och folkhälsönämndens verksamheter engagerar generellt många invånare. Coronapandemin har under 2021 varit en väsentlig händelse utifrån invånarnas perspektiv. Åtgärder som införts på samhällsnivå för att minska smittspridning, såsom begränsning och under vissa perioder stängning av verksamheter, har stängt ute invånare till nämndens verksamheter. Invånare kom dock snabbt tillbaka när verksamheterna öppnade upp fullt ut igen.

Medarbetare

Medarbetare inom fritid- och folkhälsoförvaltningen har under året varit förhållandevis friska och visat hög flexibilitet och välvilja att hjälpa till där behov har funnits. Stundtals har det handlat om att utföra arbetsuppgifter som man vanligtvis inte gör och byta arbetsplats och stötta upp i andra verksamheter. Det har också handlat om att ställa om och hitta lösningar till restriktioner för att minska smittspridning av covid-19.

Verksamhet

Nämndens verksamheter har blivit märkbart påverkade av coronapandemin. Trots ett coronarelaterat intäktsbortfall och dåliga siffror bland nyckeltal redovisar nämnden en stabilitet. Genom anpassningar i verksamheterna, kunde nämnden under stora delar av året upprätthålla generella öppettider och skapa fortsatta förutsättningar för en meningsfull fritid. Att anläggningar och mötesplatser har varit öppna har inneburit ett stort symboliskt värde.

Hållbar utveckling

Fritid- och folkhälsönämndens verksamheter bidrar generellt till hållbar utveckling i samhället. Barnkonventionen och ett antal globala mål inom Agenda 2030 är alltid vägledande för arbetet. Vad gäller klimatpåverkan sker nämndens största arbete med bidrag för energieffektivisering inom föreningslivet. Nämnden ansvarar också för Fritidsbanken som ger alla möjlighet till en aktiv fritid samt ökar återbruk och minskar nykonsumtion.

Ekonomisk kommentar

Fritid- och folkhälsönämnden redovisar ett överskott på 2,2 mnkr. Överskottet förklaras främst av minskade personal- och verksamhetskostnader. Överskottet kan också förklaras av att bidrag till föreningar inte har hämtats ut. Intäkterna har ett coronarelaterat bortfall.

Fritid- och folkhälsönämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	6,7	-54,4	-47,7	-50,0	2,2

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Coronapandemin har helt förändrat vår vardag. Det finns mycket som talar för en ökning av framtidsoro och psykiska ohälsa. Coronapandemin har också medfört nya beteenden som kommer att ge andra perspektiv till framtidens vardag. Fritid- och folkhälsönämndens grunduppdrag handlar om att skapa meningsfull fritid för alla med fokus på ökad hälsa. Verksamheterna är för många viktiga delar i vardagen och därför finns utvecklingsbehov att särskilt fokusera på att återge tillit och framtidstro.

Kommunstyrelsen

Nämndens grunduppdrag i korthet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har genomförts med gott resultat trots utmaningar under året till följd av spridningen av covid-19. Stora insatser har varit översynen av förvaltningsorganisationen, införande av nytt hr-system samt krisledningsarbetet med anledning av covid-19.

Resultatet för nämnden 2021 visar ett överskott på 13,1 mnkr.

Invånare

En effekt av coronapandemin är en ökad användning av digitala hjälpmedel. Detta har synliggjort att det bland kommunstyrelsens målgrupper finns ett behov av att utveckla den digitala mognaden, precis som hos chefer och medarbetare inom förvaltningen. Arbetsförmedlingens reformering har påverkat avdelningen för arbete och utbildning och kommer medföra att avdelningen för arbete och utbildning fortsatt behöver se över sin organisation under 2022.

Medarbetare

Förvaltningens sjukfrånvaro har varit låg på 3,2 procent. Översynen av förvaltningsorganisationen och pandemin har inneburit att medarbetare har fått ställa om och prioritera om under året. Tillsammans med byten av verksamhetssystem (hr, ekonomi och ekonomiskt bistånd), krisledningsarbetet och svårigheter att rekrytera har detta inneburit en ökad arbetsbelastning för många medarbetare inom förvaltningen.

Verksamhet

Coronapandemin har haft en stor påverkan under året och har påverkat vilka arbetsinsatser som behövt prioriteras. Översyn av förvaltningsorganisationen i sin helhet pågår och kommer få genomslag från den 1 januari 2023, men har påverkat de val som gjorts kring tjänster och arbetssätt men också vad som prioriterats inom verksamheten. Arbetet med styrmodellen är fortsatt viktigt och förbättringar görs kontinuerligt.

Hållbar utveckling

Strategin för hållbar utveckling har antagits av kommunfullmäktige. Strategin kommer att vara ett stödande ramverk för kommunens verksamheter samt andra aktörer inom det geografiska området Gislaveds kommun. Rådet för hållbar utveckling har startats upp för att skapa samsyn tillsammans med externa organisationer kring gemensamt prioriterade områden för att uppnå en hållbar utveckling i kommunen. Under 2021 har trygghet, välmående människor och cirkulär ekonomi valts ut som prioriterade områden.

Ekonomisk kommentar

Nämnden redovisar en positiv avvikelse emot budget på 13,1 mnkr. Avvikelsen beror både på högre intäkter än beräknat men också lägre kostnader. De högre intäkterna beror på statlig ersättning för ökade sjuklönekostnader kopplade till pandemin, samt betydligt högre statsbidrag till vuxenutbildning än förväntat. De lägre kostnaderna beror på vakanta tjänster, föräldraledigheter, långtidssjukskrivningar samt inställda aktiviteter på grund av coronapandemin.

Kommunstyrelsen

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	70,3	-216,1	-145,8	-158,9	13,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Översynen av förvaltningsorganisationen och pandemin kommer fortsätta påverka förvaltningen under 2022. Införandet av nytt hr-system pågår. Dialogarbetet är fortsatt en utmaning där man behöver hitta nya vägar för att nå invånarna. Arbetsförmedlingens reformering kan komma att påverka de insatser som idag bedrivs inom arbetsmarknadsenheten. Omsättningen av medarbetare på alla nivåer inom förvaltningen kan komma att påverka arbetet och förmågan att kunna leverera stöd till våra målgrupper.

Kulturnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Med utgångspunkt i Gislaveds kommuns kulturpolitiska program ska kulturnämnden bedriva biblioteksverksamhet, allmänkulturell verksamhet, samt ge föreningsstöd. Därutöver ansvarar nämnden för de uppdrag som regleras i kulturnämndens reglemente.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att den är genomförd enligt grunduppdraget. På grund av covid-19 har aktiviteter ställts in eller genomförts på nya sätt. Verksamhetsbesöken minskade med 38 procent, samtidigt har den digitala delaktigheten mångfaldigats. De erfarenheter och kunskaper som har förvärvats genom den digitala omställningen kommer leda till nya former för kulturförmedling och bidra till ökad delaktighet.

Resultatet för 2021 visar ett överskott på 2,7 mnkr.

Invånare

Förutsättningarna för deltagande i kulturlivet ändrades drastiskt i och med pandemin. Verksamheten har i stor utsträckning genomförts digitalt. Tillgängligheten till bibliotek och kulturhus har varit begränsade. Även om det har funnits ett brett utbud av digitala kulturaktiviteter, saknar många det fysiska mötet. Till viss del har de digitala alternativen fungerat kompensatoriskt och varit välbesökta. Genom digitaliseringen nåddes en ny publik.

Medarbetare

De åtgärder och anpassningar som har vidtagits på grund av pandemin har skett i samverkan med medarbetarna. Medarbetarna hittade nya vägar för att lösa uppdraget. Ett stort mervärde som har uppstått är att de flesta har fått möjlighet till kompetensutveckling, inte minst inom det digitala området. I stort sätt all personal har i någon utsträckning arbetat på distans.

Verksamhet

Pandemin har helt präglat verksamheten. Arrangemang har genomförts på nya sätt, både analogt och digitalt. Det har gett kunskaper och erfarenheter som blir viktiga i det fortsatta arbetet med att möjliggöra för fler att vara delaktiga i kulturlivet. Ett stort bortfall av besökare har kompenserats med fler digitala deltagare. Nya grupper har hittat till verksamheten då tid och avstånd har försvunnit som hinder för deltagande när aktiviteten sker digitalt.

Hållbar utveckling

Deltagarperspektivet är djupt förankrat i kulturverksamheten och skapar förutsättningar för den enskilde att känna sig delaktig i samhället, såväl socialt som kulturellt. Vilket i sin tur bidrar till en god folkhälsa. Det digitala arbetssättet minskar klimatpåverkan i form av färre resor och transporter. Agenda 2030 sprids genom kunskaps- och informationsförmedling. Barnkonventionen är en utgångspunkt i arbetet. Källsortering sker i de flesta av förvaltningens verksamheter.

Ekonomisk kommentar

Driftsbudgetens nettoresultat visar ett överskott på 2,7 mnkr. Överskottet fördelas mellan personalbudgeten, ökade intäkter och minskade kostnader för övriga tjänster. Personalbudgetens överskott har uppstått på grund av att längre och kortare vikariat inte har tillsatt. Överskottet för övriga tjänster beror på färre arrangemang på grund av pandemin. Därutöver är en pensionsavgång inte återbesatt för att möta justeringar i 2021 års budget. Intäkterna är statliga och regionala bidrag.

Kulturnämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	5,4	-37,5	-32,1	-34,8	2,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Nya arbetssätt att förmedla kultur digitalt har utvecklats under året som gick. Det har bidragit till att öka den digitala delaktigheten. Paradoxalt nog har det också inneburit att många har exkluderats. Samtidigt har väl aldrig vårt behov av att få vara tillsammans blivit så uppenbart som nu. Det blir en stor utmaning att minska det digitala utanförskapet, samtidigt utveckla nya digitala tjänster och tillgodose behovet av levande och tillgängliga kulturella mötesplatser.

Räddningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Förvaltningen ska stödja den enskilde att hantera olyckor samt stödja kommunerna vid samhällsstörningar. När en olycka sker ska förvaltningen hindra vidare skadeutbredning, lindra, stödja och därefter lära från det inträffade. Räddningstjänsten ska också vara en aktör för ökad social hållbarhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande analysen av nämndens underskott ger minskat antal tillsyner, färre externa intäkter på utbildningar, uteblivet statsbidrag från Gislaved, en enskild personalkostnad och fördröjda vakanstillsättningar för att minska kostnader.

Den operativa insatsverksamheten har genomförts enligt plan men räddningsnämnden har tvingats till en beredskapsförändring i Reftele och Smålandsstenar på grund av vakanser.

Resultatet för 2021 visar ett underskott på -0,7 mnkr före avräkning till Gnosjö kommun.

Invånare

Vår utryckningsbemanning har varit något lägre i Smålandsstenar och Reftele under året. Det har varit på grund av personalbrist och inte kopplat till pandemin. De förändringar som räddningsnämnden varit tvingad till att besluta om har kompenserats med andra åtgärder.

Ingen hjälpsökande har drabbats negativt av förändringarna.

Medarbetare

Övningar och utbildningar för deltidsbrandmännen har begränsats, anpassats eller ställts in till följd av coronapandemin. Möjligheten att utbilda för och öva räddningstjänstinsatser påverkas markant när fysisk närvaro begränsas. Vakanserna i Smålandsstenar och Reftele har medfört att nämnden beslutat om en beredskapsjustering vilken kompenserats på olika sätt. Rekrytering av deltidsbrandmän var en prioriterad fråga.

Verksamhet

Pandemin har påverkat möjligheterna att genomföra utbildningar och praktiska övningar av deltidsbrandmän. Flera övningar har ställts in. Det finns nu ett uppdämt behov av utbildning och övning.

Ett stort antal tillsyner, utbildningar i HLR har ställts in under året. Detta genererar en tillsyn- och utbildningsskuld som på sikt behöver hanteras. Ett flertal vakanser inom deltidsorganisationen medför att beredskapsförändringar har varit nödvändiga.

Hållbar utveckling

Under året fattades ett beslut i fastighet- och servicenämnden gällande solkraft på stationen i Mossarp, där solceller kommer att monteras på vagnhallstaket. Ambitionen är att komma igång med solenergiproduktion under 2022.

Förvaltningens resande har markant minskat under det senaste året till förmån för digitala möten. Det är positivt men behovet av fysiska möten är i flera fall påtagligt.

Ekonomisk kommentar

Det som primärt skiljer driftsbudgeten från bokslut är minskade intäkter för tillsyner, färre externa intäkter på utbildningar, en enskild personalkostnad och fördröjda vakanstillsättningar för att minska kostnader. Bokslutet blev ett underskott på -0,7 mnkr före avräkning till Gnosjö kommun.

Investeringsbokslutet visar på ett underskott på 196 tkr då ett nytt grovomklädningsrum för rökdykningsutbildningarna samt en ny utbildningsanläggning för brandkunskap har blivit mer kostsamt än beräknat.

Räddningsnämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	16,1	-51,8	-35,7	-34,9	-0,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Utmaningen med att rekrytera deltidsbrandmän fortsätter under nästkommande år. Det är av vikt att alla arbetsgivare i våra kommuner stödjer sina medarbetare som vill arbeta som deltidsbrandmän.

De begränsningar som pandemin medför gällande kurser i HLR (hjärt- och lungräddning) kommer att delvis påverka kommande år och har genererat en utbildningsskuld. Trenden är att antalet utryckningar kommer öka under nästkommande år vilket medför ökade personalkostnader. Behovet av kvalificerad fortbildning kommer kvarstå.

Socialnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Socialnämnden har det politiska ansvaret för individ- och familjeomsorg förutom ekonomiskt bistånd, funktionshinderomsorg, vård och omsorg, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt för kommunal hälso- och sjukvård.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att det finns utmaningar kvar att hantera kommande år inom ramen för nämndens kritiska kvalitetsfaktorer, mål, uppdrag och ekonomiska förutsättningar. Delar av ovanstående har sin förklaring i anpassningar som har gjorts utifrån den ekonomiska situationen och den rådande pandemin.

Resultatet för 2021 visar ett underskott på 56,7 mnkr.

Invånare

Året präglades av coronapandemin och ett stort nationellt och kommunalt fokus på äldreomsorgen. Rekommendationerna för att minska smittspridning har lett till social isolering, vilket på olika sätt påverkat den psykiska ohälsan och oron för samtliga målgrupper.

Antalet orosanmälningar inom barn och unga, våld i nära relationer och missbruk har under året varit högt.

Medarbetare

Utifrån coronapandemin har kraven på medarbetarna förändrats utifrån smittorisk, förändrade och nya arbetssätt, ökad arbetsbelastning och en digital omställning.

Under året har ärendemängden samt behovet av stöd, vård och omsorg inom större delen av nämndens verksamheter ökat. Pandemin har bidragit till en ökad samverkan mellan områdena inom förvaltningen, vilket har bidragit till ett ökat internt lärande.

Verksamhet

Utifrån en ansträngd ekonomisk situation i kombination med ökade behov i samhället har verksamheterna behövt göra förändringar och anpassningar för att hantera utvecklingen.

En positiv effekt har varit den digitala förflyttningen som har gjorts utifrån förändrade förutsättningar kopplat till pandemin och arbetet med att införa ett nytt verksamhetssystem.

Hållbar utveckling

Under 2021 har socialnämndens verksamheter ett fortsatt lågt resande, genom en förflyttning från fysiska till digitala möten i olika avseenden. De verksamheter som nyttjar bil i tjänsten använder primärt förnybara bränslen eller hybrid-/elbilar.

Inom köksorganisationen har arbetet med säsongsanpassad kost i syfte att nyttja lokalproducerade varor inletts, även arbete mot matsvinn har påbörjats. Inom verksamheterna med inriktning barn och unga genomsystras tankesätt och arbete av barnrättslagen.

Ekonomisk kommentar

Socialnämnden redovisar ett underskott för 2021, jämfört med tilldelad budget på 56,7 mnkr. Huvuddelen av dessa kostnader (48,4 mnkr) signalerade socialnämnden för redan i planeringsdirektivet för 2021, då flertalet av faktorerna som påverkat utfallet var kända redan vid ingången av året. Under året har dessa kostnader i stora delar funnits kvar. Inom vissa områden har anpassningar genomförts för att nå ett positivt resultat. Det totala behovet av insatser hos invånarna har ökat under året.

Socialnämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	359,5	-1 026,3	-666,7	-610,0	-56,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Socialnämnden påverkas av samhällsutvecklingen där kommuninvånarnas fysiska, psykiska och sociala hälsa är faktorer som påverkar förutsättningarna för grunduppdraget. Exempel på faktorer är antal placeringar av barn, våld i nära relationer och vårdkrävande vård- och omsorgsärenden.

Socialnämnden behöver under kommande år arbeta med att skapa en förståelse för vad nämnden kan erbjuda invånarna utifrån uppdrag och lagstiftning.

Tekniska nämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Tekniska nämnden ansvarar för den kommunala infrastrukturen och sköter det operativa arbetet inom kommunens markför-sörjning och miljövård. Tekniska nämnden är även kommunens trafiknämnd och väghållningsmyndighet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Nämndens bedömning av de prioriterade kritiska kvalitets-faktorerna så verksamheten har fungerat på ett bra sätt trots hög arbetsbelastning och hög sjukfrånvaro. Den samman-fattande bedömningen av nämndens resultat är att genom besparingar och effektivisering bedrivit en bra verksamhet utan större påverkan för målgrupperna och visar ett positivt resultat.

Resultatet för 2021 visar ett underskott på 0,0 mnkr.

Invånare

Hög arbetsbelastning och vakanser har gjort att handläggningstider i vissa ärenden blivit längre än planerat, framför allt inom mark och exploatering (mex) samt staben. En omprioritering av hur gräsklippning och gräsröjning har gjorts och en del klagomål har inkommit. Planteringen i tätorterna har däremot uppskattats och mycket beröm har kommit in. Förra årets problem med faktureringen av vatten- och avloppsavgifter är löst. Få negativa synpunkter på vinterväghållningen.

Medarbetare

Personalen är placerad på olika platser vilket har skapat slitningar hos medarbetarna. Två chefer har slutat vilket har gett en viss oro inom förvaltningen.

Covid-19 och förvaltningsöversynen har påverkat personalen i hela förvaltningen när det gäller utveckling, arbetsutförande och hur man mår. Uppsägningen av det lokala avtalet gällande beredskap har också påverkat medarbetarna negativt.

Verksamhet

Verksamheten sitter inte optimalt i nuvarande lokaler. Va-huvudmannen arbetar med framtida va-mål. Vid beställning av nya detaljplaner så arbetar förvaltningen med stora detaljplaner där vi arbetar med miljö, dagvattenhantering, ekosystem-tjänster mm för att klara framtidens utmaningar som exempelvis skyfall, torka och bostadsbyggande.

Hållbar utveckling

Förvaltningen har gått över till EcoPar i stället för diesel i fler arbetsmaskiner och fler är på väg in i systemet. Arbetet med att minska belastningen av känsliga vattendrag genom att minska kvävemängden från reningsverket i Gislaved.

Förutsättningar för barn och ungdomar i kommunen skapas. En viktig pusselbit är vinterväghållningen där nämnden priorite-rar cykelvägar och bussgator. Säkerheten runt lekplatser, trafik-säkra passager och arbetet med att ta bort felparkerade fordon också viktigt.

Ekonomisk kommentar

Tekniska nämnden visar ett resultat på underskott på 0,0 mnkr. Nämnden har arbetat för att nå ett 0-resultat och lyckats trots stora osäkerhetsfaktorer. Trots detta ser nämnden svårigheter att klara grunduppdraget på längre sikt. Detta gäller framför allt inom gata och park där volymökningar och ökade kostnader är orsakerna. De senaste åren har tekniska visat positiva resultat med hjälp av reavinster vid försäljning av mark samt vakanser. Utan dessa hade det varit negativa resultat.

Tekniska nämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse
	111,6	-158,0	-46,3	-46,3	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Det kommer bli svårt att klara grunduppdraget på det sätt som tekniska nämnden vill och har för avsikt att göra på grund av ekonomin. Tekniska får ingen budgetkompensation för volym-ökningar eller förändring av redovisningsprincip, men har klarat att leverera positiva resultat då mex-verksamheten levererat relativt stora överskott. När grunduppdraget flyttas till kommunstyrelsen försvinner möjligheten att täcka negativa resultat inom gata och park med överskott från mex.

Överförmyndarnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Överförmyndaren ska bevaka underårigas, funktionsnedsattas och äldre personers rätt i samhället samt att se till att de som inte klarar sina personliga och/eller ekonomiska angelägenheter får hjälp med detta.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att nämnden levererar sitt uppdrag med god kvalitet.

Resultatet för 2021 visar ett överskott på 0,4 mnkr.

Verksamhet

Den pågående pandemin har påverkat nämnden på så vis att de planerade utbildningsinsatserna för ställföreträdare och politiker inte kunnat genomföras.

Ekonomisk kommentar

Överförmyndarkansliet GGVV har till överförmyndarnämnden betalat tillbaka medel som medfört ett överskott. Däröver beror överskottet även på att planerade utbildningsinsatser under året inte har kunnat genomföras på grund av pandemin.

Överförmyndarnämnden

(mnkr)	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
	1,0	-4,1	-3,1	-3,5	0,4

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Uppdraget ska vara ideellt och lekmanmässigt. De framtida utmaningarna är att få tag i kvalificerade ställföreträdare. En utveckling för överförmyndarnämnden är det beslut som tagits att från och med nästa mandatperiod ingå i den gemensamma överförmyndarnämnden i GGVV.



Gislaveds Kommunhus AB

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde och företräda Gislaveds kommuns intressen i koncernen.

Bolaget ska i sin verksamhet tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Resultaträkning moderbolag

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	1 044	582	500
Rörelsens kostnader	-1 044	-582	-594
Rörelseresultat	0	0	-94
Finansiella intäkter	0	1 703	2 119
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat före skatt	0	1 703	2 025
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	0	0
Årets resultat	0	1 703	2 025
Investeringar, tkr		0	0
Nettoomsättning, tkr		582	500
Soliditet, %		91%	90%
Likviditet, %		1 004%	808%
Balansomslutning		24 275	24 725

Resultaträkning koncern

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	330 621	358 946	302 001
Rörelsens kostnader	-308 968	-334 560	-275 092
Rörelseresultat	21 653	24 386	26 909
Finansiella intäkter	65	108	321
Finansiella kostnader	-4 450	-4 345	-4 326
Resultat före skatt	17 268	20 149	22 904
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	-4 584	-4 850
Årets resultat	17 268	15 565	18 054
Investeringar, tkr	0	162 243	126 103
Nettoomsättning, tkr	0	353 546	293 373
Soliditet, %	0	42,0%	47,0%
Likviditet, %	0	154%	100%
Balansomslutning	0	1 271 170	1 084 396

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Gislaveds Kommunhus AB, moderbolaget

Gislaveds Kommunhus AB (moderbolag) har under 2021 delat ut 2,0 mnkr i aktieutdelning till sin ägare Gislaveds kommun enligt beslut som tagits vid bolagets årsstämma i juni 2021.

Moderbolaget har fakturerat management fee till dotterbolagen motsvarande moderbolagets rörelsekostnader. Dotterbolagen har under 2021 betalt in 1,7 mnkr i aktieutdelning till moderbolaget.

Den aktieutdelningen på 1,7 mnkr utgör moderbolagets resultat 2021 vilket kommer att hanteras som aktieutdelning till kommunen 2022.

Gislaveds Kommunhus AB, koncernen

Koncernen omfattar bolagen Gislaveds Kommunhus AB, Gislaved Energi Koncern AB, AB Gislavedshus, Enter Gislaved AB och Gisleorp Lokaler AB.

Resultat efter finansiella poster blev 20 149 tkr (22 904 tkr år 2020) för Gislaveds Kommunhus AB-koncernen och resultatet efter skatt och finansiella poster blev 15 565 tkr (18 054 tkr år 2020).

De ingående bolagens resultat efter finansiella poster:

- Moderbolaget, 1 703 tkr (inkl. utdelning från dotterbolagen, +1 703 tkr)
- Gislaved Energi Koncern AB, 12 362 tkr
- AB Gislavedshus, 6 486 tkr
- Enter Gislaved AB, 505 tkr
- Gisleorp Lokaler AB, 796 tkr

Resultatet efter finansiella poster var enligt budget 17,3 mnkr vilket innebär att resultatet blev 2,8 mnkr mindre än budget. Detta förklaras framför allt av resultatet för AB Gislavedshus redovisar ett resultat som är ca 2,5 mnkr sämre än budgeterad nivå vilket framför allt förklaras av ökade hyresbortfall samt ökade driftkostnader främst i form av uppvärmningskostnader och taxebundna kostnader.

Balansomslutning i koncernen ökade med 187 mnkr och det egna kapitalet ökade med 14 mnkr. Soliditeten sjönk med 0,5 procentenheter till 42 procent. Den försämrade soliditetsnivån förklaras framför allt av att balansomslutningen har ökat.

Händelser av väsentlig betydelse

Den 1 oktober 2021 tillträdde Stefan Eglinger som ny kommundirektör i Gislaveds kommun, tillika vd i Gislaveds Kommunhus AB. I samband med översyn av kommunens förvaltningsorganisation har även värderats behov och möjligheten att också se över bolagskoncernen med tillhörande dotterbolag i syfte att följa ambitionerna som formulerades när koncernen bildades 2017. Utvärdering har gjorts om flera utredningar som gjorts de senaste åren om verksamheter inom dotterbolagen och ligger till grund för kommande utvecklingsarbete.

Risk och hållbarhet

En av bolagets viktiga uppgifter är att samordna kommunens och bolagens framtida utmaningar i form av verksamhetsförändringar och investeringar. I detta arbete ingår att ur ett risk- och hållbarhetsperspektiv göra detta arbete så säkert och effektivt som möjligt, utifrån ett verksamhets- och ekonomiskt perspektiv.

Framtida utveckling

Under inledningen av 2022 sker en uppstart av arbetet med utveckling av kommunens bolagskoncern och frågor kring utvecklade gemensamma arbetssätt, ekonomiska principer, eventuell renodling av uppdrag samt eventuella tillkommande verksamheter. Arbetet inleds brett tillsammans med dotterbolagen för att identifiera potentiella utvecklingsområden. Styrelsen kommer sedan tillsammans med vd arbeta fram en plan för fortsatta arbetet. Planen kan komma att sträcka sig över flera år men flera utvecklingsaktiviteter beräknas starta upp redan under vintern/våren 2022.

AB Gislavedshus

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att inom Gislaveds kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

Resultaträkning

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	168 736	173 257	172 236
Rörelsens kostnader	-158 210	-163 016	-154 102
Rörelseresultat	10 526	10 241	18 134
Finansiella intäkter	0	4	200
Finansiella kostnader	-3 800	-3 759	-3 702
Resultat före skatt	6 726	6 486	14 632
Bokslutsdispositioner	0	0	9 000
Skatt	0	-2 299	-5 083
Årets resultat	6 726	4 187	18 549
Investeringar, tkr		126 154	97 429
Nettoomsättning, tkr		173 257	172 236
Soliditet, %		39%	46%
Likviditet, %		130%	25%
Balansomslutning		845 024	700 029

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets resultat på 6 486 tkr innan bokslutsdispositioner och skatt har påverkats av hyreshöjningar, ökade hyresbortfall, minskade underhållskostnader samt ökade driftskostnader främst i form av uppvärmningskostnader och taxebundna kostnader.

Händelser av väsentlig betydelse

Sveriges riksdag har beslutat att avveckla investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande efter årsskiftet 2021/22. Detta innebär att ansökningar som ankommer till länsstyrelsen efter den 31 december 2021 inte får beviljas. I samband med detta beslutades att ansökningar från storstadsregionerna skulle beviljas förtur. Gislavedshus har två ansökningar om investeringsstöd hos länsstyrelsen avseende de båda nyproduktionerna i Smålandsstenar och Gislaved. Det som står klart är att dessa ansökningar halkar ner i turordningen för bedömning och det är oklart om bolaget kommer att beviljas investeringsstöd.

Coronapandemin har även under 2021 lett till flera försiktighetsåtgärder. Arbeta har endast utförts då hyresgäst ej är hemma, kontoret har varit stängt för alla besök förutom nyckelutlämning och samtlig personal som kunnat har arbetat hemifrån alternativt på kontor i någon av bolagets andra lokaler.

Hållbarhet

Ett av bolagets övergripande mål är att värna miljön och bidra till en hållbar utveckling. Därför är låg energianvändning för värme och ventilation en målsättning vid nyproduktioner och större renoveringar. IMD (individuell mätning) installeras i samtliga lägenheter för att ge hyresgäster förutsättningar att följa sin varmvatten- och elförbrukning och samtidigt ge lägre kostnader.

Risk

Ränte- och finansieringsrisken bedöms vara låg baserat på bolagets låga belåningsgrad. Den befintliga långtidsplanen innebär dock att nyupplåning kommer att behöva ske under några år framöver. Sannolikt kommer vakansgraden öka med anledning av kommunens befolkningsprognos. I dagsläget bedöms de politiska riskerna vara de största.

Framtida utveckling

Nybyggnation pågår i Gislaved där 24 nya lägenheter kommer att färdigställas under 2022. I Reftele planeras nybyggnation av ytterligare 18 lägenheter. Samtidigt genomförs stamrenoveringar av det befintliga beståndet. Detta kommer att leda till behov av ytterligare nyupplåning. Utöver detta kommer bolaget för att fortsätta kunna erbjuda ett tryggt och attraktivt boende arbeta med boendeinflytande, prioritera utemiljöer, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter och erbjuda fortsatt hög kundservice.

Enter Gislaved AB

Grunduppdrag

Bolaget ska bidra till att uppfylla kommunens mål och vision och att göra kommunen till en attraktiv kommun att leva och verka i, bedriva näringslivsverksamhet och för turism och besöksnäring. Bolaget har i uppgift att verka operativt för att främja befintligt företagande, nyföretagande, handelsutveckling, besöksnäring, nya etableringar och investeringar och därigenom näringslivets utveckling i kommunen. Bolaget ska även marknadsföra kommunens näringsliv, attraktivitet och affärsmöjligheter i och utanför kommunen och skapa långsiktiga relationer med relevanta nätverk.

Resultaträkning

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	7 363	8 138	8 093
Rörelsens kostnader	-7 363	-7 640	-7 573
Rörelseresultat	0	498	520
Finansiella intäkter	0	7	8
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat före skatt	0	505	528
Bokslutsdispositioner	0	-123	-130
Skatt	0	-81	-87
Årets resultat	0	301	311
Investeringar, tkr		0	0
Nettoomsättning, tkr		8 066	8 093
Soliditet, %		54,5%	51,9%
Likviditet, %		233%	214%
Balansomslutning		5 289	4 777

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Covid-19 har påverkat verksamheten och planerade aktiviteter har till del stått tillbaka. Vakanser inom personalfunktionen samt ett större projektbidrag har föranlett ett bättre ekonomiskt resultat än budgeterat.

Bolagets fokusområden Technology, Market och Tourism utvecklas fortsatt simultant med genomförande av aktiviteter och projekt med samarbetspartners och näringslivsråd. Bolagets arbetsområde finns inom: Attraktivitet, Näringslivsutveckling, Handelsutveckling, Besöksnäring, Kompetensförsörjning, Infrastruktur och Tillgänglighet samt Internationalisering.

Bolaget har en väl fungerande dialog med sina partners i ett bra samarbetsklimat.

Händelser av väsentlig betydelse

Digitaliseringsprojekt MasterCard slutfördes. Företagsråd inrättades för dialog kring covid effekter.

Risk och hållbarhet

De hållbarhetsåtaganden som prioriterats under året har varit energioptimering och omställning mot nollmission genom solenergi, batterilager och vätgas. Inga engagemang med särskild risk föreligger.

Framtida utveckling

Viktiga frågor för framtida utveckling är aktuella planeringsunderlag och strategiska markfrågor för etableringar, bostäder, infrastruktur, kraftförsörjning, kompetensförsörjning och attraktivitetshöjande investeringar. Det skapar positivitet och framtidstro. Den regionala utvecklingsstrategin är en viktig del i planeringen. Fokus ligger på att utveckla besöksnäring och handel med tillägget gröna näringar. Industriell förnyelse inom energioptimering och fossilfria fordon och transporter som stärker kommunens och företagets konkurrenskraft och position är andra viktiga områden att prioritera. Digitalisering och nya plattformar för effektivt resursutnyttjande ska förstärkas.

Gislaved Energi Koncern AB

Grunduppdrag

Moderbolag/koncern

Koncernen har till föremål för sin verksamhet att bedriva energi-produktion och energidistribution, köp och försäljning av energi och energirelaterade produkter och tjänster samt annan därmed förenlig verksamhet. Vidare är föremålet att förvärva eller uppföra, äga, förvalta, hyra ut och överlåta erforderliga anläggningar och fastigheter samt infrastruktur för it-kommunikation.

Gislaved Energi Koncern AB

Bolaget har tidigare tillförts 10 mnkr i aktieägartillskott för att möjliggöra it-infrastruktur för de medborgare i Gislaveds kommun som inte har samma möjlighet till it-infrastruktur som övriga kommuninvånare. Dialog har under året förts i olika omgångar med nationella nätägare om det stöd som finns att söka. Bidraget är öppet för både fiberföreningar och de marknadsaktörer som har fiberutbyggnad i sitt affärskoncept. Stöd utbetalas dock inte till en enskild individ.

Resultaträkning

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	137 632	188 413	127 897
Rörelsens kostnader	-128 153	-175 624	-119 468
Rörelseresultat	9 479	12 789	8 429
Finansiella intäkter	65	97	113
Finansiella kostnader	-575	-525	-557
Resultat före skatt	8 969	12 362	7 985
Bokslutsdispositioner			
Skatt		-2 007	-1 602
Årets resultat	8 969	10 355	6 383
Investeringar, tkr		21 553	24 521
Nettoomsättning, tkr		186 504	124 904
Soliditet, %		45,0%	48,1%
Likviditet, %		165%	204%
Balansomslutning		387 176	344 316

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Moderbolag/koncern

Resultat efter finansiella poster och skatt för koncernen uppgick till 10 355 tkr. Utdelning till Gislaveds kommunhus AB föreslås ske med 2 591 490 kr.

Händelser av väsentlig betydelse

En kartläggning har under året genomförts för de områden och fastigheter i kommunen som saknar bredbandsanslutning. Underlaget har presenterats för de större nätägarna i kommunen. Underlaget är en grund att arbeta vidare med i syfte att möjliggöra en större satsning av de privata nätägarna vad gäller anslutning av dessa områden.

Hållbarhet

Moderbolag/koncern

Dotterbolagen är certifierade enligt ISO14001:2015 och har arbetat vidare med miljöfrågor under verksamhetsåret. En uppföljande revision har genomförts med bra resultat. Bolagen arbetar fortlöpande med åtgärder för minskad energianvändning.

Risk

Moderbolag/koncern

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker, till exempel kundkreditrisker, ränterisker, marknadsrisker vid elhandel samt finanskriser i omvärlden som kan orsaka bankkonkurser. Koncernen följer en upprättad finanspolicy i syfte att begränsa de finansiella riskerna samt en upprättad riskpolicy för elhandelsverksamheten i syfte att begränsa marknadsriskerna.

Framtida utveckling

Moderbolag/koncern

Koncernen ska i sin fortsatta verksamhet på ett effektivt sätt erbjuda leveranssäkra och prisvärda energilösningar till kunderna. Koncernen fortsätter att tillsammans med dotterbolagen främja utvecklingen av ett hållbart samhälle. Fortsatt samverkan med nätägare gällande utbyggnad av it-infrastruktur (bredband) sker under kommande år.

Gisletorp Lokaler AB

Grunduppdrag

Gisletorp Lokalers syfte är att på affärsmässig grund främja försörjningen av lokaler för näringsverksamheter och offentliga behov inom Gislaveds kommun. Bolaget har vidare syftet att främja en aktiv fritid genom att ge förutsättningar för verksamhet med anknytning till Anderstorps motorbana och därmed sammanhängande verksamhet. Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling genom ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Resultaträkning

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	6 131	6 086	5 792
Rörelsens kostnader	-5 073	-5 228	-5 872
Rörelseresultat	1 058	858	-80
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-75	-62	-67
Resultat före skatt	983	796	-147
Bokslutsdispositioner		30	599
Skatt		-178	-104
Årets resultat	983	648	348
Investeringar, tkr		2 298	6 641
Nettoomsättning, tkr		6 086	5 790
Soliditet, %		57%	57%
Likviditet, %		33%	43%
Balansomslutning		35 255	34 366

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Bolaget redovisar ett positivt resultat 2021 på drygt 900 tkr före bokslutsdispositioner och skatt. Jämfört 2020 ökade intäkterna med cirka 5 procent och kostnader var cirka 15 procent lägre. Till viss del härleds minskade kostnader till energioptimeringsinvesteringar 2020 som gett effekt under driftåret 2021. Till största del förklaras skillnaden dock av onormalt höga driftkostnader 2020 i och med en akut takrenovering.

Händelser av väsentlig betydelse

På grund av coronapandemin har flera planerade aktiviteter och tävlingar på motorbanan skjutits upp eller ställts in. Generellt var motorbanans verksamhet mindre än vanligt och i princip bedriven utan publik.

Verksamheten på motorbanan är i hög grad även beroende av myndigheternas restriktioner, i huvudsak avseende buller. Vid säsongsstart gällde villkoren från bygg- och miljönämndens beslut i maj 2018, men i april gav Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation (MPD) slutgiltigt besked om en tidigare inskickad tillståndsansökan som liknade tillståndet från 2012 med betydligt sämre villkor än vad motorbanan i Mantorp fick hösten 2019. MPD medgav inte heller att verksamheten skulle regleras utifrån ekvivalenta ljudnivåer. En överklagan har skickats till mark och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt med förväntat beslut under våren 2022.

Hållbarhet

Valet av uppvärmningssystem i fastigheterna har störst betydelse i bolagets hållbarhetsarbete. Energoptimerande investeringar har därför prioriterats under 2020 och fastigheterna Munin 19, Lövsås 8:5 och räddningsstationen i Burseryd har fått nya uppvärmningssystem med lägre årsförbrukning som följd.

Risk

Kortsiktigt finns en ekonomisk risk att hyresgäster inte betalar hyran enligt avtal, en naturlig följd av bolagets uppdrag där unga företag i en utvecklingsfas inte alltid lyckas. Långsiktigt är den största risken att motorbanan inte kan överleva på grund av att myndigheterna begränsar verksamheten. I bolagets roll som fastighetsägare finns risk för föreläggande, vite och i värsta fall skadestånd, om inte de lagstyrda åtagandena följs, bland annat genom ett systematiskt arbete med egenkontroller. Fastighetsägarrisken begränsas av försäkringar samt genom fungerade egenkontrollplaner och att myndighetsbesiktningar genomförs i enlighet med gällande bestämmelser.

Framtida utveckling

Dom gällande bolagets överklagan av tillståndsbeslut kan komma få en avgörande betydelse för motorbanans framtida förutsättningar att bedriva en affärsmässig verksamhet. Även motorsportsgymnasiets förutsättningar att erbjuda en attraktiv och konkurrenskraftig yrkesutbildning inom motorsporten är starkt sammankopplad med motorbanans framtid. Slutligen kan kommunens nuvarande ambition att se över och utveckla bolagsstrukturen, komma att påverka Gisletorp Lokaler AB:s framtid och uppdrag – dock är det i dagsläget oklart hur och när i så fall.

Stiftelsen Isabergstoppen

Grunduppdrag

Isaberg Mountain Resort är en sport- och konferensanläggning som erbjuder utomhusupplevelser året runt. Det unika ligger i den vackra utomhusupplevelsen i vårt naturreservat i form av äventyrliga aktiviteter, boende och konferens, som tillfredsställer en bred målgrupp.

Resultaträkning

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	80 788	91 634	52 242
Rörelsens kostnader	-63 573	-61 128	-45 666
Rörelseresultat	17 215	30 506	6 576
Finansiella intäkter	35	145	32
Finansiella kostnader	-130	-133	-143
Resultat före skatt	17 120	30 518	6 465
Bokslutsdispositioner	0	-9 376	-2 446
Skatt	0	-4 391	-912
Årets resultat	17 120	16 751	3 107
Investeringar, tkr		6 010	13 402
Nettoomsättning, tkr		90 792	52 042
Soliditet, %		62%	59%
Likviditet, %		224%	125%
Balansomslutning		149 325	114 469

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets vinter januari–mars blev bättre än förväntat med ett öppnande av skidsäsongen redan 10 december, vilket är ovanligt. Totalt 104 000 skidpassdagar i kombination med en riktigt bra barmarkssäsong gör att stiftelsen når en rekordomsättning och ett resultat därefter.

Händelser av väsentlig betydelse

Tidig öppning i december 2021 gör att vi får ett mycket gott resultat.

Risk och hållbarhet

Stiftelsen fortsätter med att arbeta efter sin miljöpolicy, i syfte att ha så lite klimatpåverkan som möjligt. Milda vintrar framöver som gör att vi inte kan bedriva en skidanläggning.

Framtida utveckling

Stiftelsen skall fortsätta utveckla aktiviteter i naturen och framför allt MTB & liftburen cykling från Isabergstoppen. I det nya detaljplanarbetet projekteras det för att byggas ett sportcenter för att förbättra arbetsmiljön för våra medarbetare, samt för att kunna ge gästen en mer professionell gästservice. 2022 sätts spaden i jorden för Skandinavians största asfalterade pump-track, discgolf och en ny lodge med 12 bäddar med mera.

Stiftelsen Torghuset

Grunduppdrag

Stiftelsen äger och förvaltar fastighet med lokaler i Smålandsstenar. Uthyrning sker till fasta hyresgäster och tillfälliga arrangemang. Ändamålet är att hyra ut lokaler, bedriva nöjes-, kultur- och fritidsverksamhet för sådan verksamhet. Verksamheten ska rikta sig till kommunens invånare men även till dem som besöker vår kommun.

Resultaträkning

(tkr)	Budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Rörelsens intäkter	4 381	5 238	4 509
Rörelsens kostnader	-4 265	-4 780	-4 600
Rörelseresultat	116	458	-91
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-105	-95	-101
Resultat före skatt	11	363	-192
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	11	363	-192
Investeringar, tkr		0	0
Nettoomsättning, tkr		2 744	2 260
Soliditet, %		neg.	neg.
Likviditet,%		572%	482%
Balansomslutning		7 473	7 009

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Under 2021 har Torghuset tagit emot 12 472 (9 863) besökare vid 447 (364) tillfällen. Jämfört med förra året har besöksantalet ökat med cirka 25 procent (siffror inom parentes visar föregående år). Stiftelsen har mottagit stöd från Tillväxtverket, Svenska Filminstitutet samt Skatteverket med totalt 493 tkr.

Försäljningen har ökat med 484 tkr vilket härrör sig till att huset öppnade igen i juni samt att stiftelsen arrangerat skolmatsal åt Villstadskolans elever. Driften av fastigheten är i nivå med tidigare. Ökningen beror på ökade kostnader under året för ombyggnation och reparation av reception, lastbrygga med mera.

Vissa investeringar har gjorts i inventarier som kostnadsförts direkt bland annat ny bioserver.

Likviditeten är god. Ett lån har skrivits om och ersatts med två nya.

Händelser av väsentlig betydelse

Året som gått har som föregående år präglats av coronapandemin med cirka 1 500 besökare förlorade på grund av inställda bokningar. Till detta kommer då också alla bokningar som inte kunnat göras på grund av pandemin. Första halvan av året var det i princip inget bokat i huset.

Risk och hållbarhet

Vi försöker i allt vi gör att använda oss av all den lokala kompetens som finns. Alla returflaskor skickas till Returpack och vi handlar ekologiskt och närproducerat i den mån det är möjligt. Tanken är också att stiftelsen ska gå över till fjärrvärme istället för gas när det gäller uppvärmning. En fortsatt Pandemi innebär en stor risk för samtliga aktörer inom besöksnäringen.

Framtida utveckling

Torghusets foajé kommer fortsatt att utvecklas till en mötesplats för besökare. Visionen är att ytterligare utveckla konceptet evenemang, film och mat och dryck. Även innergården bakom Torghuset kommer att utvecklas. Det är en helt outnyttjad plats som kan bli en stor tillgång. Arbetet med upprustning av fastigheten fortsätter, bland annat behöver köket på andra renoveras.

